

დამტკიცებულია
ონის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ
2023 წლის 27 დეკემბრის N30 დადგენილებით

ონის მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიანი
განვითარების დოკუმენტი
2024-2027

სარჩევი

შესავალი.....	4
დოკუმენტის არსი, მიზანი და მნიშვნელობა, მოქმედების ვადა.....	4
დაინტერესებული მხარეები.....	4
დოკუმენტის შემუშავების სამართლებრივი საფუძვლები.....	4
დოკუმენტის მიზნებისა და ამოცანების ჰარმონია.....	4
კავშირი სხვა ეროვნული თუ მუნიციპალური პოლიტიკის დოკუმენტებთან.....	4
შემუშავების პროცესი.....	4
დოკუმენტის სტრუქტურის მოკლე მომხილვა.....	4
1. სიტუაციის ანალიზი.....	5
1.1 ძირითადი სოციალური ეკონომიკური მონაცემების მიმოხილვა.....	5
1.2 მუნიციპალიტეტის ეკონომიკა.....	16
1.3 მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურა.....	30
1.4 ჯანდაცვა და სოციალური მდგომარეობა.....	35
1.5 განათლება, კულტურა და სპორტი.....	39
1.6 გარემოს დაცვა.....	44
1.7 მუნიციპალური სერვისები და მმართველობა.....	48
1.8 SWOT ანალიზი.....	52
2. ხედვა, მიზნები და ამოცანები.....	55
2.1 ხედვა.....	55
2.2 მიზნები და ამოცანები.....	55
2.3 ლოგიკური ჩარჩო.....	60
3. დოკუმენტის განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება.....	65
3.1 განხორციელების მექანიზმი.....	65
3.2 მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო.....	65
3.3 მონიტორინგის კოორდინაცია.....	65
3.4 მონაცემების შეგროვებაში ჩართული ერთეულები და მათი პასუხისმგებლობები.....	65
3.5 შეფასების პერიოდულობა და მაკორდინირებელი უწყება.....	65
3.6 სამუშაო გეგმის განახლების პერიოდულობა.....	65
3.7 დოკუმენტის დაფინანსება.....	65
3.8 თანამშრომლობა ცენტრალურ სახელმწიფო უწყებებთან, განვითარების პარტნიორებთან და სხვა აქტორებთან.....	65
4. დაინტერესებული მხარეების ჩართულობა.....	67
5. სამოქმედო გეგმა.....	68

ცხრილები

იუსტრაციები

შესავალი

დოკუმენტის არსი და მოქმედების ვადა

ონის მუნიციპალიტეტის 2024-2027 წლების საშუალოვადიანი განვითარების დოკუმენტი (შემდგომში „სტრატეგიის დოკუმენტი“) წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების მიზნით დაინტერესებული მხარეების თანამონაწილეობით შემუშავებულ დოკუმენტს და განსაზღვრავს ონის მუნიციპალიტეტის განვითარების კურსს მომდევნო 4 წლის განმავლობაში.

საშუალოვადიანი დაგეგმვის პროცესი გულისხმობს ადგილობრივ დონეზე საჭიროებების იდენტიფიცირებას და შესწავლას, პრიორიტეტული მიმართულებების განსაზღვრას, საშუალოვადიანი პროექტებისა და აქტივობების დაგეგმვას, დამტკიცებას, განხორციელებასა და ანგარიშგების ერთიან პროცესს.

სტრატეგიის დოკუმენტი ემსახურება ონის, როგორც ტერიტორიული ერთეულის გაძლიერებასა და მდგრად განვითარებას. სტრატეგიის დოკუმენტი ასახავს მუნიციპალიტეტის ყველა დაინტერესებული მხარის (მათ შორის, საჯარო, კერძო და სამოქალაქო სექტორის) ხედვას, მიზნებს, ამოცანებსა, მათი მიღწევის კონკრეტულ მექანიზმებსა და შესრულების ინდიკატორებს.

დოკუმენტის შემუშავების პროცესი

მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიანი განვითარების დოკუმენტის მომზადების პროცესი წარიმართა მონაწილეობითი მიდგომით, რომელიც ითვალისწინებდა დოკუმენტის შედგენისათვის მნიშვნელოვანი ყველა დაინტერესებული მხარის ჩართულობას.

დოკუმენტის შემუშავების პროცესში, ასევე, ჩართულნი იყვნენ მუნიციპალიტეტში მდებარე ადმინისტრაციულ ერთეულებში მერის წარმომადგენლები, რომლებიც სამუშაო ჯგუფთან მჭიდრო კოორდინაციით, უზრუნველყოფდნენ ადმინისტრაციული ერთეულის დონეზე პოლიტიკის დოკუმენტის შექმნაში მონაწილეობასა და დასახლებების ინტერესების ასახვას.

ონის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიის დოკუმენტი შემუშავებულია საქართველოს მთავრობის 2022 წლის 14 თებერვლის N264 განკარგულების შესაბამისად, ამერიკის შეერთებული შტატების საერთაშორისო განვითარების სააგენტოს (USAID) ძლიერი სოფლის პროგრამის მხარდაჭერით.

სტრატეგიის დოკუმენტის შემუშავების ინიციატორია ონის მუნიციპალიტეტის მერი, რომლის 14.02.2023 წლის N878. 78230455 ბრძანებით შეიქმნა შესაბამისი სამუშაო ჯგუფი (დოკუმენტის მონაწილეობითი წესით შემუშავების მექანიზმი). სამუშაო ჯგუფში გაერთიანებულია მუნიციპალიტეტის მერი, მერის მოადგილეები,

საკრებულოს თავმჯდომარე, მუნიციპალიტეტის საჯარო მოხელეები, კერძო და სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლები. სამუშაო ჯგუფი შედგება 21 წევრისაგან, რომელთაგან 12 ქალია. დოკუმენტზე მუშაობის პროცესში ჩართული იყო როგორც სამოქალაქო სექტორის წარმომადგენლები, ასევე კერძო ბიზნესის წევრები. პროცესში ჩაერთნენ ქალები, ახალგაზრდები, შშმ პირები და ყველა დაინტერესებული მხარეები, მათ შორის მუნიციპალიტეტში მდებარე ადმინისტრაციულ ერთეულებში მერის წარმომადგენლები, რომლებიც სამუშაო ჯგუფთან მჭიდრო კოორდინაციით, უზრუნველყოფდნენ ადმინისტრაციული ერთეულის დონეზე პოლიტიკის დოკუმენტის შექმნაში მონაწილეობასა და მასში მოსახლეობის ინტერესების ასახვას. სტრატეგიის დოკუმენტის შემუშავებასთან დაკავშირებული შეხვედრები მოაწყვეს ონის კვების მრეწველობის და ონის ტურიზმის კლასტერებმა, რაჭის სიძველეთა დაცვის ფონდმა, ონის მერის ახალგაზრდულ მრჩეველთა საბჭომ, მერის სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭომ, შშმ პირთა საკითხებზე მომუშავე საბჭომ და გენდერული თანასწორობის საბჭომ. მათი როკომენდაციები წარედგინა მერს და მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიან დოკუმენტზე სამუშაო ჯგუფის წევრებს.

დოკუმენტის შემუშავების სამართლებრივი საფუძვლები

ონის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიის დოკუმენტის სამართლებრივ საფუძველს ქმნის საქართველოს კონსტიტუცია, რომლის მიხედვით მუნიციპალიტეტი საკუთარ უფლებამოსილებებს ახორციელებს დამოუკიდებლად და საკუთარი პასუხისმგებლობით, ასევე, საქართველოს ორგანული კანონი „ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსი“, რომლის თანახმად, მუნიციპალიტეტის ორგანოები მუნიციპალიტეტის უფლებამოსილებათა განხორციელებისას, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, შეიმუშავენ, ამტკიცებენ და ახორციელებენ შესაბამის პროგრამებს, სტრატეგიებს, სამოქმედო გეგმებსა და პროექტებს.

ამავე კოდექსის თანახმად, მერი უფლებამოსილების ფარგლებში უზრუნველყოფს შესაბამისი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარებისა და პროგრამების, სტრატეგიებისა და გეგმების მომზადებას, საკრებულოსთვის დასამტკიცებლად წარედგინასა და განხორციელებას. თავის მხრივ, მუნიციპალიტეტის საკრებულო განიხილავს და ამტკიცებს ადგილობრივი სტრატეგიებს, პროგრამებსა და გეგმებს, აგრეთვე, მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტს.

მუნიციპალიტეტის სტრატეგიის დოკუმენტის არსებობის მნიშვნელობა, ასევე ასახულია საქართველოს მთავრობის მიერ დამტკიცებული დეცენტრალიზაციის 2020-2025 წლების სტრატეგიაში.

დოკუმენტის მიზნებისა და ამოცანების ჰარმონიზაცია და კავშირი სხვა ეროვნულ თუ მუნიციპალურ პოლიტიკის დოკუმენტებთან

მუნიციპალიტეტი თავის საქმიანობაში დამოუკიდებელია და მისი კომპეტენციები გამიჯნულია ცენტრალური ხელისუფლებისგან, თუმცა სახელმწიფოსა და მუნიციპალიტეტის ორგანოებს შორის ურთიერთთანამშრომლობის პრინციპის გათვალისწინებით, მუნიციპალიტეტის ორგანოების მიერ, საკუთარი პოლიტიკის დაგეგმვისას, მათ შორის, მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიანი განვითარების დოკუმენტის შედგენისას, გათვალისწინებულია ჰარმონიზაცია ეროვნული, სექტორული პოლიტიკის განმსაზღვრელ სტრატეგიული ან სამოქმედო სახის დოკუმენტებთან.

ონის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიის დოკუმენტის მიზნები და ამოცანები კავშირშია „საქართველოს განვითარების სტრატეგია - ხედვა 2023“-ის მიზნებსა და ამოცანებთან. მათ შორისაა, საოკუპაციო ხაზის მიმდებარე სოფლებში მცხოვრები მოსახლეობის ადამიანის სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესების ხელშეწყობა, საინვესტიციო საქმიანობის ხელშეწყობა, ადგილობრივი ინვესტიციების ხელშეწყობა, მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა, ტურიზმის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა და სხვა.

დოკუმენტის შედგენის პროცესში განხილულ და გათვალისწინებულ იქნა სახელმწიფოში მოქმედი შემდეგი პოლიტიკის დოკუმენტები:

- პროგრამა 2021 – 2024 - „ევროპული სახელმწიფოს მშენებლობისთვის“
- საქართველოს მაკროეკონომიკური დასახლებების განვითარების 2019-2023 წლების სტრატეგია
- მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარების სტრატეგია 2021-2025
- საქართველოს სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების სტრატეგია 2021–2027
- საქართველოს ტურიზმის სტრატეგია 2025
- 2020–2030 წლებისთვის საქართველოს ახალგაზრდული პოლიტიკის კონცეფცია
- საქართველოს შრომისა და დასახლების პოლიტიკის 2019-2023 წლების ეროვნული სტრატეგია
- საქართველოს ფართოზოლოვანი ქსელების განვითარების 2020-2025 წლების ეროვნული სტრატეგია
- ნარჩენების მართვის 2016 - 2030 წლების ეროვნული სტრატეგია
- გაეროს მდგრადი განვითარების მიზნები

ასევე, შემდეგი მუნიციპალური დოკუმენტები:

- 2020-2023 ონის მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიანი განვითარების დოკუმენტი
- 2021-2024 ონის მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტების დოკუმენტი

დოკუმენტის შემუშავების პროცესი

მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიანი განვითარების დოკუმენტის მომზადების პროცესი წარმართა მონაწილეობითი მიდგომით, რომელიც ითვალისწინებდა დოკუმენტის შედგენისათვის მნიშვნელოვანი ყველა დაინტერესებული მხარის ჩართულობას.

საჯარო კონსულტაციები

ონის მუნიციპალიტეტმა მნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია საშუალოვადიანი განვითარების დაგეგმვის პროცესში, რაც განპირობებული იყო მულტისექტორული მიდგომით და მიზანმიმართული, საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით შემუშავებული პოლიტიკის განხორციელებით.

2024-2027 წლებში ონის მუნიციპალიტეტის საშუალოვადიანი განვითარების დოკუმენტის გასატარებელ ღონისძიებათა ლეგიტიმაციის, სანდოობისა და ეფექტიანი განხორციელების უზრუნველსაყოფად, დაინტერესებული მხარეებისა და ფართო საზოგადოების ჩართულობას არსებითი მნიშვნელობა აქვს. სწორედ ამიტომ, საშუალოვადიანი დოკუმენტის შემუშავების პროცესში მონაწილეობის მიღების შესაძლებლობა ჰქონდათ დაინტერესებულ ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

დოკუმენტის შემუშავების პროცესში რეგულარულად იკრიბებოდა ტექნიკური ჯგუფი, რომელიც პასუხისმგებელი იყო დოკუმენტის მომზადებაზე, მუშაობის პროცესში გაიმართა 30-მდე შეხვედრა. გაფართოებული შეხვედრა გაიმართა დოკუმენტზე მუშაობის ყველა ეტაპზე ჯამში 6 შეხვედრა. უშუალოდ ადმინისტრაციულ ერთეულებში გაიმართა 19 შეხვედრა ყველა თემში.

დოკუმენტის სტრუქტურის მოკლე მიმოხილვა

სტრატეგიის დოკუმენტის პირველ თავში განმარტებულია დოკუმენტის არსი და მოქმედების ვადა, ასევე, შემუშავების პროცესი. ამავე თავში მიმოხილულია სამართლებრივი ჩარჩო და დოკუმენტის მიზნებისა და ამოცანების ჰარმონიზაცია და კავშირი სხვა ეროვნული თუ მუნიციპალური პოლიტიკის დოკუმენტებთან. აქვე, მოცემულია ინფორმაცია გამართული საჯარო კონსულტაციების შესახებ.

სტრატეგიის დოკუმენტის მეორე თავი ეთმობა არსებული მდგომარეობის მიმოხილვას. აღნიშნული თავი აღწერს ბოლო 5-10 წლის განმავლობაში ონის მუნიციპალიტეტში გამოვლენილ ტენდენციებსა და გამოწვევებს, რომელიც ადგილობრივ სოციალურ-ეკონომიკურ განვითარებას უკავშირდება. ამასთან, ის ანალიზებს მუნიციპალიტეტის

პოტენციალს რესურსების მხრივ, მის კონკრეტულ უპირატესობებსა და შესაძლებლობებს.

მესამე თავი ონის მუნიციპალიტეტის განვითარების ხედვას, მიზნებსა და ამოცანებს ეხება. ამასთან, წარმოდგენილია გავლენისა და ამოცანის შედეგების ინდიკატორები.

მეოთხე თავში საუბარია დოკუმენტის განხორციელებაზე, მონიტორინგსა და შეფასებაზე. კერძოდ, განმარტებულია განხორციელების მექანიზმი - სამუშაო ჯგუფი და წევრები, მონიტორინგისა და შეფასების ჩარჩო, მონიტორინგის ანგარიშების წარდგენის პერიოდულობა, მონიტორინგის კოორდინაცია, შეფასების პერიოდულობა და მაკოორდინირებელი უწყება, დოკუმენტის (სამოქმედო გეგმის) განხორციელების პერიოდულობა.

დოკუმენტის მე-5 და მე-6 თავები დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობასა და სამოქმედო გეგმას ეხება. ეს უკანასკნელი აღწერს იმ ღონისძიებებსა და რესურსებს, რაც ონის მუნიციპალიტეტის სტრატეგიის დოკუმენტით განსაზღვრული მიზნების მისაღწევად საჭირო.

1. სიტუაციის ანალიზი

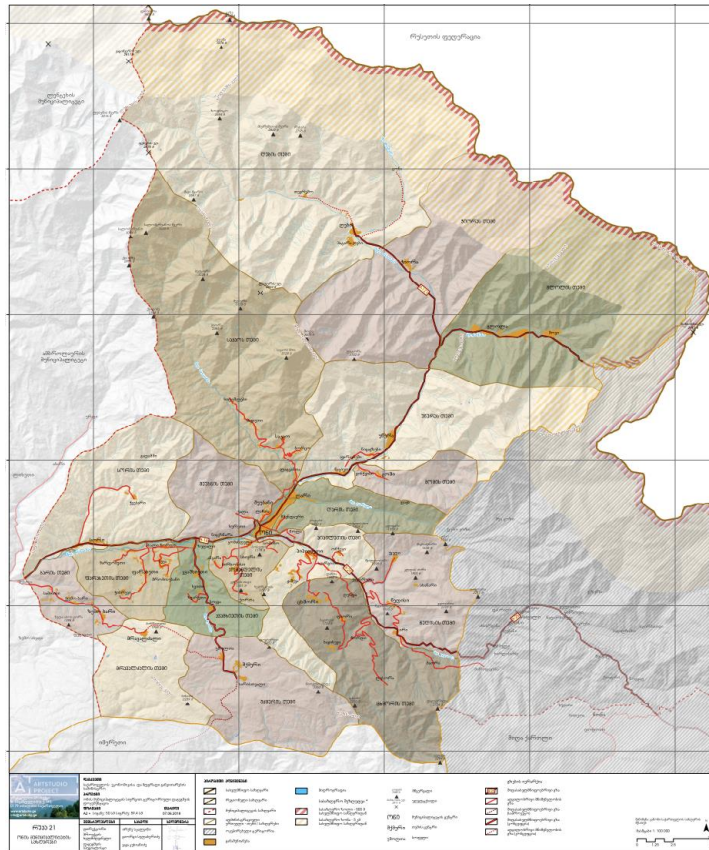

1.1. ძირითადი სოციალური ეკონომიკური მონაცემების მიმოხილვა

1.1.1. გეოგრაფიული მდებარეობა

ონის მუნიციპალიტეტი მდებარეობს საქართველოს ჩრდილო-აღმოსავლეთ ნაწილში და წარმოადგენს ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულს რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის მხარეში. ონის მუნიციპალიტეტს დასავლეთით ამბროლაურისა და ლენტეხის მუნიციპალიტეტები, სამხრეთით კი საჩხერის მუნიციპალიტეტი ეკვრის. მას აღმოსავლეთიდან ესაზღვრება რუსეთის ფედერაციის მიერ ოკუპირებული ჯავის რაიონი, ხოლო ჩრდილოეთით - რუსეთის ფედერაცია, კერძოდ, ყაზარდო-ბაღყარეთისა და ჩრდილოეთ ოსეთის რესპუბლიკები.

ილუსტრაცია 1. ონის მუნიციპალიტეტის საზღვრები, ადმინისტრაციული ერთეულები და დასახლებები

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

ონის მუნიციპალიტეტი დედაქალაქიდან 220 კმ-ით, უახლოესი სარკინიგზო სადგურიდან (ტყიბული) - 64 კმ-ით, ხოლო უახლოესი აეროპორტიდან (ამბროლაური) - 30კმ-ით არის დაშორებული. ონთან ყველაზე ახლოს მდებარე დიდი ქალაქია ქუთაისი (103კმ).

ონის მუნიციპალიტეტის ფართობი შეადგენს 1359.4 კმ²-ია. ის აერთიანებს ერთ ქალაქს (ონს) და 64 სოფელს, რომლებიც 19 ადმინისტრაციულ ერთეულად არიან გაერთიანებულები¹ (ადმინისტრაციული ერთეულების შესახებ ინფორმაცია მოცემულია დანართ #1-ში). მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ცენტრია ქ. ონი. ონის მუნიციპალიტეტის ყველა დასახლებას მაღალმთიანი დასახლების სტატუსი² აქვს მინიჭებული.

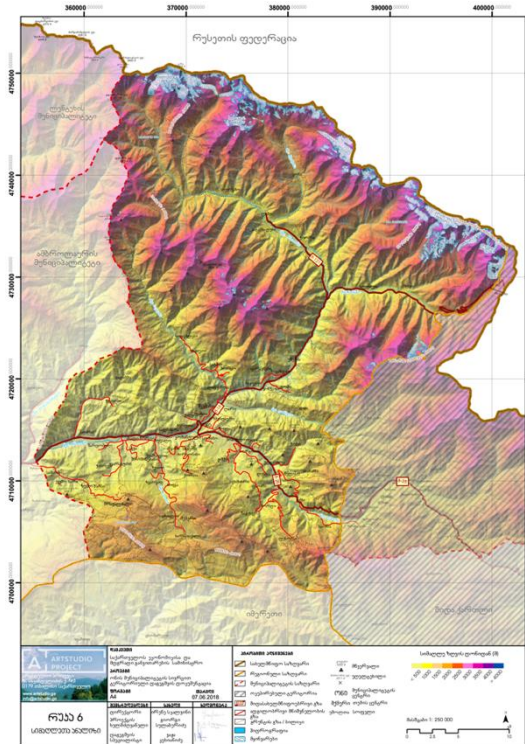
ილუსტრაცია 2. რელიეფის სიმაღლის ანალიზი

ილუსტრაცია 3. რელიეფის დახრილობის ანალიზი

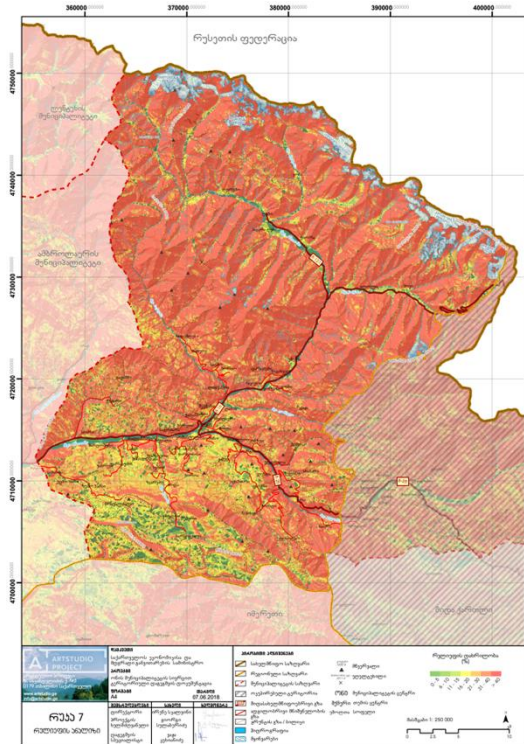
¹ ონის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს 2014 წლის დადგენილება ონის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულების შექმნისა და მათი საზღვრების დადგენის შესახებ

² საქართველოს მთავრობის 2015 წლის 30 დეკემბრის N671 დადგენილება მაღალმთიანი დასახლებათა ნუსხის დამტკიცების შესახებ

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

2008 წელს რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ განხორციელებული აგრესიის შედეგად, ონის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული გამყოფი ხაზის მიმდებარედ აღმოჩნდა სოფლები, კერძოდ; გლოლ(ა)ის, ღარის, გომის, პიპილეთის, შეუბანის, წედისის, ცხმორის, უწერას ადმინისტრაციული ერთეულების 28³ სოფელი და მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის 31%⁴ უსაფრთხოებისა და სოციალურ-ეკონომიკური ხასიათის დამატებითი გამოწვევების წინაშე დგას.

1.1.2. განაშენიანება.

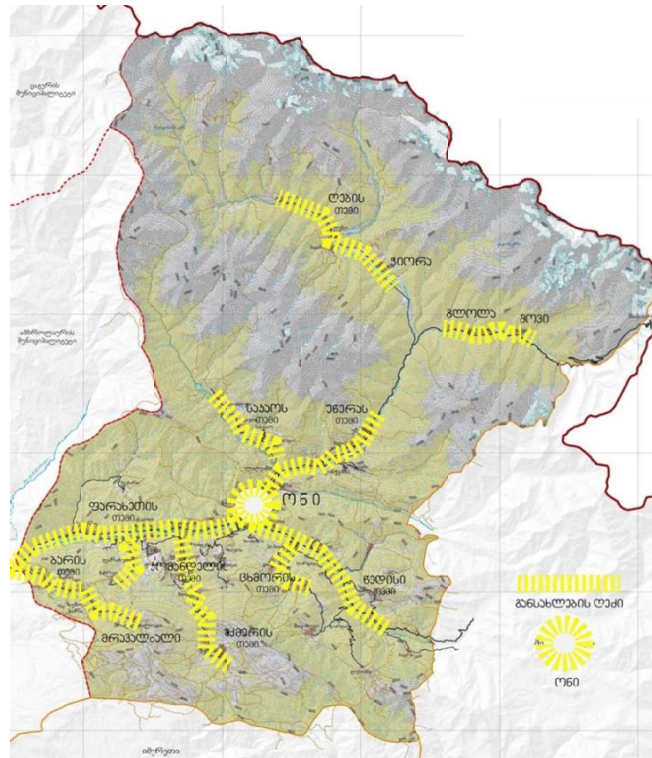
ქ. ონი ზღვის დონიდან 830 მეტრზე მდებარეობს და მდინარე რიონის მარცხენა ნაპირის გასწვრივ ვაკის ვიწრო ზოლშია მოქცეული. ქალაქი ონი ძირითადად დაბალი (ორ სართულიანი) ინდივიდუალური განაშენიანებისგან შედგება. თუმცა, საცხოვრებელი სახლები საკმაოდ მჭიდროდაა განლაგებული, რაც მას ურბანულ გარემოს სძენს. ონის მუნიციპალიტეტის სოფლები სტრუქტურულად, მათი სივრცეში განთავსების მიხედვით ორ ტიპად ჯგუფდება. მთის ფერდებზე განთავსებული სოფლები და მთის ხეობებში, მდინარის ჭალებში განვითარებული სოფლები და დასახლებები. მთის ფერდებზე განთავსებული სოფლები განსაკუთრებული სტრუქტურით არ ხასიათდება. ისინი განსახლებისთვის ხელსაყრელ, გაშლილ ადგილებზეა განთავსებული. თუმცა, უსაფრთხოების მიზნით და სასოფლო მიწების ოპტიმალური გამოყენების მოტივით,

³ დეტალური ინფორმაციისთვის იხილეთ დანართი 2. ინფორმაციის წყარო: საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მუნიციპალიტეტების რეესტრი. <http://mreg.reestri.gov.ge/>

⁴ გაანგარიშება გაკეთებულია ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი განვითარების გეგმის მონაცემების მიხედვით

განაშენიანება ხშირ შემთხვევაში ერთ ადგილას, მჭიდროდ არის თავმოყრილი. მეორე ტიპის განაშენიანების სტრუქტურა მეტწილად მდინარის და მათი ხეობების დასახლებებისთვის გამოსადეგი ადგილების ფორმებზე და ზომებზეა დამოკიდებული. ეს განაშენიანება ხშირ შემთხვევაში გრძივია, ერთი ან ორი ცენტრალური ქუჩის გასწვრივაა გაშლილი და შემორჩენილი ისტორიული განაშენიანება საკმაოდ მჭიდროა. ასეთი სოფლები ხშირ შემთხვევაში რეგიონული გზების სისტემის საკვანძო ადგილებია.

ილუსტრაცია 4. ონის მუნიციპალიტეტის არსებული ძირითადი განსახლების ღერძები

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

მორფოლოგიის მხრივ, ონის მუნიციპალიტეტში სამი განსახლების ტიპის გამოყოფა შეიძლება:

- ისტორიული განაშენიანება, რომელიც ძირითადად მთიანი რაჭის კომპაქტურ სოფლებს (ღები, ჭიორა, ძველი გალოლა, შქმერი) აერთიანებს. მათთვის დამახასიათებელია განაშენიანების კომპაქტური ხასიათი, ქუჩათა ქსელის სიხშირე და საცხოვრებელი სახლების ერთმანეთთან ახლოს განლაგება, საკარმიდამო ნაკვეთების მცირე ზომა, რაც ქალაქური განსახლების გარკვეულ ელემენტებს ანიჭებს ამ ერთეულებს. მსგავსი ტიპის დასახლებებისთვის დამახასიათებელია საცხოვრებელი ერთეულების სიმჭიდროვე - საშუალოდ, 20 სახლი 1 ჰა ტერიტორიაზე.
- ქალაქური განაშენიანება, მხოლოდ ქ. ონისთვის არის დამახასიათებელი. მეტნაკლებად საშუალო კომპაქტურობა, საცხოვრებელი სახლებისა და ქუჩათა

ქსელის გათვალისწინებით. საცხოვრისის საშუალო სიმჭიდროვე აქ შეადგენს დაახლოებით 8 ერთეულ სახლს 1 ჰა ტერიტორიაზე.

- *საბჭოთა პერიოდში განვითარებული სასოფლო დასახლებები* (სორი და მდინარე რიონის ხეობაში არსებული სოფლები), შედარებით დიდი სასოფლო-სამეურნეო მიწის რესურსებით გამოირჩევა და ყველაზე მეჩხრად განვითარებულ განსახლების ტიპს წარმოადგენს მუნიციპალიტეტში. ასეთი ტიპის დასახლებები გვხვდება ისტორიულად განვითარებული სოფლების მახლობლად (პატარა დები, გლოლა). შედარებით დიდი სასოფლო-სამეურნეო მიწის რესურსების გარდა, ამ ტიპის დასახლებებში საკარმიდამო ნაკვეთებიც მოზრდილი ზომისაა. საცხოვრისის საშუალო სიმჭიდროვე აქ დაახლოებით 3 საცხოვრებელ სახლს შეადგენს 1 ჰა ტერიტორიაზე.

ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი განვითარების გეგმით 300 და მეტი მოსახლე ცხოვრობს ქ. ონში და სოფლებში დები, უწერა და ღარი (იხ. დანართი 3). მუნიციპალიტეტის დანარჩენ დასახლებებში მოსახლეობა 200-ზე ნაკლებია⁵.

ონის მუნიციპალიტეტში მოსახლეობის სიმჭიდროვე კმ²-ზე შეადგენს 4 კაცს, რაც ქვეყნის საშუალო მაჩვენებელთან შედარებით 13.2 ჯერ ნაკლებია. ამასთან, თუ სიმჭიდროვეს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიის განაშენიანებული ტერიტორიის მიხედვით განვიხილავთ, რომელიც 11,65 კვ.კმ-ია⁶, მუნიციპალიტეტი გაცილებით მაღალი სიმჭიდროვით გამოირჩევა - 463,5 ადამიანი 1 კვ.კმ-ზე. ასეთი გაანგარიშებით ქ. ონის სიმჭიდროვე 1515 ადამიანი 1 კვ.კმ-ზე, ხოლო სიმჭიდროვე სოფლად 290 ადამიანი 1 კვ.კმ-ზე. მუნიციპალიტეტის სივრცითი განვითარების გეგმით, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საცხოვრისის რესურსს შეუძლია დააკმაყოფილოს დაახლოებით 24 000 ადამიანი.

ცხრილი 1. მოსახლეობის სიმჭიდროვე 1 კვ.კმ-ზე

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
მოსახლეობის სიმჭიდროვე 1 კვ.კმ-ზე ონის მუნიციპალიტეტში	4.3	4.2	4.2	4.1	4.0	4.0
მოსახლეობის სიმჭიდროვე 1 კვ.კმ-ზე რაჭა-ლეუშისა და ქვემო სვანეთის რეგიონში	6.6	6.5	6.3	6.2	6.0	5.9
მოსახლეობის სიმჭიდროვე 1 კვ.კმ-ზე საქართველოში	65.2	65.1	65.0	65.2	64.5	65.3

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

1.1.3. დემოგრაფია

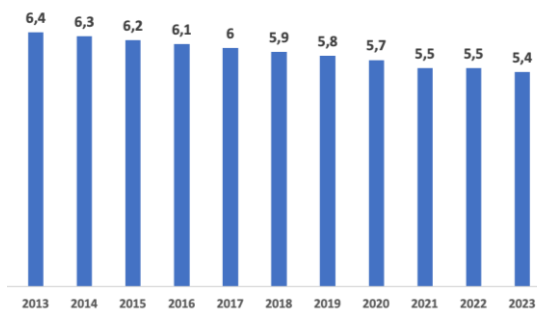
ონის მუნიციპალიტეტი მოსახლეობის სიდიდის მიხედვით საქართველოს მცირერიცხოვან მუნიციპალიტეტებს მიეკუთვნება. მისი მოსახლეობა საქსტატის 2023 წლის 1 იანვრის

⁵ ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა

⁶ მონაცემები აღებულია ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმიდან. განაშენიანებული ტერიტორია ქალაქად - 1,65 კვ.კმ, განაშენიანებული ტერიტორია სოფლად - 10 კვ.კმ.

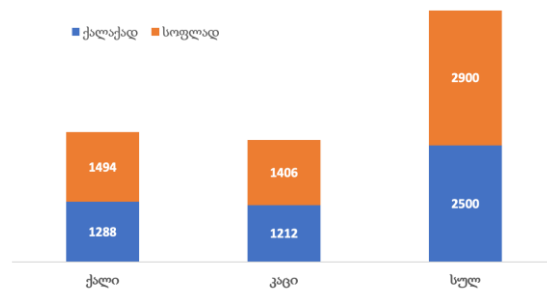
მონაცემებით 5,4 ათას კაცს შეადგენდა. ბოლო 2022 წლის შემდეგ მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა 18%-ით არის შემცირებული. 2014 წლის აღწერის მონაცემებით მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის 52%-ზე მეტს შეადგენდნენ ქალები (ქალაქად - 54%-ს, ხოლო სოფლად - 52%-ს). საქართველოს მუნიციპალიტეტებში ონზე მცირე მოსახლეობა მხოლოდ ლენტეხის (3,8 ათასი) და ყაზბეგის (3,8 ათასი) მუნიციპალიტეტებშია. ამასთან, ქალაქი ონი ყველაზე დიდი საქალაქო კატეგორიის დასახლებაა რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის მხარეში. ქ. ონში ცხოვრობს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის 47%-ი, რაც რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის რეგიონის ურბანული მოსახლეობის 38%.

დიაგრამა 1. მოსახლეობის დინამიკა, 2013-2023 წლები

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

დიაგრამა 2. მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა, 2023 წლის 1 იანვარი

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 2. მოსახლეობის რიცხოვნობა ასაკობრივი ჯგუფების, საქალაქო-სასოფლო დასახლებების და სქესის მიხედვით ონის მუნიციპალიტეტში (2014 წლის 5 ნოემბრის მდგომარეობით)

ასაკობრივი ჯგუფები	სულ			საქალაქო დასახლება			სასოფლო დასახლება		
	ორივე სქესი	კაცი	ქალი	ორივე სქესი	კაცი	ქალი	ორივე სქესი	კაცი	ქალი
სულ	6,130	2,894	3,236	2,656	1,217	1,439	3,474	1,677	1,797
0-4	249	125	124	135	70	65	114	55	59
5-9	192	89	103	114	51	63	78	38	40
10-14	267	137	130	161	86	75	106	51	55
15-19	237	125	112	132	62	70	105	63	42
20-24	217	136	81	101	64	37	116	72	44
25-29	286	156	130	150	75	75	136	81	55
30-34	303	175	128	154	79	75	149	96	53
35-39	293	169	124	169	89	80	124	80	44

40-44	337	169	168	188	87	101	149	82	67
45-49	398	207	191	183	86	97	215	121	94
50-54	487	241	246	224	104	120	263	137	126
55-59	502	231	271	200	81	119	302	150	152
60-64	517	218	299	195	77	118	322	141	181
65-69	431	187	244	162	71	91	269	116	153
70-74	431	174	257	110	42	68	321	132	189
75-79	489	183	306	140	51	89	349	132	217
80-84	302	123	179	84	34	50	218	89	129
85+	192	49	143	54	...	46	138	41	97

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

2014 წლის საყოველთაო აღწერის მიხედვით, ონის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის მედიანური ასაკი მხარეში მაღალი იყო სხვა მუნიციპალიტეტებთან შედარებით ამბროლაურის მუნიციპალიტეტის გარდა, ხოლო სოფლად მედიანური ასაკი მაღალია მხარის სხვა მუნიციპალიტეტებთან შედარებით.

ცხრილი 3. მოსახლეობის მედიანური ასაკი, 2014 წელი

	ორივე სქესი	კაცი	ქალი
მედიანური ასაკი ონის მუნიციპალიტეტში	53	48	56
მედიანური ასაკი ამბროლაურის მუნიციპალიტეტში	53	50	56
მედიანური ასაკი ლენტეხის მუნიციპალიტეტში	46	42	50
მედიანური ასაკი ცაგერის მუნიციპალიტეტში	51	48	54
მედიანური ასაკი რაჭა-ლეჩხუმის და ქვემო სვანეთის რეგიონში	51	48	55
მედიანური ასაკი საქართველოში	37	34	40

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ონის მუნიციპალიტეტში შობადობის ზოგადი კოეფიციენტი⁷ და ბუნებრივი მატების კოეფიციენტი⁸ დაბალია მსგავსი სიდიდის მუნიციპალიტეტებთან (ლენტეხის და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებთან) შედარებით. ბოლო ხუთი წლის მონაცემების მიხედვით, შობადობის ზოგადი კოეფიციენტი⁹ საშუალოდ 9 შეადგენს, ხოლო მოკვდაობის ზოგადი კოეფიციენტი¹⁰ საშუალოდ 27-25-ია¹¹. 2014 წელს ჩატარებული მოსახლეობის საყოველთაო აღწერით ონის შინამეურნეობების ზომა საშუალოდ 2,4 ადამიანს შეადგენს. დედის საშუალო ასაკი პირველი ბავშვის დაბადებისას ონის მუნიციპალიტეტში 26,6 წელზე მეტია, მაშინ როცა ეს მაჩვენებელი საქართველოში 26,4 წელია.

დიაგრამა 3. ცოცხლად დაბადებულთა რიცხოვნობა ონის მუნიციპალიტეტში

დიაგრამა 4. შობადობის ზოგადი კოეფიციენტი (შზკ) და ბუნებრივი მატების კოეფიციენტი

⁷ ცოცხლად დაბადებულთა რიცხოვნობა მოსახლეობის 1000 კაცზე

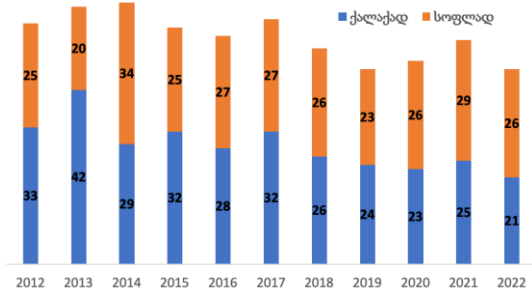
⁸ მოსახლეობის 1000 კაცზე

⁹ მოსახლეობის 1000 კაცზე

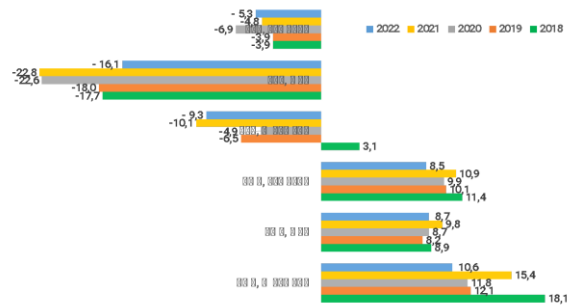
¹⁰ მოსახლეობის 1000 კაცზე

¹¹ წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

(ბმკ) ონის, ლენტეხისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

65 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი 30.1%-ს შეადგენს მუნიციპალიტეტის მთლიან მოსახლეობაში. ეს მაჩვენებელი მაღალია, როგორც მხარის საშუალო მაჩვენებელთან ასევე ლენტეხისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტების მაჩვენებლებთან შედარებით. ონის მუნიციპალიტეტში ასევე მაღალი აღნიშნულ მუნიციპალიტეტებთან შედარებით მოსახლეობის ასაკის დატვირთვის კოეფიციენტები.

ცხრილი 4. 65 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი (%) მთლიან მოსახლეობაში და მოსახლეობის ასაკის დატვირთვის კოეფიციენტი¹²

მუნიციპალიტეტი	65 წლის და უფროსი ასაკის მოსახლეობის წილი (%) მთლიან მოსახლეობაში	მოსახლეობის ასაკის დატვირთვის კოეფიციენტი
ონი	30,1	71,4
ლენტეხი	23,1	64,2
ყაზბეგი	18,9	53,5

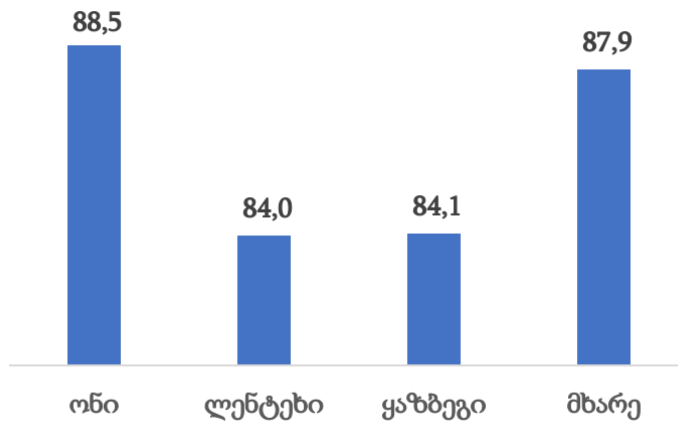
წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, 2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემები.

შრომისუნარიანი მოსახლეობის რაოდენობა. შრომისუნარიანი ასაკის მოსახლეობის წილი მუნიციპალიტეტის მთლიან მოსახლეობის 88.5%-ს შეადგენს¹³. ეს მაჩვენებელი მაღალია მხარის საშუალო მაჩვენებელთან და ლენტეხის და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტების ანალაგიურ მაჩვენებლებთან შედარებით.

დიაგრამა 5. შრომისუნარიანი მოსახლეობა

¹² საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, 2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემები.

¹³ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, 2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემები.

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური, 2014 წლის მოსახლეობის საყოველთაო აღწერის მონაცემები.

მიგრაცია. ბიზნესის განვითარების დაბალმა მაჩვენებელმა, სამუშაო ადგილების სიმცირემ, განვითარების დაბალმა დონემ ახალგაზრდა შრომისუნარიანი მოსახლეობის მიგრაცია გამოიწვია, რაც მუნიციპალიტეტის მწვავე პრობლემაა და უარყოფითად აისახება მუნიციპალიტეტის ეკონომიკურ და სოციალურ განვითარების მაჩვენებლებზე. მიუხედავად ზემოხსენებული მდგომარეობისა, მთის სტატუსის ამოქმედების შემდეგ, რომელიც სახელმწიფოს მხრიდან მაღალმთიან დასახლებებში სხვადასხვა¹⁴ სოციალური შეღავათების დაწესებას ითვალისწინებს, დადებითი გავლენა მოახდინა მუნიციპალიტეტში მოსახლეობის დაბრუნებაზე. 2022 წელს ონის მუნიციპალიტეტიდან სხვა მუნიციპალიტეტში გადარეგისტრირებულთა რაოდენობამ შეადგინა 11 პირი, ხოლო ონის მუნიციპალიტეტში სხვა მუნიციპალიტეტიდან გადმორეგისტრირებულთა რაოდენობამ (მთის სტატუსით) 50 პირი შეადგინა. მუნიციპალიტეტში 106 დევნილი (მათ შორის, 55 ქალი) და 17 ეკომიგრანტი ცხოვრობს.

1.1.4. რელიეფი

ონის მუნიციპალიტეტის რელიეფი მთაგორიანია. სიმაღლე მერყეობს ზღვის დონიდან 600 მეტრიდან 4462 მეტრამდე. ჩრდილო ნაწილი (ფასის მთისა და ჭანჭახის მწვერვალებს შორის) უჭირავს რაჭა-ლეჩხუმის (ცენტრალური) კავკასიონის ქედს, რომლის სამხრეთი კალთა აგებულია იურული თიხა-ფიქალებით და ქვიშა-ქვებით, თხემური ზონა – პალეოზურ-კამბრილის წინა გრანიტოიტებითა და კრისტალური ფიქლებით. მთავარი ქედის უმაღლესი ადგილია მწვერვალი ჭანჭახი (4462 მ). 3000 მეტრზე მაღალი მწვერვალებია: ფასის მთა, წითელი მთა, ლაზოდა, ტაიმაზი, ყარაუგომი და სხვა. მნიშვნელოვანი უღელტეხილებია: გებეცეკის, ღების, გურძიეცეკის, მამისონის და სხვ.

1.1.5. მტკნარი და მინერალური წყლები

14

კომუნალური გადასახდელები, პედაგოგებისა და სამედიცინო პერსონალის სახელფასო დანამატი, საპენსიო დანამატი, საგადასახადო შეღავათები.

მუნიციპალიტეტი მდიდარია მინერალური მიწისქვეშა წყლებით. ონის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ჰიდროგრაფიული ქსელი მთავარ არტერიას მდ. რიონი წარმოადგენს, რომელიც მუნიციპალიტეტის საზღვრებში 75 კმ მანძილზე გაედინება. მუნიციპალიტეტში გავრცელებულია ფოროვან-ფენებრივი, ნაპრაღურ-ფენებრივი და კარსტული ტიპის ღრმა ცირკულაციის მიწისქვეშა წყლები, რომელთა შორის ჭარბობს ინფილტრაციული წყლები. მდინარე რიონის საზღვრებში წყლის ბუნებრივი რესურსი არის 2,079 კუბ.მ./დღ¹⁵. მინერალური და სუფრის წყლის ჩამოსხმის პოტენციალის გარდა ონის მუნიციპალიტეტის მინერალური წყლის რესურსებს სამკურნალო - სარეკრეაციო და ტურისტული ფუნქცია გააჩნიათ. მოთხოვნა მუნიციპალიტეტში არსებულ სასმელ-სამკურნალო წყალზე შეადგენს 0,016518 კუბ.მ./დღ¹⁶. მუნიციპალიტეტში არის ბუნებრივი წყლების ჭარბი რესურსი -1,022482 კუბ.მ./დღ¹⁷-ის ოდენობით.

1.1.6. კლიმატი

ონის მუნიციპალიტეტი (ზემო რაჭა) ზღვის ნოტიო სუბტროპიკული კლიმატის არეალში მდებარეობს, რომელსაც სიმაღლებრივი ზონალურობა ახასიათებს: დაახლოებით 300-900მ სიმაღლის ზონაში ჰავა ზომიერად ნოტიოა, ახასიათებს ცივი ზამთარი და თბილი ზაფხული. საშუალო წლიური ტემპერატურაა 10°C, იანვარში - ს -1°C, ივლისში 20,4°C, აბსოლუტური მინიმუმი -27°C, ხოლო აბსოლუტური მაქსიმუმი +36°C-ს აღწევს. წლიური ნალექი 1000-1100 მმ-ს შეადგენს. ნალექების მაქსიმუმი გაზაფხულზე მოდის, მინიმუმი – ზაფხულში. მუნიციპალიტეტის ყველაზე მაღალ ადგილებში მაღალმთის კლიმატია, მუდმივი თოვლითა და მყინვარებით.

1.1.7. ბუნებრივი საფრთხეები

ონის მუნიციპალიტეტის ტერიტორია საშიში სტიქიური ბუნებრივი პროცესების განვითარების თვალსაზრისით ყველაზე მეტად სენსიტიური რაიონია მდ. რიონის წყალშემკრებ აუზში. მუნიციპალიტეტის საზღვრებში ადგილი აქვს ღვარცოფების, მეწყრების და წყალდიდობების ინტენსიურ განვითარებას. საქართველოს ტერიტორიის ზოგადი სეისმური დარაიონების რუკის მიხედვით ეს ტერიტორია 9-ბალიან ზონაშია გაერთიანებული და, შესაბამისად, იგი მოსალოდნელი ძლიერი მიწისძვრების და თანმდევი უარყოფითი სტიქიური პროცესების განვითარების მოწყვლადი გეოდინამიური რაიონია. მუნიციპალიტეტის ტერიტორია მუდამ იმყოფება მიწისძვრებით პროვოცირებული მეწყერ-გრავეიტაციული, ღვარცოფული, თოვლ-მყინვარული ჩამოზვავების პროცესების გააქტიურების საშიშროების წინაშე. ატმოსფერული ნალექების წლიური ჯამების გაზრდის შედეგად მოსალოდნელია მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ღვარცოფების და მეწყრული პროცესების გააქტიურება. მუნიციპალიტეტის მდინარეები გამოირჩევიან წყალდიდობებით და მძლავრი წყარმოვადნებით.

15 ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

16 ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

17 ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა, 2018

1.1.8. წიაღისეული და სხვა ბუნებრივი რესურსები

ონის მუნიციპალიტეტის სასარგებლო წიაღისეულის დიდი ნაწილი თავმოყრილია მდ. რიონის ხეობის ზემო ნაწილში, სოფლების - ლეზის, ჭიორისა და გონის ტერიტორიაზე. მოცემულ ტერიტორიაზე გვხვდება შემდეგი სახის წიაღისეული: მოლიბდენი, სურმა, სტიბიუმი, ვოლფრამი, ვერცხლისწყალი, ოქრო, სპილენძი, კვარცი (მთის ბროლი), დიაბაზი, მეწამულის ქვა, კირქვა და კარბონატული ფიქალი, თიხა და ქვიშა ფიქალები, მინალექი, ნარიყი წარმოშობის ქანები, მინერალური წყლები, ტყე (წიწვოვანი, ფოთლოვანი). წიაღისეულით მდიდარია მდ. ჯეჯორისა და ხეორის ხეობები, სადაც არის ბარიტის, თაბაშირის, თუთიის, სილიკო მარგანეცისა და რკინის საბადოები.

1.1.9. დამეგობრებული ქალაქები

ონის მუნიციპალიტეტი დამეგობრებულია შემდეგ მუნიციპალიტეტებთან: რჟგოვი, პოლონეთი; ბეერ-შევა, ისრაელი; კაზლუ-რუდა, ლიეტუვა და საჩხერე, საქართველო.

დამეგობრებულ ქალაქებთან თანამშრომლობის შესახებ მემორანდუმები ითვალისწინებს ოფიციალური დელეგაციების, ტურისტული ჯგუფების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და კულტურის სფეროს წარმომადგენლების, სპორტსმენების და სხვა პირების გაცვლით ვიზიტებს. ასევე, გამოცდილების გაზიარებას ისეთ სფეროებში, როგორცაა მუნიციპალური სერვისები, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიების მოწყობა, დეცენტრალიზაცია, გარემოს დაცვა, ინდუსტრია, ტრანსპორტი, ჯანმრთელობის დაცვა, განათლება, ვაჭრობა, კულტურა, სპორტი, სოციალური დაცვა და დასვენების ორგანიზება.

1.1.10. გაცემული ლიცენზიები

2023 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, სულ 36 ლიცენზიაა გაცემული სასარგებლო წიაღისეულის შესწავლა-მოპოვებაზე: თაბაშირის მოპოვებაზე 2 ლიცენზია, კვარცის მოპოვებაზე 1 ლიცენზია, მანგანუმის მოპოვებაზე 3 ლიცენზია, მტკ 5 ლიცენზია. მინერალური წყლების 1 ლიცენზია, ოქროს შესწავლა-მოპოვებაზე 4 ლიცენზია, ქვიშა-ხრემის მოპოვება 14 ლიცენზია, ლოდნარის მოპოვება 2 ლიცენზია, ტექნოგენურ ნარჩენზე 1 ლიცენზია, ტუფობრექია (სხვა საშენი) 1 ლიცენზია, ანთიმონიუმის შესწავლა მოპოვებაზე 2 ლიცენზია, დღევანდელი მდგომარეობით ხდება მხოლოდ ქვიშა-ხრემის მოპოვება, ხოლო ოქროზე მიმდინარეობს დამიების სამუშაოები. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ხე-მასალაზე მომუშავე საწარმო, რომელსაც პროდუქცია გააქვს ექსპორტზე.

1.1.11. ადგილობრივი მედია საშუალებები და არასამთავრობო სექტორი

მუნიციპალიტეტში ადგილობრივი ტელე და რადიომაუწყებლობა არ არსებობს. , მუნიციპალიტეტი ხელს უწყობს სამოქალაქო სექტორის შექმნას და გააქტიურებას. მუნიციპალიტეტში შექმნილია: ონის მერის ახალგაზრდულ მრჩეველთა საბჭო, მერის

სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭო, შშმ პირთა საკითხებზე მომუშავე საბჭო, გენდერული თანასწორობის საბჭო. მუნიციპალიტეტი და მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი ორგანიზაციები თანამშრომლობენ ონის გარეთ მოქმედ არასამთავრობო სექტორთან. ევროკავშირის მიერ დაფინანსებული პროექტის „ონის მუნიციპალიტეტის ეკონომიკური განვითარება ბიზნეს კლასტერების მოზიდვის მიზნით“ ფარგლებში შეიქმნა ორი კლასტერი:

- ონის მუნიციპალიტეტის ტურიზმის კლასტერი - შედგება 20 მცირე და საშუალო საწარმოსგან. კლასტერის საწარმოების ძირითადი საქმიანობებია განთავსების საშუალებებითა (საოჯახო სასტუმროები) და საკვებით უზრუნველყოფა, ასევე, სალაშქრო და საცხენოსნო ტურების მოწყობა, მოგზაურობის დაგეგმვის სერვისები და ტრადიციული რეწვის მიმართულებით პროდუქტები. ტურიზმის კლასტერი აქტიურად თანამშრომლობს როგორც ადგილობრივ ორგანიზაციებთან, ასევე საერთაშორისო დონორებთან.
- ონის კვების მრეწველობის კლასტერი - შედგება 16 საწარმოსგან, რომელთა ძირითადი საქმიანობებია მეფუტკრეობა, მეღორეობა და ლორის წრმოება, მეცხოველეობა, მემცენარეობა. ერთ-ერთ პრიორიტეტულ საკითხს წარმოადგენს ორგანიზაციული გაძლიერება. ონის კვების მრეწველობის კლასტერის ერთ-ერთი ფუნქცია მისი წევრებისთვის სხვადასხვა სახის სერვისებისა და კონსულტაციების გაწევაა, რის ფარგლებშიც წევრ მეწარმეებს აქვთ შესაძლებლობა უსასყიდლოდ მიიღონ კონსულტაციები საპროექტო განაცხადებისა და ბიზნეს გეგმების მომზადების საკითხში. კლასტერის ასოცირებული წევრები არიან: ადგილობრივი პროფესიული სასწავლებელი - კოლეჯი - „ერქვანი; ტრენინგ ცენტრი - „ბლაუნშტაინ ედუ“, ფონდი „აფხაზინტერკონტი“.

1.1.12. საერთაშორისო პროექტები

2019 წელს ონის მუნიციპალიტეტი შეუერთდა ევროკავშირის ინიციატივას „მერები ეკონომიკური ზრდისთვის“ (M4EG). მუნიციპალიტეტის მიერ მომზადებულმა ადგილობრივი ეკონომიკური განვითარების გეგმამ მიიღო მსოფლიო ბანკის ექსპერტების შეაფასება „Positive with Excellence“. აღნიშნული ინიციატივის მეორე ფაზის ფარგლებში, 2022 წელს, საქართველოდან მხოლოდ ონის და ბოლნისის მუნიციპალიტეტებმა მიიღეს ევროკავშირის დაფინანსება ადგილობრივი ეკონომიკის განვითარების ხელშეწყობისთვის.

2022 წლიდან კი ონის მუნიციპალიტეტი არის ევროკავშირის ინიციატივა „მერების შეთანხმების“ წევრი. მას ვალდებულია აქვს აღებული მოამზადოს მდგრადი ენერჯის და კლიმატის სამოქმედო გეგმა და 2030 წლისთვის მინიმუმ 30%-ით შეამციროს CO₂-ის გამოფრქვევის ოდენობა ატმოსფეროში.

2020-2022 წლებში მუნიციპალიტეტი ჩართული იყო ევროკავშირისა და საქართველოს მთავრობის ერთობლივი პროგრამის საპილოტე ინტეგრირებული რეგიონული განვითარების პროგრამაში, ასევე,

2021 წელს, შვეიცარიის განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტომ (SDC) და ავსტრიის განვითარების სააგენტომ (ADA), „კავკასიის ალიანსების პროგრამის ფარგლებში საერთაშორისო არასამთავრობო ორგანიზაცია მერსი ქორფსის მეშვეობით დაანერგა ახალი მუნიციპალური სერვისი, რომელიც გულისხმობს ღია საინფორმაციო-საკონსულტაციო სივრცის შექმნას (ე.წ. ქალთა ოთახი). პროექტის მიზანია ქალებისა და გოგონების ცნობიერების დონის ამაღლება, მათ საჭიროებებზე მორგებული ინფორმაციისა და სერვისების მიწოდება, რაც შემდგომში განაპირობებს მათ ეკონომიკურ, სოციალურ და სამოქალაქო აქტივობას.

მუნიციპალიტეტი მჭიდროდ თანამშრომლობს იაპონიის საელჩოსთან, ვისგანაც 2021 წელს გრანტის ფარგლებში მიიღო ექსკავატორი საგანგებო სიტუაციებში საპრევენციო-სალიკვიდაციო სამუშაოებს განსახორციელებლად, ხოლო 2024 წელს დაგეგმილია ელექტრო მობილის გადმოცემა მოსახლეობის მობილობის გასაუმჯობესებლად.

2022 წელს სლოვაკეთის საერთაშორისო დახმარების სააგენტოს მიერ გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში ონის მუნიციპალიტეტმა გაიმარჯვა პროექტით „საცოცი კედლის მოწყობა ონისთვის“, რომლის ფარგლებშიც 2023 წელს „ბეერ-შევას“ პარკში არსებულ სპორტ კომპლექსში მოეწყო საცოცი კედლის. ასევე, ამავე კონკურსის ფარგლებში ონის მუნიციპალიტეტმა გაიმარჯვა პროექტით „ფეხბურთის მინი სტადიონის აშენება/რეკონსტრუქცია ონისთვის“, ახალგაზრდების საჭიროებებიდან გამომდინარე, მათთვის მულტიფუნქციური სპორტული სივრცის შესაქმნელად პროექტის ფარგლებში მიმდინარეობს „ბეერ-შევას“ პარკში არსებულ სპორტ კომპლექსში საფეხბურთო მინი სტადიონის აშენება/რეკონსტრუქცია.

ონის მუნიციპალიტეტი ჩართულია მდგრადი განვითარების მიზნების მიღწევასთან დაკავშირებულ პროექტებში. გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის (GIZ) ახალ პროექტში „მდგრადი ქალაქები საქართველოში“. 2023წლის ივნისში ონის მუნიციპალიტეტმა მიიღო მონაწილეობა კონკურსში მუნიციპალიტეტებისთვის „მდგრადი ქალაქები საქართველოში“. კონკურსში მონაწილეობდა საქართველოს 20 მუნიციპალიტეტი მათგან შეირჩა 3 მუნიციპალიტეტი და მათ შორის ონი.

ონის მუნიციპალიტეტს მოქმედი ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი გაფორმებული აქვს ორგანიზაციასთან „სოლიდარობის ფონდი PL საქართველოში“, ვინც ახორციელებს პროექტი სახელწოდებით „დაბალ-შემოსავლიანი ადგილობრივი თვითმმართველობის ერთეულები (LSG) ენერგოეფექტურობისკენ მიმავალ გზაზე“. პროექტის მიზანია, შექმნას ხელსაყრელი პირობები, რაც საშუალებას მისცემს საქართველოს დაბალშემოსავლიან ადგილობრივ თვითმმართველობებს, მოიზიდონ გარე სახსრები განახლებადი ენერჯის წყაროებისა (RES) და ენერგოეფექტურობის (EE) კუთხით ინვესტიციებისთვის.

ონის მუნიციპალიტეტის მერია თანამშრომლობს ჩეხეთის კარიტასთან, რომელმაც მონაწილეობა მიიღო SlovakAid-ის მიერ გამოცხადებულ საგრანტო კონკურსში პროექტით - ჩამდინარე წყლების მართვის საპილოტე გადაწყვეტილებები საქართველოში, რომლის ფარგლებშიც ონის მუნიციპალიტეტს გადაეცა 4 000 ლიტრის ავზის მოცულობის ასანიზაციის მანქანა.

2023 წელს გააფორმა მემორანდუმი „სოლიდარობის ფონდი PL საქართველო“-სთან „დაბალშემოსავლიანი ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულები (LSG) ენერგო ეფექტურობისკენ მიმავალ გზაზე“ პროექტის ერთობლივ განხორციელებაზე. პროექტის მიზანია, მუნიციპალიტეტში შექმნას ხელსაყრელი პირობები, განახლებადი ენერჯის წყაროებისა (RES) და ენერგოეფექტურობის (EE) კუთხით ინვესტიციებისათვის გარე სახსრების მოსაზიდად. პროექტი, ასევე შეიმუშავებს და გადასცეს მუნიციპალიტეტს გარე განათების გამარტივებული ინვენტარიზაციის მეთოდოლოგიას, მის მიერ შემდგომი ინვენტარიზაციის ჩასატარებლად

1.2. მუნიციპალიტეტის ეკონომიკა

ონის მუნიციპალიტეტის ეკონომიკის ძირითადი დარგებია სოფლის მეურნეობა (მესაქონლეობა, მეფუტკრეობა, მეხოსტნეობა და მეხილეობა), მრეწველობა (ენერგეტიკა), ვაჭრობა და მომსახურება.

ცხრილი 5. ბიზნეს სექტორი, დასაქმება და ხელფასები ონის მუნიციპალიტეტში

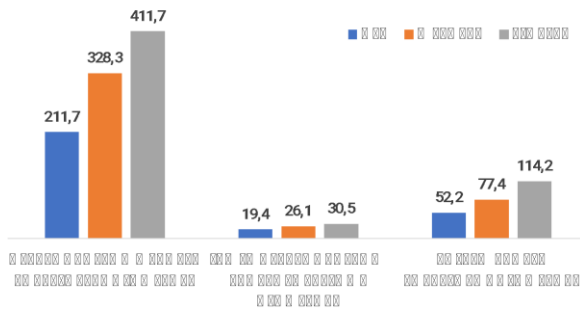
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ბიზნეს სექტორის დამატებული ღირებულება, მლნ. ლარი	3,0	5,1	6,1	8,1	8,0	10,9	11,3	8,4
ბიზნეს სექტორის პროდუქციის გამოშვება, მლნ. ლარი	4,7	9,5	9,7	12,1	14,1	17,7	20,8	20,1
ბიზნეს სექტორის ბრუნვა, მლნ. ლარი	7,9	11,5	12,0	14,9	17,9	22,5	24,9	22,2
ბიზნეს სექტორის დასაქმებულთა რაოდენობა	314	705	646	655	582	648	536	701
ბიზნეს სექტორის შრომითი დანახარჯები, მლნ. ლარი	1,3	3,3	3,4	3,3	2,5	3,8	3,9	4,3
ბიზნეს სექტორის დაქირავებით დასაქმებულთა შრომის საშუალო თვიური ანაზღაურება, ლარი	399,9	485,3	497,0	523,4	531,5	641,8	832,2	662,6
ბიზნეს სექტორის დაქირავებულთა რაოდენობა	280	573	575	520	386	489	388	535

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ონის მუნიციპალიტეტში 1266 ერთეული ეკონომიკური სუბიექტია რეგისტრირებული, მ.შ.-ის მოქმედია - 312, ხოლო ახლადრეგისტრირებული - 108. ბოლო წლების

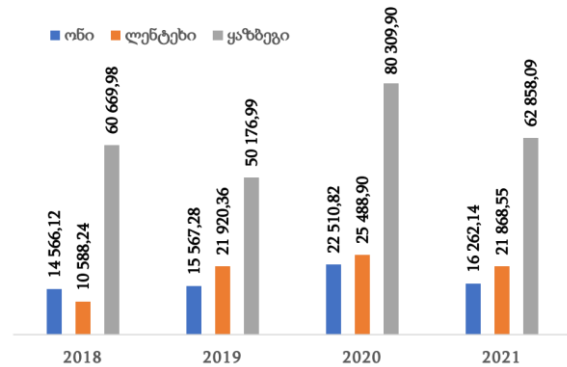
განმავლობაში ონის მუნიციპალიტეტში იზრდება ბიზნესების რაოდენობა, ამასთან, ონის მუნიციპალიტეტში შექმნილი საწარმოების რაოდენობა ნაკლებია ლენტეხის და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებთან შედარებით. 2021 წელს მუნიციპალიტეტში შექმნილი დამატებული ღირებულება 2017-2018 წლების დონეზე იყო.

დიაგრამა 6. ბიზნეს სუბიექტების რაოდენობა 1000 მოსახლეზე ონის მუნიციპალიტეტში

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

დიაგრამა 7. ბიზნეს სექტორის პროდუქტიულობა ონის, ლენტეხის და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებში, 2021 წელი

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ონის მუნიციპალიტეტის ბიზნეს სექტორის დასაქმებულთა და დაქირავებულთა რაოდენობა, აგრეთვე ბიზნეს სექტორის პროდუქციის გამოშვება და ბიზნეს სექტორის დამატებული ღირებულება მეტია ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ანალოგიურ მაჩვენებელზე, ამის მიუხედავად, ონის მუნიციპალიტეტის ბიზნეს სექტორის პროდუქტიულობა ნაკლებია ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ანალოგიურ მაჩვენებელზე. ინფორმაცია ონის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებულ მოქმედ სუბიექტთა რაოდენობის შესახებ საკუთრების ფორმებისა და ზომების მიხედვით იხილეთ დანართი 5-ში.

ცხრილი 6. ბიზნეს სექტორის ინვესტიციები ფიქსირებულ აქტივებში, მლნ. ლარი

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	0,5	0,1	0,0	2,5	4,9	0,3	1,4	1,0
ლენტეხი	0,0	0,0	3,3	0,0	0,0	0,4	0,2	0,0
ყაზბეგი	18,5	11,9	256,6	12,1	13,6	21,4	1,1	4,7

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ბიზნეს სექტორის ინვესტიციებმა ფიქსირებულ აქტივებში ონის მუნიციპალიტეტში 2021 წელს 1 მლნ ლარი შეადგინა. ამ მაჩვენებელმა 2014 წლის შემდეგ ონის მუნიციპალიტეტში (4,9 მლნ ლარი) მაქსიმუმს 2018 წელს მიაღწია, მაშინ როცა ლენტეხის მუნიციპალიტეტში ბიზნეს სექტორის ინვესტიციებმა ფიქსირებულ აქტივებში 2014-2021 წლებში 4,0 მლნ ლარი შეადგინა. იგივე პერიოდში,

ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში განხორციელებული ბიზნეს სექტორის ინვესტიციები ფიქსირებულ აქტივებში 32-ჯერ აღემატება ონის მუნიციპალიტეტში განხორციელებულს.

ცხრილი 7. ეკონომიკის პერსპექტიული დარგები ადმინისტრაციული ერთეულების მიხედვით

ადმინისტრაციული ერთეული	წამყვანი (დომინანტი) დარგები
ქ.ონი	ვაჭრობა
ღები	მესაქონლეობა, მეკარტოფილეობა
ჭიორა	მესაქონლეობა
გლოლა	მესაქონლეობა
უწერა	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
გომი	მესაქონლეობა
ღარი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
საკაო	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
შეუბანი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა, მევენახეობა
პიპილეთი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
კომანდელი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
ცხმორი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა, მებაღეობა
წედისი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
კვაშხეთი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
ფარახეთი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
სორი	მეფუტკრეობა, მევენახეობა
შქმერი	მესაქონლეობა, მეკარტოფილეობა
ბარი	მეფუტკრეობა, მესაქონლეობა
მრავალძალი	მეკარტოფილეობა, მესაქონლეობა

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

ონის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა ძირითადად საჯარო სამსახურში, სოფლის მეურნეობაში, ვაჭრობასა და მომსახურებაში არის დასაქმებული. მუნიციპალიტეტის ინფორმაციით შრომისუნარიანი მოსახლეობის 30% უმუშევარია, (საქსტატი) რომლის ნახევარი ქალია. თვითდასაქმებულთა რაოდენობა მოსახლეობის 10%-ს შეადგენს. ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებში დასაქმებულია 123 პირი (მათ შორის 59 ქალი).

ცხრილი 8. რეგისტრირებული სუბიექტების რაოდენობა საკუთრების ფორმების მიხედვით ონის მუნიციპალიტეტში (ერთეული)

საკუთრების ფორმა	2018	2019	2020	2021	2022
სულ	1028	1065	1118	1182	1266
კერძო ადგილობრივი საკუთრება	948	984	1038	1102	1185
კერძო უცხოური საკუთრება	1	2	2	1	1
სახელმწიფო საკუთრება	31	31	31	31	31
მუნიციპალური საკუთრება	30	30	29	30	30

შერეული კერძო საკუთრება ადგილობრივის უპირატესობით	3	3	3	3	4
შერეული კერძო საკუთრება უცხოეთის უპირატესობით	2	2	2	2	2
სხვა	12	12	12	12	12
გაურკვეველი	1	1	1	1	1

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 9. რეგისტრირებულ სუბიექტთა რაოდენობა ეკონომიკური საქმიანობის სახეებისა და წლების მიხედვით ონის მუნიციპალიტეტში (ერთეული)

ეკონომიკური საქმიანობის დასახელება	2018	2019	2020	2021	2022
სოფლის, სატყეო და თევზის მეურნეობა	56	56	56	56	56
სამთომშობვებითი მრეწველობა და კარიერების დამუშავება	10	11	13	13	13
დამამუშავებელი მრეწველობა	55	61	62	65	63
ელექტროენერჯის, აირის, ორთქლის და კონდიცირებული აირის მიწოდება წყალმომარაგება, კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და დაბინძურებისაგან გასუფთავების სამუშაოები	2	2	2	2	2
მშენებლობა	4	4	4	4	4

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

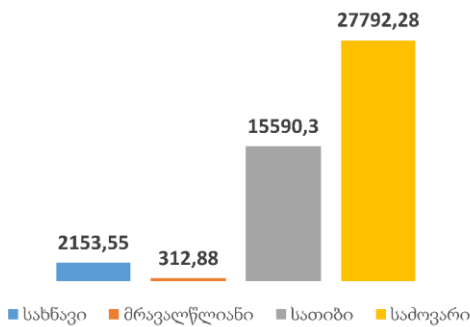
სოფლის მეურნეობა. მუნიციპალიტეტის მაღალმთიან ზონაში მდებარეობისა და სასოფლო სამეურნეო მიწის მცირე (სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ფართობის წილი ონის მუნიციპალიტეტის მთელ ფართობში 34%-ია) რესურსის მიუხედავად, სოფლის მეურნეობა მუნიციპალიტეტში ერთ-ერთი წამყვანი დარგია. სოფლის მეურნეობის დარგში შრომისუნარიანი მოსახლეობის ნახევარზე მეტია დასაქმებული. ისინი თვითდასაქმებულთა კატეგორიას განეკუთვნებიან და თავიანთ ოჯახურ მეურნეობებს ხელმძღვანელობენ. სოფლის მეურნეობა არ არის სათანადოდ მოდერნიზებული და ძირითადად ნატურალური მეურნეობის ნიშნებს ატარებს. რელიეფის გამო, მუნიციპალიტეტი გამოირჩევა ფართობების ფრაგმენტაციით და მეურნეობების გამსხვილება გართულებულია. ონის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 11 ფერმერული მეურნეობა და 4 საწარმო. ფერმერულ მეურნეობებში დასაქმებულია 30 ადამიანი, ხოლო საწარმოებში - 75 ადამიანი.

ონის მუნიციპალიტეტის მთლიანი ფართობიდან 46 325,6 ჰა სასოფლო-სამეურნეო სავარგულს უკავია (ტერიტორიის დაახლოებით 34%), მათ შორის, 15 590,3 ჰა - სათიბს, 27 792,3 ჰა - სამოვარს, 312,9 ჰა - მრავალწლიან ნარგავებს, ხოლო 2 153,6 ჰა - სახნავს, რომელიც საერთო ფართობის მხოლოდ 1,58%-ს შეადგენს, ხოლო 68 176,77 ჰა ტყის ფართობებით არის დაკავებული. ონის მუნიციპალიტეტის სოფლის მეურნეობის პრიორიტეტული

მიმართულებებია მესაქონლეობა, მეფუტკრეობა, მებოსტნეობა და მეხილეობა. 2022 წელს მოსავლიანობამ შეადგინა: კარტოფილი 448.8 ტ, სიმინდი 62.5ტ, ლობიო 3ტ, სხვა 20ტ.

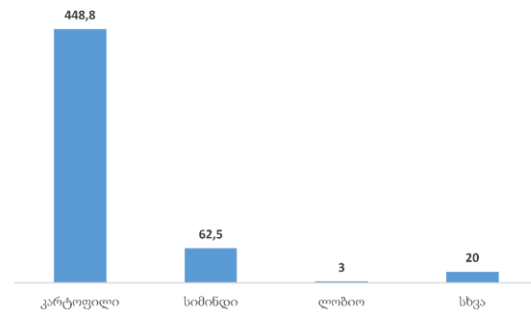
მუნიციპალიტეტის საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების საერთო ფართობია 710 472.27 კვ.მ. აქედან 525 981.43 კვ.მ. არის სასოფლო-სამეურნეო, ხოლო 184 490. არასასოფლო სამეურნეო დანიშნულების მიწები. ონის მუნიციპალიტეტში სახელმწიფო საკუთრებაში არის 12 352 746. 00 კვ.მ. სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთი.

დიაგრამა 8. სასოფლო სამეურნეო მიწის ფართობი

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

დიაგრამა 9. წარმოებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქცია, ტ 2022 წელი

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ონის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ა(ა)იპ „სოფლის განვითარების სააგენტოს ონის საინფორმაციო საკონსულტაციო ცენტრი“, რომელიც ახორციელებს სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამას, ტრენინგ სემინარს, ადგილზე მოსახლეობის ინფორმირებას თანამედროვე ტექნოლოგიებისა და ახალი მიდგომების მიმართულებით.

მესაქონლეობა. მუნიციპალიტეტში არსებული პირობები, სათიბი და სამოვარი სავარგულების რაოდენობა და ხარისხი მეცხოველეობის განვითარებისთვის ხელსაყრელ გარემოს ქმნის. მესაქონლეებს პრობლემები ექმნებათ ტექნიკის სიმცირის და სოფლებში ვეტერინარულ მომსახურებაზე დაბალი ხელმისაწვდომობის გამო.

ადგილობრივი მეცხოველეობის განვითარების ერთ-ერთ შემაფერხებელ ფაქტორს ცხოველთა დაავადებების სიხშირე წარმოადგენს.

მეღორეობის მიმართულებით 2018 წლიდან სოფელ ღარში სახელმწიფო საინვესტიციო ფონდი „საპარტნიორო ფონდი“ და კომპანია „Native Georgian“ ერთობლივად ახორციელებენ „ქართული მთის ღორის გადარჩენის“ პროექტს. „ქართული მთის ღორის გადარჩენის“ პროექტი საქართველოში „იბერიკოს“ ჯიშის ანალოგის, უნიკალური ქართული მთის ღორის მოშენების, ქართული „ჰამონის“ წარმოებისა და მსოფლიო ბაზარზე მის კომერციალიზაციას გულისხმობს. ინვესტიციის მთლიანი მოცულობა 12 მლნ დოლარია. დღეის მდგომარეობით ფერმაში 400 „ლაგაზა“ და „გრუზა“-ს ჯიშის ღორია. ფერმაში დასაქმებულია 4 ადამიანი.

სოფელ სორში შ.პ.ს. „ბლაუნშტაინ საქართველო“-მ 2020 წელს შექმნა საბეკონე მიმართულების ღორების ფერმა „ლანდრა ბიუროკი“ს ჯიშები. 2023 წლისთვის ფერმაში 600 ღორია, დასაქმებულია სულ 5 ადამიანი.

FAO-ს დაფინანსებით, სოფელ ზუდალში შპს „ბაჯიხევი“-ის მიერ აშენდა მცირე მელორეობის ფერმა (6 დედა-ღორზე გათვლილი) და თანამედროვე ტიპის ღორის გამოსაყვანი საწარმო. ასევე, დაგეგმილია სხვა ქართული (კახური) ჯიშების მოშენების პოპულარიზაცია და 50-60 ფერმერისთვის ხელშეკრულების საფუძველზე წყვილ დედალ-მამალი გოჭის შეღავათიან ფასებში გადაცემა, მოშენება-გამრავლების მიზნით. ოჯახური მეურნეობის განვითარებისათვის მოსახლეობა საჭიროდ მიიჩნევა მცირე ტექნიკით დახმარებას და ვეტერინარულ-კლინიკურ მომსახურებას.

ადმინისტრაციულ სასაზღვრო ზოლთან, სოფელ ქვედში მიმდებარე რ/კ „ქვედრულა 2018“-ს წითელმა ჯვარმა გადასცა 20 მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი. რ/კ „ქვედრულა 2018“ აწარმოებს რძის პროდუქტებს, მასში გაერთიანებულია 2 საწარმო (რ/კ „ხიანი“ და რ/კ „სხანარი 2016“), დასაქმებულია 4 კაცი.

მეფუტკრეობა. მეფუტკრეობა მუნიციპალიტეტის სოფლის მეურნეობის პერსპექტიული დარგია. მუნიციპალიტეტში 1860 ფუტკრის ოჯახია და მეფუტკრეობას 102 პირი ეწევა, რომლებიც ყოველწლიურად 2 000 ტონა თაფლს აწარმოებენ. ფუტკრის ოჯახების, წარმოებული თაფლის და მისი გაყიდვების მოცულობა ყოველწლიურად იმატებს. მუნიციპალიტეტში წარმეული თაფლი ქვეყნის მასშტაბით იყიდება.

ადგილობრივი მეფუტკრეებს როგორც სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში, ასევე, არასამთავრობო ორგანიზაციების (PIN, ელკანა, წითელი ჯვარი) მხრიდან შეღავათიან ფასად გადაეცათ 1200 ფუტკრის სკა (რუტი, დადანი, პენოპოლისტიროლი), 5 ერთეული 12 ვტ.-ზე მომუშავე ცუბრუტი, სხვადასხვა ტევადობის თაფლის შესანახი ავზები, ავტომობილი „ტოიოტა პიკაფ“ მისაბმელით და საწარმოო დანადგარები. დღეისათვის ფუნქციონირებს ორი მსხვილი მეფუტკრეობის კოოპერატივი „რაჭა 2014“ , „სომიწო“ და ერთი საშუალო კოოპერატივი „ღარი“. იწარმოება რამდენიმე სახეობის ბრენდირებული საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი 15 ტ-მდე თაფლი. წარმოებული პროდუქციის საერთაშორისო ბაზარზე გატანა დაგეგმილია 2025 წლისთვის, რაოდენობივი ზრდის შესაბამისად. ადმინისტრაციულ სასაზღვრო ზოლთან მიმდებარე სოფლებში რ/კ „სხანარი“-ს წითელი ჯვრისგან გადაეცა 36 ფუტკრის ოჯახი და პენოპოლისტირონის სკები.

მუნიციპალიტეტში გარდა უნიკალური წიწვოვანი ჯიშებისა, მრავლად გვხვდება თაფლოვანი მცენარეები: აკაცია, ცაცხვი, ნეკერჩხალი, წაბლი; ალპურ და სუბალპურ მასივებში კი გავრცელებულია თაფლოვანი ბალახოვანი მცენარეები: ძიძო, სამყურა, ესპარცეტი, იონჯა და სხვა. აქედან გამომდინარე, თაფლი გამორჩეულია გემოვანი და სამკურნალო თვისებებით, არის მაღალი ხარისხის და ეკოლოგიურად სუფთა. ფერმერები აწარმოებენ როგორც პოლიფლორულ, ასევე, მონოფლორულ თაფლს. ამასთან, 2024 წლიდან, წარმოებისა და ცნობადობის გაზრდის პარალელურად, იგეგმება ფუტკრის რძის, ცვილის, დინდგელის, ყვავილის მტვერის წარმოება ონის მუნიციპალიტეტში მეფუტკრეობის განვითარებას დიდი პოტენციალი გააჩნია. შესაძლებელია არსებული რაოდენობის რამდენიმეჯერ გაზრდა.

მეზოსტნეობა. ონის მუნიციპალიტეტში მეზოსტნეობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს კარტოფილის წარმოება. მისი წარმოება ხელსაყრელია მაღალმთიან ზონაში

თითქმის ნულის ტოლია გვალვის საშიშროება და არ საჭიროებს მორწყვას. კარტოფილის საშუალო საჰექტარო მოსავლიანობა წლიურად 10 ტონას არ აღემატება. ყოველწლიურად მუნიციპალიტეტში იწარმოება ჯამში საშუალოდ 600 ტონა კარტოფლი, რაც გაცილებით ცოტაა გასულ წლებთან შედარებით. მისი გამოყენება ხდება მხოლოდ შიდა მოხმარებისათვის.

მეხილეობა. ონის მუნიციპალიტეტის საოჯახო მეურნეობებში თითქმის ყველა ოჯახს გააჩნია კაკლის და ხილის ბაღები. ქ. ონში შპს „გეოფლაუერმა“ 2019 წელს გახსნა ხილისა და კენკროვანი კულტურების ჩამბარებელი პუნქტი, რომელიც ტყის ხილის მიღებასაც ახდენს. ყოველწლიურად ბარდება 10-12 ტ ხილი. 2024 წლიდან, წარმოებისა და ცნობადობის გაზრდის პარალელურად, იგეგმება გაფართოება და ხილის საშრობის მოწყობა.

ონის მუნიციპალიტეტი განთქმულია რაჭული ნიგვზით, რომელიც გამორჩეულია ცხიმის მაღალი გამოსავლიანობით და გემოვნური თვისებებით, იგი შეიძლება ჩაითვალოს გლეხური მეურნეობის ერთ-ერთ მთავარ შემოსავლის წყაროდ. ყოველწლიურად მუნიციპალიტეტში 200 ტონა კაკალი იწარმოება.

ტყემალი მუნიციპალიტეტში 21 ჰა-ზეა გაშენებული სოფლებში: დები,ჭიორა,უწერა,გომი,საკაო,ღარი,შეუბანი,პიპილეთი,ცხმორი,წედისი,ფარახეთი,სორი, ბარი.

სოფლის მეურნეობის დარგებიდან განვითარების რეალური პერსპექტივა აქვს კენკროვნების კულტივაციას, რომელთა გაშენებაც სახელმწიფო პროგრამის “დანერგე მომავალი“ ხელშეწყობით ინტენსიურად მიმდინარეობს 2018-2022 წლებში პროგრამის საშუალებით კაკალი გაშენებულია 55 ჰექტარზე.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედებს ერთი კერძო საკუთრებაში მყოფი, გადახურული ტიპის ბაზარი. ღია ვაჭრობაც იმართება ხსენებული ბაზრის ტერიტორიაზე. ბაზარი მუშაობს კვირაში ერთხელ, ოთხშაბათობით და ემსახურება მუნიციპალიტეტის მაცხოვრებლებს და ვიზიტორებს. მუნიციპალიტეტში არ არსებობს სოფლის მეურნეობის პროდუქტების და ნიადაგის შესამოწმებელი ლაბორატორია. მუნიციპალიტეტში, სოფელ სორში მოქმედებს 1 სასაკლაო. სასაკლაო აკმაყოფილების მუნიციპალიტეტში არსებულ მოთხოვნას. მუნიციპალიტეტში არ არსებობს მოყვანილი ხილის და ბოსტნეულის გადამამუშავებელი საწარმო.

სოფლის მეურნეობის სახელმწიფო პროგრამებიდან ადგილობრივ ფერმერებს 2018-2022 წლებში მიღებული აქვთ 95 000 ათასი ლარის დაფინანსება.

ცხრილი 10. საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ ონის მუნიციპალიტეტში დაფინანსებული და დასრულებული პროექტების დინამიკა:

სახელმწიფო პროექტები	2018	2019	2020	2021	2022
სოფლად ახალგაზრდა მეწარმეების მხარდაჭერის პროგრამა - „ახალგაზრდა მეწარმე“	-	-	-	-	-

მწვანე საგრანტო პროგრამა	-	-	-	-	-
აგროწარმოების ხელშეწყობის პროგრამა	-	-	-	-	-
ვაშლის რეალიზაციის ხელშეწყობის პროგრამა	65	80	95	70	110
მცირემიწიან ფერმერთა საგაზაფხულო სამუშაოების ხელშეწყობის პროექტი	1 050	800	950	2 000	0
საპილოტე პროგრამა ქალებისთვის ¹⁸	-	-	-	-	-
ბიოწარმოების ხელშეწყობის პროგრამა ¹⁹	-	-	-	-	-
სასოფლო-სამეურნეო მექანიზაციის თანადაფინანსების სახელმწიფო პროგრამა ²⁰	-	-	-	3	-
მერძეულობის დარგის მოდერნიზაციის და ბაზარზე წვდომის სახელმწიფო პროგრამა ²¹	-	1	-	-	1
დანერგე მომავალი ²²	-	-	-	12	-
გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტი ²³	-	-	-	-	-
შელავათიანი აგროკრედიტი ²⁴	2	1	3	3	5

წყარო: სსიპ ონის მუნიციპალიტეტის სოფლის მეურნეობისა და განვითარების ცენტრი

წიაღისეულის მოპოვება-გადამამუშავება. ონის მუნიციპალიტეტი მდიდარია სასარგებლო წიაღისეულით, რომლის დიდი ნაწილი თავმოყრილია მდ. რიონის ხეობის ზემო ნაწილში, სოფლების ღების, ჭიორისა და გონის ტერიტორიაზე. მოცემულ ტერიტორიაზე გვხვდება შემდეგი სახის წიაღისეული: მოლიბდენი, სურმა, სტიბიუმი, ვოლფრამი, ვერცხლისწყალი, ოქრო, სპილენძი, კვარცი, დიაბაზი, კირქვა, მეწამულის ქვა, კირქვა და კარბონატული ფიქალი, თიხა და ქვიშა ფიქალები, მინალექი, ნარიყი წარმოშობის ქანები, მინერალური წყლები.. წიაღისეულით მდიდარია აგრეთვე მდ. "ჯეჯორისა" და "ხეორის" ხეობები, სადაც არის ბარიტის, თაბაშირის, თუთიის, სილიკო მარგანეცისა და რკინის საბადოები. აღსანიშნავია, რომ ბუნებრივი რესურსების დიდი უმრავლესობა ძნელად მოსაპოვებელია, ხოლო მათი მარაგები მცირე. შესაბამისად, ოქროს გარდა, სხვა საბადოებზე მოთხოვნა არცთუ დიდია. წიაღისეულის მოპოვება გაზრდის სამუშაო ადგილებს მუნიციპალიტეტში, ამასთან გარემოს დაზიანება შეაფერხებს ტურიზმის განვითარებას და მინერალური წყლის რესურსების გამოყენებას მუნიციპალიტეტში.

18 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/196>
19 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/197>
20 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/193>
21 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/198>
22 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/10>
23 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/15>
24 <https://mepa.gov.ge/Ge/Projects/Details/14>

ჰიდრორესურსები. ონის მუნიციპალიტეტი მდიდარია წყლის რესურსებით, რომელიც წარმოდგენილია უხვი ზედაპირული და მიწისქვეშა (მტკნარი და მინერალური) წყლებით. მუნიციპალიტეტის მთავარი მდინარეა რიონი და მისი შენაკადები. ონის მუნიციპალიტეტი ერთ-ერთი წყალუხვი მუნიციპალიტეტია საქართველოში. (მუნიციპალიტეტის მამტაბით 37 მდინარე, დანართი 6) მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ფუნქციონირებს ოთხი ჰიდროელექტროსადგური: „ზვარეთჰესი“, სიმძლავრე - 0.26მგვტ.; „ხეორიჰესი“ სიმძლავრე - 1,41მგვტ.; „ბერალი ჰესი“, სიმძლავრე - 0.9 მგვტ., „ჩორდულა ჰესი“, სიმძლავრე - 1.9 მგვტ. 2024 წელს იგეგმება 14.5მგვტ სიმძლავრის ჰიდროელექტროსადგურ „ჭიორაჰესის“ ექსპლუატაციაში შესვლა. მუნიციპალიტეს აქვს სხვა ჰესების მშენებლობის პოტენციალი. მუნიციპალიტეტში კიდევ აქვს წყლის ბუნებრივი რესურსი -1,022482 მლნ. მ³/დღ. ოდენობით. ჰესები მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში ქონების წლიური გადასახადის სახით იხდიან: 2020 წელს - 2831 ლარი, 2021 წელს - 222 104 ლარი, 2022 წელს - 638 046 ლარი, 2023 წელს - 852 131 ლარი

ონის მუნიციპალიტეტში არსებული ჰესების ქონების წლიური გადასახადი								
N	დასახელება	სიმძლავრე	ქონების გადასახადი				ჯამი	შენიშვნა
			2020 წელი	2021 წელი	2022 წელი	2023 წელი		
1	ზვარეთჰესი	0.26 მგვტ.	0	0	0	0	0	გადახდა არ ფიქსირდება
2	ხეორიჰესი	1,41 მგვტ.	0	0	0	0	0	გადახდა არ ფიქსირდება
3	ბერალი ჰესი	0.9 მგვტ	0	6316	7921	7921	22158	
4	ჩორდულა ჰესი	1.9 მგვტ	2836	28358	81564	168322	281080	
5	ჭიორა ჰესი	15 მგვტ	0	186638	517811.84	690860.04	1395309.9	მიმდინარეობს ჰესის სამშენებლო სამუშაოები დასრულება და ექსპლუატაციაში შესვლა იგეგმება 2024 წელს
6	ჩვეშურა ჰესი	5 მგვტ	0	0	872	8856.42	9728.42	მიმდინარეობს ჰესის სამშენებლო სამუშაოები დასრულება და ექსპლუატაციაში შესვლა იგეგმება 2024 წელს
7	ჯამი		2836	221312	608168.84	875959.46	1708276.3	

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტის მერია

ტრადიციული რეწვა: მუნიციპალიტეტში არიან ოსტატები, რომლებიც მუშაობენ თექაზე, ტექსტილსა და ხეზე, სადაც დასაქმებულია 100-მდე ადამიანი და იწარმოება სხვადასხვა სახეობის პროდუქტი, რომელთა შორის აღსანიშნავია: აქსესუარები, სუვენირები, ავეჯი, ხის ნაკეთობები, კარ-ფანჯარა, ფიცარი და სხვა.

მშენებლობა. სამშენებლო სექტორი მუნიციპალიტეტისთვის პრიორიტეტული სექტორს არ წარმოადგენს, თუმცა, ბოლო 5 წლის განმავლობაში 2,5-ჯერ არის გაზრდილი წინა 5 წელთან შედარება ფართობი მშენებლობების რომლებზეც ნებართვა გაიცა მუნიციპალიტეტში.

ცხრილი 11. მშენებლობაზე გაცემული ნებართვები და ექსპლუატაციაში მიღებული ობიექტები ონის მუნიციპალიტეტში, დეკლარირებული მონაცემები

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
მშენებლობაზე გაცემული ნებართვების რაოდენობა	11	10	20	32	22	25
საერთო ფართობი კვ.მ., რაზეც გაცემულია მშენებლობის ნებართვა	2 213	3 817	6 185	6 204	4 700	6 556
ექსპლუატაციაში მიღებული ობიექტების რაოდენობა	10	10	8	7	11	9
ექსპლუატაციაში მიღებული ობიექტების საერთო ფართობი კვ.მ.	2 472	2 312	818	1 094	3 219	3 609

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ბიზნეს გარემო. ონის მუნიციპალიტეტში მოსახლეობის სამეწარმეო აქტოვობა ნაკლებია ლენტეხისა და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებთან შედარებით, როგორც აბსოლუტურ მაჩვენებლებში ისე 1000 მოსახლესთან შედარებით. დასაქმებულთა საშუალოთვიური ხელფასი-ბიზნეს სექტორში ონში (662,6 ლარი) მნიშვნელოვნად ნაკლებია ყაზბეგთან (819,1 ლარი) შედარებით. 2020-22 წლებში პროგრამა „აწარმოე საქართველოში“ პროექტის ფარგლებში დაფინანსდა 25 ბენეფიციარი, მათი ძირითადი ნაწილი მოდის საოჯახო სასტუმროებზე (17) და კვების ობიექტებზე (4), ასევე ტექსტილის წარმოება (1), ხისა და კოპის წარმოება (1), სამშენებლო მასალის წარმოება (2). რომლის ჯამურმა ღირებულებამ შეადგინა 660 828 ლარი²⁵.

ცხრილი 12. ეკონომიკური სუბიექტების რაოდენობა (აბსოლუტური მაჩვენებლები და 1000 კაცზე)

	ლენტეხი	ონი	ყაზბეგი
რეგისტრირებული ეკონომიკური სუბიექტების რაოდენობა (ერთეული)	1367 / 360	1266 / 234	1675 / 441
მოქმედი ეკონომიკური სუბიექტების რაოდენობა (ერთეული)	328 / 86	312 / 58	455 / 120
ახლადრეგისტრირებული ეკონომიკური სუბიექტების რაოდენობა (ერთეული)	103 / 27	108 / 20	117 / 31

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ცხრილი 13. აწარმოე საქართველოს პროგრამის ფარგლებში, 2016-2022 წლებში ონში სესხის პროცენტის სუბსიდირების (ინდუსტრიული/უნივერსალი) პროგრამის ფარგლებში მხარადაჭერილი ბენეფიციარების სტატისტიკა:

	შექმნილი სამუშაო ადგილების რაოდენობა	გადარიცხული თანხების მოცულობა	სესხების რაოდენობა
2016	0	0	0
2017	0	0	0
2018	0	0	0
2019	0	0	0
2020	38	440,221	5
2021	20	391,650	4
2022	18	16,609	3

ცხრილი 14. მიკრო და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში 2016-2022 წლებში დახარჯულმა საგრანტო თანხამ შეადგინა 1 222 853 ლარი, შეიქმნა 280 სამუშაო ადგილი, მათ შორის, დასაქმდა 94 ქალი და 44 ახალგაზრდა.

წელი	პროექტების რაოდენობა	გრანტის თანხა	%	სამუშაო ადგილები	ახალგაზრდების რაოდენობა	ქალების რაოდენობა
2016	63	316511	26%	114	17	37
2017	41	228380	19%	94	12	30
2018	14	72283	6%	22	7	13
2021	1	13220	1%	3	1	1
2022	19	592459.1	48%	47	7	13
ჯამი	138	1222853	100%	280	44	94

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

მუნიციპალიტეტში 2022 წელს, (493 ფიზიკური და 107 იურიდიული პირი) 600 ფიზიკური და იურიდიული პირის მიერ გადახდილმა ქონების გადასახადმა 911 822 ლარი შეადგინა. ტენდენცია მზარდია მოთხოვნა გაზრდილია შესაბამისად ფიზიკური და იურიდიული პირების მიერ გადახდილი ქონების გადასახადიც მატულობს მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტში.

1.1.2. ტურიზმი

მუნიციპალიტეტის მნიშვნელოვან ტურისტულ რესურსს ქმნის რელიეფური კავკასიონის მთავარი წყალგამყოფი ქედი. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული მწვერვალები

და მცინვარები, ალკური მდელოები და კლდოვანი მასივები წინაპირობას ქმნის ალკური და სათავგადასავლო ტურიზმის სხვა სახეობების განვითარებისათვის (ლაშქრობები, საცხენოსნო ტურიზმი და ა.შ.). ციცაბო ფერდობები, თოვლის ნალექების ხასიათი და ნალექების შენარჩუნების ხანგრძლივობა შესაძლებლობაა სამთო-სათხილამურო ტურიზმის განვითარებისთვის. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული ბუნებრივი ლანდშაფტები და ბიოლოგიური დაცული ტერიტორიის არსებობა საფუძველია ეკოლოგიური, საგანმანათლებლო-სამეცნიერო, სათავგადასავლო (ლაშქრობები, კემპინგი, საცხენოსნო ტურიზმი, ველოტურიზმი, ჯომარდობა და სხვ.), გამაჯანსაღებელი - სამედიცინო, გადამფრენ ფრინველებზე დაკვირვების ტურიზმისთვის. გამაჯანსაღებელი - სამედიცინო ტურიზმის კიდევ ერთი ხელშემწყობი პირობაა მუნიციპალიტეტის კლიმატი და ჰიდროლოგიური გარემო. კულტურულ-შემეცნებითი-სამეცნიერო, ეთნოგრაფიული-ფოლკლორული, პოლიგრამული, აგრო- და გასტრონომიული ტურიზმის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განვითარების განმაპირობებელია არსებული კულტურული მემკვიდრეობის (არქეოლოგიური, არქიტექტურული, საინჟინრო, საბადე-საპარკო და ლანდშაფტური არქიტექტურის და ეთნოგრაფიული) ძეგლები და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობა (ტრადიციული რეწვა (ხეზე კვეთა, თექა), ფოლკლორი (ცეკვა და სიმღერა, ხელოვნება), მუსიკალური საკრავები, ტრადიციული და გამორჩეული სამზარეულო, მეურნეობის წარმოების დამახასიათებელი წესი)²⁶.

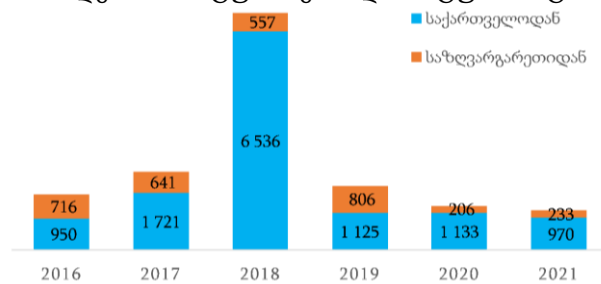
მუნიციპალიტეტში ტურისტული სეზონი მოკლეა და მაისი-ივნისიდან იწყება და სექტემბრის შუა რიცხვებამდე გრძელდება, მისი გახანგრძლივება შესაძლებელია ბალნეოლოგიური და სათავგადასავლო ტურიზმის პოტენციალის გამოყენებით. სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის პირობები არსებობს სოფლებში შოვი, უწერა, შქმერი, მრავალძალში, შოდის მთაზე. მდ. რიონისა და მდ. ჯეჯორაზე შესანიშნავი პირობებია სპორტული ნაოსნობისა და რაფტინგის განვითარებისთვის. ლაშქრობის განვითარებისთვის პირობები არსებობს უწერასა და შოდაკედელაში. ეკოტურიზმის განვითარებისთვის მნიშვნელოვანია 2022 წელს შექმნილი რაჭის დაცული ტერიტორიები. ქ. ონში ახალი რაჭის მუზეუმის არსებობა 2018-2020წწ. მზარეთმცოდნეობის მუზეუმი ქმნის მუნიციპალიტეტში არქეოლოგიური ტურიზმის განვითარების პირობას. ებრაელი ტურისტების მუნიციპალიტეტით დაინტერესების ზრდის ქ. ონში ქართველი „შინდლერის“ - სერგი მეტრეველის მონუმენტი და ონის სინაგოგა. მუნიციპალიტეტში არსებული დარბაზებისა და გვირაბების საერთო სიგრძე 2 კმ-ს აღემატება. ტურისტებისთვის აქტიურ მოსანახულებელ ადგილებლად ქვევის პერსპექტივა აქვს შქმერში ჯერ შეუსწავლელ არსებულ კარსტულ მღვიმეს და მის მიმდებარე ტერიტორიებს; ასევე, ბრინჯაოს, რკინისა და ანტიკური ხანის მეტალურგიის ცენტრს - ბრილს. ღები - ქვემო სვანეთის გზის მშენებლობა დიდ გავლენას იქონიებს ტურიზმის სექტორის განვითარებაზე.

26

ონის მუნიციპალიტეტის ტურისტული რუკა მოცემულია დანართი 7-ში.

ონის მუნიციპალიტეტის ყველაზე მოთხოვნილი ტურისტული ადგილებია კურორტი შოვი და სოფლები ჭიორა, ღები; ადმინისტრაციულ გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლები უწერა და გლოლა, აგრეთვე უძირო ტბა. მუნიციპალიტეტი ძირითადად საქართველოდან იზიდავს ტურისტებს. ისინი შეადგენენ სასტუმროებსა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში გაჩერებულ სტუმართა დიდ ნაწილს. უმნიშვნელო ზრდა შეინიშნება სასტუმროებსა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში გაჩერებული უცხოელების რაოდენობაში, რომელთა უმრავლესობა ევროკავშირის ქვეყნებიდანაა. ონში ჩასული ტურისტების ძირითადი მიზანი რეკრეაცია და დასვენებაა. რამდენიმე ათასი ვიზიტორი სტუმრობდა ონის მუსიკალურ ფესტივალ „როკვა“-ს.

ცხრილი 15. სტუმართა რაოდენობა სასტუმროებსა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში

წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

მუნიციპალიტეტში არსებულ სასტუმროებსა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებების აბსოლუტურ უმრავლესობაში ოთახების რაოდენობა ათი და ნაკლებია. საკონფერენციო შესაძლებლობები არის მხოლოდ 2 სასტუმროში, „მანიოსა“ (10 კაცი) და „ორიონში“ (80კაცი) სადაც შესაძლებელია მაქსიმუმ 90 კაციანი კონფერენციის ჩატარება.

ვიზიტორთა რაოდენობა ონის ტურისტული საინფორმაციო ცენტრის მონაცემებით ყოველწლიურად იზრდება. 2022 წელს ტურისტების რაოდენობამ 18,900 შეადგინა და 2019 წელთან შედარებით 71%-ით გაიზარდა. 2023 წლისთვის მუნიციპალიტეტში 98 განთავსების ადგილია 1945 ნომრით და 3900 საწოლით. 2023 წელს ონში ყველაზე მაღალი კლასის სასტუმროა 2021 წელს გახსნილი 14 ნომრიანი სასტუმრო „მანიონ“. უწერაში, „რედისონის“ ხუთ ვარსკვლავიანი, 85 ნომრიანი სასტუმროს გახსნა 2024 წელს იგეგმება.

ცხრილი 16. სასტუმროები და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებების და იქ დასაქმებულების რაოდენობა ონის მუნიციპალიტეტში²⁷

	2017	2018	2019	2020	2021
ვიზიტორების რაოდენობა	4 479	13 989	6 803	2 792	2 691
სასტუმროებისა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებების რაოდენობა	9	10	8	5	14
სასტუმროებისა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებების მთლიანი ფართობი, კვ.მ.	6 212,0	6 244,0	5 938,0	3 238,0	5 828,0
ნომრების რაოდენობა სასტუმროებსა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში	123	123	119	57	105

27

მეტი ინფორმაცია სასტუმროებისა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებების და იქ დასაქმებულების შესახებ იხილეთ დანართ 7-ში

სასტუმროებისა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში რაოდენობა	61	61	39	16	58
--	----	----	----	----	----

წყარო: სტატისტიკის ეროვნული სამსახური.

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებობს კლიმატო-ბალნეოლოგიური ტიპის კურორტები (უწერა, შოვი და სორტუანი) და საკურორტო ადგილები (ბარი, სხეფური, ქვედის ტბა და ძეგლები). მათი სავარაუდო სამედიცინო პროფილებია: ართროლოგიური, ნევროლოგიური, გინეკოლოგიური, დერმატოლოგიური, პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ალერგოლოგიური, გასტროენტეროლოგიური და კარდიოლოგიურია (დანართი 8). მინერალური წყლები არსებობს ქ. ონში და სოფლებში: ონი, ჟამიერეთი, გლოლა, ღები, ჭიორა, შქმერი, მრავალძალი), მათი თვისებები ჯერ კიდევ შესასწავლია.

საკურორტო და სარეკრეაციო ობიექტებთან მისასვლელი გზების და ინფრასტრუქტურის მოწესრიგების მიზნით, ბოლო 2 წლის მანძილზე აქტიური სამუშაოები მიმდინარეობს მუნიციპალიტეტში. 2022 წელს დამტკიცდა კურორტ შოვის, სოფელ უწერისა და სოფელ მრავალძლის განვითარების რეგულირების გეგმები, ხოლო სოფელ ჭიორის, ღებისა და ქ. ონის განვითარების კონცეფციები. რეკრეაციული სივრცეების განვითარების მიმართულებით განხორციელდა ქ. ონში, კურორტ შოვში, სოფელ გლოლასა და ჭიორაში არსებული მინერალური წყლების მიმდებარე ტერიტორიების კეთილმოწყობა, საერთო ფართობით 450კვ.მ. მოხდა სახაზოს მთამდე და საჯვარემდე მისასვლელი გზების რეაბილიტაცია, მოეწყო ტურისტული ბილიკები, თავშესაფრები და მანიშნებლები. ამის მიუხედავად, მოუწესრიგებული ინფრასტრუქტურა და სასტუმროების ნაკლებობა ონში ტურიზმის განვითარებისათვის ძირითადი გამოწვევად რჩება. მნიშვნელოვანია ისტორიული, კულტურული და ბუნებრივი ძეგლების, ტურისტული ობიექტების მიმანიშნებელი საგზაო ნიშნების, ქუჩების სახელდებება და აბრების განთავსება, ტურისტული პროდუქტის შექმნა და რეკლამირება, არაერთჯერადი კულტურული ღონისძიებების მოწყობა.

მუნიციპალიტეტის ტურისტული სექტორის წარმომადგენლებისთვის, განვითარების პარტნიორების მხარდაჭერით პერიოდულად ტარდება ტრენინგები. თუმცა ტურიზმის სექტორში მომსახურების ხარისხის კვლავ გამოწვევად რჩება.

ა(ა)იპ ონის ტურისტული საინფორმაციო ცენტრში შესაძლებელია დეტალური ინფორმაციის მოძიება ონის მუნიციპალიტეტში არსებული ტურისტული სანაზიაროების შესახებ. ონის შესახებ ვიდეო-რგოლები განთავსებულია ტურისტული საინფორმაციო ცენტრის ოფიციალურ facebook-გვერდზე. ონის 8 ტურისტული მარკირებული მარშრუტი განთავსებულია ვებგვერდზე www.wikiloc.com, ონის ტურისტული შესაძლებლობების შესახებ ინფორმაცია, ასევე, განთავსებულია ვებ-გვერდზე Travel.ge²⁸ მუნიციპალიტეტის ტურისტული პროდუქტების შესახებ ინფორმაცია სხვადასხვა ენაზე ხელმისაწვდომი არ არის.

28 დოკუმენტის მომზადების პერიოდში ვებ-გვერდი არ ფუნქციონირებდა.

ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი გეგმის გაანგარიშებით, მუნიციპალიტეტში დღეში-დამეში 300 ტურისტის შემთხვევაში მათ მომსახურებას დასჭირდება 150 განთავსების ობიექტი, 90 კვების ობიექტი, 150 ტურიზმისთვის აუცილებელი სხვა ობიექტი (სახელოსნო, მარანი, ფერმა, ველოსიპედების გაქირავება, ჯომარდობა, სპორტული გასართობი, ა.შ.), მინიმუმ 1220 დასაქმებულთ.

1.3. მუნიციპალიტეტის ინფრასტრუქტურა

საგზაო ინფრასტრუქტურა

ონის მუნიციპალიტეტის გზათა ქსელი მოიცავს შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის ოთხ მაგისტრალს, საერთო სიგრძით 120კმ, რომლებიც მიუყვება მდინარე რიონის, ჭანჭახის, ჯეჯორას და ხეორის ყველა გზა მოწესრიგებულია ასფალტო-ბეტონის საფარით. გარდა ამისა, მუნიციპალიტეტის გზათა ქსელი აერთიანებს 200 კმ-მდე ადგილობრივი მნიშვნელობის გზას, რომლებიც მდინარეთა ხეობებში განთავსებულ დასახლებებს აკავშირებს ერთმანეთთან. გზათა ამ კატეგორიის 22% მოასფალტებულია, სულ 43,1 კმ. თუმცა, შიდა მუნიციპალური კავშირისთვის მნიშვნელოვანია საგზაო ინფრასტრუქტურის ყველა მონაკვეთის გაუმჯობესება. გზების რეაბილიტაცია მოსახლეობის მობილობის გაზრდასა და ტვირთების გადაადგილების სისწრაფის ზრდასთან ერთად, ზრდის გზის გასწვრივ განთავსებული უძრავი ქონების ღირებულებას, ამის მაგალითია საჩხერე-ონის გზა.

ცხრილი 17. ონის მუნიციპალიტეტში არსებული შიდასახელმწიფოებრივი და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზები, კმ

შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის გზა		ადგილობრივი მნიშვნელობის გზა	
დასახელება	სიგრძე	დასახელება	სიგრძე
ქუთაისი-ალპანა-მამისონი-ს ონი-შოვის მონაკვეთი	66	ონი-კომანდელი	1,1
საგლოლო-ჭიორა-ღები-ს მონაკვეთი	12	ფარახეთის მისასვლელი გზა	0,9
გუფთა-ონი-ს მონაკვეთი	20	სევის მისასვლელი გზა	4
საჩხერე-უზუნთა-შქმერი-ონის, ზუდალი-შქმერის მონაკვეთი	22	საკაო-ლაგვანთა-მაჭიეთი-ხიდშლების მისასვლელი გზა	6
		პიპილეთი-ჭაშქვას მისასვლელი გზა	1,5
		შარდომეთის მისასვლელი გზა	2
		პიპილეთი-ცხმორი-ფსორი ბაჯიხევი	10
		ბარი-მრავალმალი	12
		ლაჩთა-შეუბანი	1
		ღარი	4,6

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

ონი დღეს არსებულ საავტომობილო კავშირს, ამბროლაურის მუნიციპალიტეტთან დამაკავშირებელი ალპანა - მამისონის შიდასახელმწიფოებრივი გზის მეშვეობით

ახერხებს. ეს გზა რიონის ვიწრო ხეობაში გადის და მდინარისგან ყოველწლიურად ადგება ზიანი, ამიტომ მუდმივად საჭიროებს ნაპირდაცვით სამუშაოებს და გზის რეაბილიტაციას. გასულ წელს რეაბილიტაცია ჩაუტარდა გზის საფარის დარჩენილი მონაკვეთს უწერადან შოვამდე.

საჩხერე-ონის დამაკავშირებელი გზა არის მნიშვნელოვანი ალტერნატიული კავშირი, ეკონომიკური აქტივობისა და ადგილობრივი მრეწველობის განვითარების დადებითი ფაქტორი. ახალი შიდასახელმწიფოებრივი გზა ამცირებს გადაადგილების დროს, დანახარჯებს, ხოლო მგზავრობა გახდა მეტად კომფორტული. გრძელვადიან პერსპექტივაში შესაძლებელია სოფლების შქმერისა და მრავალძალის დამაკავშირებელი გზის მშენებლობა, რომელიც კიდევ უფრო გააძლიერებს ამ სოფლებსა და შესაძლებელია მუდმივი მაცხოვრებლის მიზიდვის კატალიზატორად იქცეს.

ონის მუნიციპალიტეტი საკუთარ ადმინისტრაციულ საზღვრებში ახორციელებს ადგილობრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მართვასა და ადგილობრივი მნიშვნელობის გზებზე საგზაო მოძრაობის ორგანიზებას. ხოლო შიდასახელმწიფოებრივი გზების მოვლა-პატრონობაზე პასუხისმგებელი ცენტრალური მთავრობაა.

რაც შეეხება, საავტომობილო ინფრასტრუქტურის შექმნასთან დაკავშირებულ საფრთხეებს, იგი პირველ რიგში ადგილობრივ, ხელშეუხებელ ჰაბიტატს უკავშირდება. საპროექტო საავტომობილო გზის სავარაუდო მარშრუტი ხვდება ტყის ხშირი საფარის ტერიტორიებზე. ამ შემთხვევაში, აუცილებელია განხილულ იქნას საგზაო მარშრუტების ალტერნატიული ვერსიები და არჩევანი გაკეთდეს იმ გზაზე, რომელსაც ყველაზე ნაკლებად ექნება ნეგატიური ეფექტი არსებულ ბუნებრივ გარემოზე.

ადმინისტრაციულ გამყოფ ხაზთან მდებარე სოფლებთან მისასვლელი გზებიდან მოწესრიგებულია 120კმ-ის გზა. რეაბილიტაციას საჭიროებს სოფლებთან მისასვლელი გზების 47 კმ.

ხიდები. ონის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულ მდნარეებზე: რიონი, ჩვეშური, ხვარგული, შხიროლი, ბოყოსწყალი, ილინე, ბუმბურა, ჩხოჭური, ჭანჭახი, დღივიორა, მუშუანი, ბელლორი, სკოდორა, ოჯანური, გომბრულა, ბოდეურა, ზოფხარელა, საკაურა, დარულა, ჭალულა, ჯეჯორა, ბორჯანა, წყალთაშუა, მთის წყალი, ქვედრულა, ლებორდა, ჩორდულა, ხეორი, მურეხანა, სონტარულასა და ბარულაზე არსებობს გადასასვლელი ხიდები, რომელთა რაოდენობა 69 აღწევს. აქედან, 19 ხიდი მდებარეობს შიდასახელმწიფო მნიშვნელობის გზებზე, 42 ხიდი არის დამაკმაყოფილებელ მდგომარეობაში, 27 ხიდი ექვემდებარება რეაბილიტაციას. დამატებით რეაბილიტაციას საჭიროებს 16 ხიდი (იხ დანართი 9).

გარეგანათება. მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სრულად არის მოწყობილი გარე განათება. გარეგანათების ქსელის სიგრძე **146.3** კმ-ია. ქსელი მოიცავს **112** განათების ფარს და 15-30-40-80-100 ვატის (სახეობა: ნატრიუმი, შუქდიოდური-LED). **4800** ნათურას. მანძილი ბოძებს შორის 35-40 მ. ბოძის (ხის 219, ლითონის 4581) სიმაღლე 6მ. საშუალოდ წლიური ელექტრო ენერჯის ხარჯი შეადგენს 661632 კვტ.სთ 211,457.58 ლარი (ერთი კვტ.სთ ღირებულება შეადგენს 0.319601ლარს). ერთი ნათურის მიერ მოხმარებული ელექტროენერჯია წელიწადში შეადგენს 137.84 კვტ.სთ (44.05ლარი). ონის

მუნიციპალიტეტმა 2022 წელს გარეგანათების სარემონტო სამუშაოებზე გადაიხადა 54,959 ლარი. 2023 წელს გატვალისწინებულია 80,000 ლარი. ქსელის მომსახურებას ახორციელებს შპს „ონის მუნიციპალიტეტის დასუფთავების და კეთილმოწყობის სამსახური“. მუნიციპალიტეტის მიერ ბოლო წლების განმავლობაში გარეგანათებისთვის მოხმარებული ელექტროენერჯის მოცულობა და ღირებულება, ქსელის მომსახურების საფასურის შესახებ ინფორმაცია მოცემულია დანართ 10-ში. მუნიციპალიტეტი 0.319601 ლარად ყიდულობს 1 კვ.ტ ელექტროენერჯიას „ენერგო-პრო ჯორჯია“-სგან.

სატრანსპორტო სისტემა: სამგზავრო გადაზიდვების ოპერირებას კერძო მეწარმეები ახორციელებენ, ონიდან ყოველდღიურად მოძრაობს საზოგადოებრივი ტრანსპორტი თბილისის და ამბროლაურის მიმართულებით. მუნიციპალიტეტის დასახლებების ონთან დამაკავშირებელი ტრანსპორტი კვირაში ერთხელ მოძრაობს გარდა სოფლებისა: უწერა, გლოლა, ჭიორა, ღები სადაც საზოგადოებრივი ტრანსპორტი მოძრაობს კვირაში სამჯერ (სამშაბათი, ოთხშაბათი, ხუთშაბათი). საზოგადოებრივი ტრანსპორტი არ ფარავს ყველა სოფელს, 2024-26 წლებში, საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარებათან ერთად იგეგმება სხვა დარჩენილი სოფლების დაფარვაც. განვითარების ეტაპზეა მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში მსუბუქი ავტომობილით - ტაქსით (M1კატეგორია) მგზავრთა გადაყვანის ორგანიზების საკითხის დარეგულირება, რაც უზრუნველყოფს ტექნიკური რეგლამენტით განსაზღვრული პირობების დაცვას, მგზავრთა უსაფრთხოების და სერვისის ხარისხის გაუმჯობესებას, გამოიწვევს მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციულ საზღვრებში მგზავრთა გადაყვანის მომსახურების ხარისხის ამაღლებას, გაზრდის უსაფრთხოების რისკების შემცირებას. ონის ავტოსადგურიდან „მგზავრები“ ორი მიმართულებით მოძრაობს სამი მიკრო ავტობუსი. ერთი წლის განმავლობაში გადაყვანილი მგზავრების რაოდენობა შეადგენს 3600 კაცს. ავტოსადგურში მოქმედებს გაბილეთიანების სისტემა.

წყალმომარაგება. ქ. ონში წყალსადენ სისტემას ოპერირებას უწევს საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის “ონის სერვის ცენტრი”. ქალაქში სულ 1604 აბონენტი, მ.შ. 137 იურიდიული პირია. ფიზიკური პირებისთვის მოქმედებს ორი სახის გადახდის სისტემა „სულადობრივი და მრიცხველიანი აბონენტი“ სულადობრივზე მომსახურების საფასური შეადგენს 0.50 ლარს ერთ სულზე, ხოლო მრიცხველიან ფიზიკური პირებისთვის 0.50ლარი 1მ³ მოხმარებულ წყალზე წყალარინების გათვალისწინებით. იურიდიული პირებისთვის მომსახურების საფასური წყალარინების გარეშე შეადგენს 3,375 ლარი 1მ³ მოხმარებულ წყალზე, ხოლო მომსახურების საფასური წყალარინების გათვალისწინებით შეადგენს 4.307 ლარს 1მ³ მოხმარებულ წყალზე. კომპანიის მიერ მომსახურების საფასურის ამოღების ოდენობა 90%-ს აღწევს. ქ. ონში მიმდინარეობს არსებული წყალსადენის სისტემის რეაბილიტაცია, ღირებულებით 18 000 000 ლარი, რომელიც ითვალისწინებს სათავე ნაგებობის, მაგისტრალური მილსადენის, რეზერვუარის და შიდა ქსელის რეაბილიტაციას, სამუშაოები დასრულდება 2025 წელს.

სასმელი წყლის შიდა ქსელი მოწყობილია ყველა დასახლებულ პუნქტში, თუმცა უმეტესი ნაწილი მოძველებულია და საჭიროებს შეცვლა-რეაბილიტაციას. ცენტრალიზებული წყალსადენი სისტემა არსებობს სოფლებში: ღები, გლოლა, უწერა, ღარი, კვაშხიეთში, სორში, პიპილეთში და ბარში, რომლის საერთო სიგრძე შეადგენს 28 კმ-ს.

წყალმომარაგებისათვის პრობლემურ ზონას წარმოადგენს ფარახეთისა და კვაშხეთის თემში შემავალი 9 სოფელი (შარდომეთი, ფარახეთი, სევა, ახალი ჩორდი, ჭიბრევი, ხეთი, ზვარეთი, ჯოისუბანი, ზუდალი) ვინაიდან არ არსებობს ცენტრალური წყალსადენი სისტემა და მოსახლეობა იყენებს გრუნტის ზედაპირულ წყლებს. აღნიშნულის გამო მუნიციპალიტეტმა შეისყიდა 4 000 000 მილიონიანი ე.წ „ღვინიას წყლების“ პროექტი, რომლის განხორციელებას 2025-2027 წლისთვის გეგმავს. სოფლად მოსახლეობისა და ორგანიზაციებისთვის წყლის მიწოდებას მუნიციპალიტეტი ახორციელებს ა(ა)იპ „ონის მუნიციპალური წყალმომარაგების ქსელის მოვლა-შენახვის ცენტრი“-ს საშუალებით. მუნიციპალიტეტი წყლის მიწოდების სერვისის გასაუმჯობესებლად ხარჯავს 200 000 ლარს. სოფლის მოსახლეობისთვის, როგორც ფიზიკური ასევე იურიდიული პირებისთვის წყლის მიწოდება უფასოა. სასმელი წყლის ხარისხი გამოწვევად რჩება ყველა სოფელში. 2024-2027 წლებში დაგეგმილია როგორც სასმელი წყლის ხარისხის ასევე სერვისის გაუმჯობესება.

წყალარინება. წყალარინების სისტემით სრულად დაფარულია ქ. ონი, სოფლები: დარი და ლაგვანთა. ამჟამად მიმდინარეობს სოფლების უწერისა და წმენდაურის წყალარინებით უზრუნველყოფა, გამწმენდი ნაგებობისა და ქსელის მოწყობის ჩათვლით. საჭიროა ქ. ონში მდინარე რიონის მარცხენა სანაპიროზე წყალარინების სისტემის განახლება და გამწმენდი ნაგებობის მოწყობა, ქ. ონში მდინარე რიონის მარცხენა სანაპიროზე წყალარინების სისტემის პროექტი უკვე მომზადებულია. პრობლემად რჩება თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად ქ. ონის წყალგამწმენდი ნაგებობის მოწყობა, ასევე სოფლების წყალარინების ქსელით უზრუნველყოფა, მათ შორის გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლები და საკურორტო ზონები, რომლის განხორციელება წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის მერიის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ საკითხს.

სანიაღვრე სისტემა. ონის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული სანიაღვრე ქსელის სიგრძე 129,5 კმ-ს შეადგენს. 2022 წელს მოეწყო 1 550 გრძ. მეტრი სანიაღვრე არხები. მთელი ქსელის 25 % საჭიროებს რეაბილიტაციას. სანიაღვრე ქსელის განვითარებას მუნიციპალიტეტი ძირითადად ახორციელებს სხვადასხვა სახელმწიფო ფონდებიდან მიღებული თანხებით (ინფორმაცია სახელმწიფო ფონდებიდან მიღებული თანხებით განხორციელებული ინფრასტრუქტურული და სხვა პროექტების შესახებ იხილეთ დანართი 11-ში).

ელექტრომომარაგება. ქ. ონში ენერგო მომარაგებას კომპანია სს „ენერგო-პრო ჯორჯია“ ახორციელებს, რომელიც თითქმის ყველა მუდმივ დასახლებულ ტერიტორიას აწვდის ენერგიას. მუნიციპალიტეტის ზოგ სოფლებში ენერგიის მოხმარება ხასიათდება სეზონურობით და ზაფხულის სეზონზე პიკს აღწევს, ხოლო ზამთარში მინიმუმამდე მცირდება. ელ. ენერგია არ მიეწოდება მუნიციპალიტეტის 4 სოფელს (გონა, გადამში, ჭვებარი და სხიერი), ასევე სოფელ ხურუთის გარკვეულ ნაწილს, ხსენებულ სოფლებში მცხოვრებთათვის მუნიციპალიტეტმა შეიძინა და დაამონტაჟა მზის ენერგო სისტემები. ონის მუნიციპალიტეტის ტურისტული ინფრასტრუქტურის განვითარების და ტურისტების ზრდიდან გამომდინარე შესასწავლია ელექტროენერგიის ქსელების მდგომარეობა.

გაზიფიცირება. 2014-2021 წლებში მოხდა ქალაქ ონის და 15 სოფლის გაზიფიცირება. გაზი მიეწოდება შემდეგ სოფლებს: დარი, შარდომეთი, ფარახეთი, სევა, ახალი ჩორდი,

წმენდაური, ჯოისუბანი, კვაშხიეთი, ზუდალი, სორი, ნიგვზნარა, ხურუთი, ლაჩთა, ჭალა და შეუბანი. გაზსადენი სისტემა ოპერირებისთვის გადაეცა შპს "სოკარ ჯორჯია გაზი"-ს. პრობლემად რჩება დანარჩენი დასახლებული პუნქტების გაზსადენით დაფარვა. 2025-27 წლებში გაზსადენი შიდა ქსელის მოწყობა დაგეგმილია ცენტრალური მაგისტრალის მიმდებარე სოფლებში (კომანდელი, ხირხონისი, ქრისტესი, ქორთა, სხიერი, წოლა, ხეთი, ბოყვა, ზვარეთი, შქმერი), ხოლო ცენტრალური მაგისტრალის მშენებლობა ღარი - უწერის 15კმ.-იან მონაკვეთზე. დღეის მდგომარეობით გაზსადენის სისტემის ბენეფიციართა რაოდენობა შეადგენს 2380 სოციალურ აბონენტს, აქედან 75 იურიდიული/კომერციული პირია, ხოლო 132 პოტენციური.

ინტერნეტი და მობილური კავშირი. საქართველოს მთავრობა, მსოფლიო ბანკის ჩართულობითა და მხარდაჭერით, პროექტ "Log in Georgia-ს" ფარგლებში ონის მუნიციპალიტეტში ხელმისაწვდომს ხდის მაღალი სიჩქარის ინტერნეტს, რისთვისაც ფართოზოლოვანი ინტერნეტ ინფრასტრუქტურის განვითარება ხდება მუნიციპალიტეტის დასახლებებში²⁹. ზოგიერთ დასახლებაში ინტერნეტი ჩართულია (ონი, ზუდალი) და ხდება სერვისის მიწოდება, უმეტეს მათგანში დოკუმენტის მომზადების პერიოდისთვის მიმდინარეობდა სამშენებლო სამუშაოები (ღარი, ნაკიეთი, უწერა, გლოლა, ჭიორი, ღები).

ნარჩენების შეგროვება-გაუვნებლობა, დასუფთავება. 2023 წელს მუნიციპალიტეტს ემსახურება სამი მაღალი გამავლობის ნაგავმზიდი მანქანა. სხვადასხვა ლოკაციებზე განთავსებულია 292 (1,1მ³ მოცულობა) სანაგვე ურნა, მათ შორის, 142 ლითონის და 150 - პლასტმასის. კონტეინერების დაცლა ხდება ყოველდღიურად.

2021-23 წლებში ა(ა)იპ „ჩეხეთის რესპუბლიკა კარიტასი საქართველოში“ ონის მუნიციპალიტეტს საჩუქრად გადასცა შემდეგი სახის ტექნიკა: 1) სეპარირების ნარჩენების გადამზიდი ახალი მანქანა, 2) ფორდ პიკაპი სოფლებიდან საყოფაცხოვრები ნარჩენების გამოსატანად, გ) 1,1მ³ მოცულობის 60 ცალი მეტალის კონტეინერი დ) 0.24მ³ მოცულობის 135 ცალი კონტეინერი სეპარირებისათვის, ე) 4 მ3 მოცულობის ასანიზაციის მანქანა სოფლების მომსახურებისათვის. მუნიციპალიტეტს მომსახურების ყველა დასახლების დასაფარად სჭირდება 120 სანაგვე ურნა და ერთი ნაგავმზიდი მანქანა, რომლის შეძენა დაგეგმილია 2024-25 წლებში.

ქ. ონში, რიონი-ჯეჯორას შესართავთან 500 მეტრში, 2015 წლიდან, მდებარეობს მუნიციპალური ლიცენზირებული ნარჩენების პოლიგონი.

სპორტი. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს 26 მინი სტადიონი, სლავა მეტრეველის სახელობის სტადიონი, და ღია სივრცეებში განთავსებული 7 სპორტული ტრენაჟორი. სტადიონს შეუძლია დაიტოვოს 500 მაყურებელი. სტადიონით შეიძლება ისარგებლონ როგორც პროფესიონალმა სპორტმენებმა, ისე ცხოვრების ჯანსაღის წესის მიმდევრებმა. მინი სტადიონები განთავსებულია ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში, მ.შ. გამყოფ ხაზთან მდებარე ადმინისტრაციულ ერთეულებში. მინი სტადიონი მდებარეობს სოფელ წედისში, სოფელ ქვედში, სოფელ ქვედრულაზე, სოფელ ირში, სოფელ ჯინჭვისში, სოფელ გომში, სოფელ გლოლაში, სოფელ უწერაში(სკოლის ტერიტორიაზე), სოფელ ღარსა და სოფელ შეუბანში.

²⁹ <https://maps.opennet.ge/> - ბოლო შესვლა 8 ივლისი 2023 წელი

პარკები. მუნიციპალიტეტში 14 პარკი და სკვერია, საერთო ფართობით 35190 კვ.მ. მათ მოვლა-პატრონობაზე მუნიციპალიტეტი წლიურად ხარჯავს 40 000 ლარს. დასასვენებელი პარკები და სკვერები მოწყობილია შემდეგ ადმინისტრაციულ ერთეულებში: ქ. ონი, სოფლები: ჭიორა, გლოლა, ქვედრულა, ლაგვანთა, ქვედი, ჟაშქვა.

1.4. ჯანდაცვა და სოციალური მდგომარეობა

ჯანდაცვა. ონის მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ერთი საავადმყოფო შპს „რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრის ონის საავადმყოფო“, რომელსაც აქვს 15 საწოლი. ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი ახორციელებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სხვადასხვა ინფექციური დაავადებების გავრცელების პრევენციას, იმუნიზაციას, სანიტარული ნორმების დაცვის ზედამხედველობას. ონის საავადმყოფო განიცდის ექიმების უკმარისობას, რაც იწვევს ადგილობრივი მოსახლეობის სამკურნალოდ მუნიციპალიტეტის გარეთ გასვლას. 2021 წელს სამედიცინო პერსონალის შემცირების მოიუხედავად, წინა წლებთან შედარებით მნიშვნელოვნად გაიზარდა ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში ექიმთან მიმართების რაოდენობა. 2023 წლისთვის, ამბულატორიების ქსელით მუნიციპალიტეტის 18 ადმინისტრაციული ერთეულიდან დაფარულია 12, მათგან 6 ამბულატორია აშენებული და აღჭურვილია 2013-2018 წლებში, ხოლო 6 ადმინისტრაციულ ერთეულში კი ადმინისტრაციულ შენობაშია განთავსებული. ახალი ამბულატორიების მშენებლობას დამატებით 4 სოფელში ახორციელებს ა(ა)იპ საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგი, რომელთა დასრულება 2024 წლისთვის არის დაგეგმილი. ამბულატორიები მოსაწყობია გომისა და წედისის თემებში.

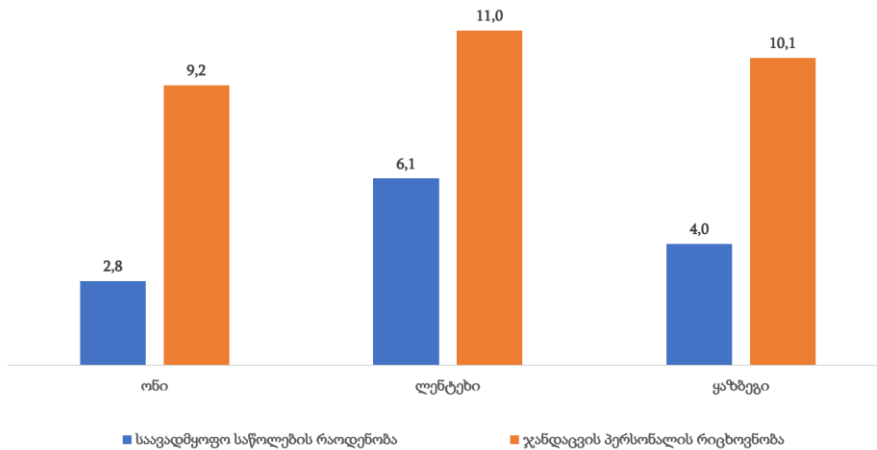
ცხრილი 18. ჯანდაცვის სტატისტიკა ონის მუნიციპალიტეტში

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
საექთნო პერსონალის რიცხოვნობა	46	43	39	36	53	32
ექიმების რიცხოვნობა	32	32	31	32	32	18
ამბულატორიულ-პოლიკლინიკური დაწესებულებების რაოდენობა	12	12	12	11	11	11
ამბულატორიულ-პოლიკლინიკურ დაწესებულებებში ექიმთან მიმართების რაოდენობა	8 159	7 946	6 883	5 092	6 638	10 128

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ონის მუნიციპალიტეტში საავადმყოფო საწოლების რაოდენობა და ჯანდაცვის პერსონალის რიცხოვნობა მოსახლეობის 1000 კაცზე ჩამორჩება ლენტეხის და ყაზბეგის მუნიციპალიტეტებს. ადმინისტრაციული გამყოფი ხაზის მიმდებარე ყველა სოფელი უზრუნველყოფილია ექიმის მომსახურებით, დასაქმებული ექიმები პარალელურად მუშაობენ სასწრაფოსა და საავადმყოფოში, რაც სამედიცინო მომსახურების ხარისხს აუარესებს.

ცხრილი 9. საავადმყოფო საწოლების და ჯანდაცვის პერსონალის რიცხოვნობა რაოდენობა მოსახლეობის 1000 კაცზე

წყარო:

2023 წელს საჩხერის საავადმყოფოს პოლიკლინიკური გაერთიანების მიერ ქ. ონში გაიხსნა გადაუდებელი სამედიცინო მომსახურების ცენტრი, რომელიც ფუკისურებულია მოსახლეობისათვის იმ პირველადი და ლაბორატორიული სამედიცინო სერვისების მიწოდებისთვის, რომელიც ამჟამად ხელმისაწვდომი არ არის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მათ შორის რთულად მისასვლელ სოფლებში.

მუნიციპალიტეტს ემსახურება 2 სასწრაფო დახმარების ბრიგადა, რაც სრულად აკმაყოფილებს მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის მოთხოვნებს, გარდა ზაფხულის ტურისტულად აქტიურ სეზონისა. ზაფხულის პერიოდში დღე-ღამის განმავლობაში ერთ ბრიგადაზე 6-8 გამოძახება ფიქსირდება, წლის სხვა დროს 3-4 გამოძახება. ერთ ბრიგადაში ერთი ექიმი, ერთი ექთანნი და ერთი მძღოლი.

სახელმწიფო საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამით გათვალისწინებული დაფინანსების პარალელურად მუნიციპალიტეტში ხორციელდება მკურნალობის, მედიკამენტების, მაღალტექნოლოგიური გამოკვლევების დაფინანსება. 2022 წელს სამედიცინო-დიაგნოსტიკურ კვლევებზე, სტაციონარულ მედიკამენტურ და ქირურგიულ მკურნალობაზე, 171 მოქალაქეზე გაიცა ერთჯერადი ფულადი დახმარება ჯამში - 87 187 ლარი. ჰემოდიალიზის კომპონენტის 5 მოსარგებლეზე გაიცა 4800 ლარი (თითოეულზე თვეში 150 ლარი). უფასო მედიკამენტების უზრუნველყოფის მუხლიდან ერთჯერადი ფულადი დახმარება გაიცა 16 ონკოლოგიურ ავადმყოფზე, ჯამში 2 284 ლარი (თითოეულზე 150 ლარის ოდენობით).

ქსელური აფთიაქები (პსპ, ავერსი) მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებენ მხოლოდ ქ. ონში. მუნიციპალიტეტის სხვა ადმინისტრაციულ ერთეულებში სააფთიაქო სერვისი ხელმისაწვდომია არ არის. სპეციალური დანიშნულების მედიკამენტებს (ბრონქიალური ასთმით და ავადმყოფობისათვის, გულსისხლძარღვთა დაავადებებისათვის, ონკოლოგიური პაციენტებისათვის, პარკინსონითა და ეპილეფსიით დაავადებულთათვის, ცერებრიალური დამბლით დაავადებულთათვის და ა.შ.) გასცემს აფთიაქი „პსპ“ და „ავერსი“ რომელიც ქალაქ ონში მდებარეობს.

ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის დაცვის სამსახური სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში „საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, ახორციელებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე განთავსებული საზოგადოებრივი მნიშვნელობის დაწესებულებებში სანიტარიული ნორმების დაცვის ზედამხედველობას, იმუნიზაციას, ცხოვრების ჯანსაღი წესის განვითარების ხელშეწყობას, დაავადების მაღალი რისკის ქვეშ მყოფი მოსახლეობის ჯგუფების გამოვლენასა და აღრიცხვას. სამსახური, ასევე, ახორციელებს სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების დაცვის ზედამხედველობასა და პრევენციული ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობას; ახდენს დერატიზაციის, დეზინსექციისა და დეზინფექციის ღონისძიებათა ორგანიზებასა და კონტროლს; აწესებს სისტემატურ კონტროლს ქალაქის ნაგავსაყრელისა და ნარჩენების შესაგროვებელი კონტეინერების სანიტარულ ნორმებთან შესაბამისობაზე; საჭიროების შემთხვევაში ახდენს დერატიზაციის, დეზინსექციისა და დეზინფექციის ღონისძიებათა ორგანიზებასა და კანონით გათვალისწინებული ობიექტების სანიტარულ-ჰიგიენურ მონიტორინგს. მონიტორინგი სისტემატიურად ხორციელდება ქ. ონის საბავშვო ბაღში, სოფელ გლოლის საბავშვო ბაღში, მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებულ საჯარო სკოლებსა (9 საჯარო სკოლა) და დევნილთა საერთო დასახლებებში.

სოციალური მომსახურება. ონის მუნიციპალიტეტის მიერ ხორციელდება შემდეგი სოციალური პროგრამები: ავადმყოფთა სოციალური დაცვის მომსახურების გაუმჯობესება, სტიქიური უბედურების შედეგად დაზარალებული ოჯახების სოციალური დაცვლობის გაზრდა, ას წელს გადაცილებულ ხანდაზმულთა სოციალური დაცვის გაუმჯობესება, სამამულო ომის ვეტერანებზე და საქართველოს მთლიანობისათვის ბრძოლაში დაღუპულთა ოჯახების ერთჯერადი სოციალური დაცვის უზრუნველყოფა, მარჩენალდაკარგული ბავშვების, მარტოხელა მშობლების, მრავალშვილიანი ოჯახებისა და ბავშვების შეძენასთან დაკავშირებით გაცემული დახმარება და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა სოციალური დაცვის უზრუნველყოფა, ბინის ქირით უზრუნველყოფა უსახლკაროთათვის, ოკუპირებულ ტერიტორიებთან გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში მუდმივად მცხოვრები ოჯახებისთვის ერთჯერადი დახმარება თბობის სეზონთან დაკავშირებით.

სოციალური პაკეტის მიმღებთა რაოდენობა 2019 წლიდან 2022 წლის ბოლომდე 25%-ით შემცირდა და 2023 წლის 1 იანვრისთვის 2067 შეადგინა. რაც შეეხება ყველა სახის პენსიის მიმღებთა რაოდენობა 2019 წლიდან 2022 წლის ბოლომდე გაიზარდა 5%-ით და შეადგინა 2211 კაცი.

2022 ონის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტით სოციალური მუხლით 302 709 ლარის დახმარება გაეწია 1267 ბენეფიციარს, საშუალოდ ერთ ბენეფიციარზე გახარჯული იქნა 240 ლარი. არასაპენსიო ასაკის შეზღუდული შესაძლებლობის და სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე პირთა დახმარების მუხლიდან ფულადი დახმარება გაიცა 46 ბენეფიციარზე 12 800 ლარი. მრავალშვილიანი ოჯახებისა და ბავშვების შეძენასთან დაკავშირებით 95 ოჯახზე გაიცა 24 150 ლარი. მარჩენალდაკარგულ, ობოლ და მშობელთა მზრუნველობას მოკლებულ 18 წლამდე ასაკის ბავშვებზე ერთჯერადი ფულადი

დახმარება 4 400 ლარი. ინფორმაცია სხვა სოციალური ხარჯების შესახებ მოცემულია ცხრილ 20-ში.

ცხრილი 20. 2022 წელს ონის მუნიციპალიტეტის მიერ გაცემული სოციალური დახმარება, ლარი

ბენეფიციარი	2021 წელი		2022 წელი	
	რაოდენობა	ხარჯი	რაოდენობა	ხარჯი
არასაპენსიო ასაკის შშმ პირი	56	13400	41	12 300
18 წლამდე შშმ და სსსმ ბავშვი	8	1400	5	500
ახალშობილი და მეორე ბავშვი	25	10200	26	9 600
მრავალშვილიანი ოჯახი	76	16200	69	14 550
უსახლკარო, სოციალურად დაუცველი ოჯახები (საცხოვრებელი ბინის ყოველთვიური ქირით უზრუნველყოფა)	5	7500	5	6 000
ომის ვეტერანის ოჯახი	2	500	2	500
100 წლის და მეტი ასაკის ხანდაზმული მოქალაქე	2	1000	3	1 500
ხანძრისა და სტიქიური მოვლენების შედეგად დაზარალებული ოჯახები	10	19100	5	14 000
ონის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული მარტოხელა და შრომისუნარო სოციალურად დაუცველი პირები/ოჯახები.	-	-	100	300
არასაპენსიო ასაკის შშმ პირები, ონის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული ომის ვეტერანები, აფხაზეთიდან და ცხინვალის დედაქალაქიდან დაბრუნებული ოჯახები	220	1006	219	1 089
გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობა (2021-2022 წელს ზამთრის პერიოდში გათბობის უზრუნველყოფისთვის)	291	58200	337	76400

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

ზრუნვა-მოკლებულ ბავშვთა სერვისით სარგებლობს 20 ოჯახის 20 ბავშვი. სერვის ახორციელებს ონის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა უფლებებისა და დაცვის განყოფილება შინ მოვლის სერვისის ამოქმედებისათვის 2025 წლიდან იგეგმება შინ მოვლის ბენეფიციართა ბაზის შექმნა, რომლის შემდგომაც მოხდება პროგრამის ამოქმედება

ონის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა სრულად სარგებლობს მუნიციპალიტეტისთვის მინიჭებული მაღალი მთის დასახლების სტატუსიდან გამომდინარე შეღავათებით ჯანდაცვასა და სოციალურ სფეროში. ცენტრალური ხელისუფლების მიერ განხორციელებული სოციალური რეაბილიტაციისა და ბავშვზე ზრუნვის პროგრამის კვების ვაუჩერის ქვეპროგრამით, ბავშვთა რეაბილიტაციით და დამხმარე საშუალებების ქვეპროგრამით სარგებლობს ორ-ორი ბენეფიციარი, რაც არსებული საჭიროებებიდან გამომდინარე ძალიან ცოტაა და მომავალში აუცილებლობას წარმოადგენს შესწავლილ იქნას სოციალურად მოწყვლადი ჯგუფების წევრების ინდივიდუალური საჭიროებები.

1.5. განათლება, კულტურა და სპორტი

სკოლამდელი განათლება. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბაგა-ბაღი და სოფელ გლოლის საბავშვო ბაღი. ონისა და გლოლის

გარდა, ბაღს მიღმა დარჩენილი ბავშვებისთვის, მუნიციპალიტეტში დანერგილია ალტერნატიული სკოლამდელი განათლება, სასკოლო მზაობის ცენტრების მეშვეობით. აღნიშნული ცენტრები ფუნქციონირებენ 3 საათიანი დღის რეჟიმით და 30 კვირიანი პროგრამით, რომელიც ეფუძნება ადრეული და სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების სახელმწიფო სტანდარტს. ბაღს მიღმა დარჩენილი ბავშვებისთვის სათანადო კვალიფიციური კადრი სოფლად არ-არსებობას. ერთ სკოლამდელ დაწესებულებაზე მცხოვრებთა რაოდენობის მაჩვენებელი ონის მუნიციპალიტეტში (2 701,8 კაცი) მნიშვნელოვნად მაღალია ლენტეხისა (242,1 კაცი) და ყაზბეგის (418,3 კაცი) ანალოგიურ მაჩვენებლებზე.

2022 წელს ბაგა-ბაღების დაფინანსება 362 000 ლარს შეადგენდა. მუნიციპალიტეტში სკოლამდელ განათლებაში ჩართულია 160 ბავშვი. მუნიციპალიტეტს გასავლელი აქვს სკოლამდელი დაწესებულებების ავტორიზაცია.

ცხრილი 21 ონის მუნიციპალიტეტის სკოლამდელი დაწესებულებების ავტორიზაციისათვის საჭირო აქტივობები

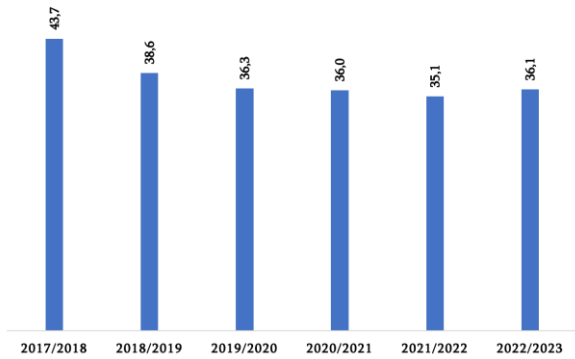
საჭირო აქტივობა	დასახლება	ბავშვების რაოდენობა
ბაგა-ბაღის მშენებლობა	ქ. ონი	100
ბაგა-ბაღის ეზოს სტანდარტის შესაბამისად მოწყობა	ქ. ონი	80
სოფლისა და მიმდებარე სოფლებისთვის საბავშვო ბაღის მშენებლობა	სოფელი ღარი	50
საბავშვო ბაღის შენობის რეაბილიტაცია	სოფელი გლოლა	30
საბავშვო ბაღის ეზოს სტანდარტის შესაბამისად მოწყობა	სოფელი გლოლა	30

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

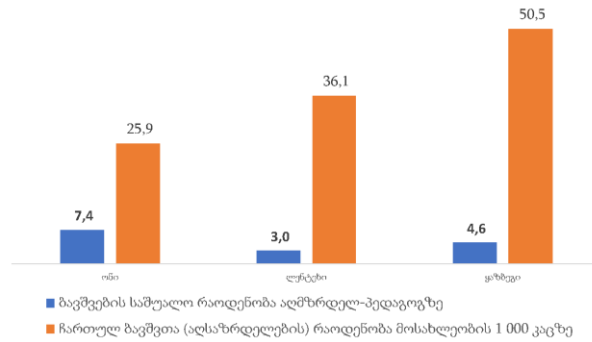
ონის მუნიციპალიტეტის საბავშვო ბაღებში 2023 წელს 38 ქალი იყო დასაქმებული (88%) და 5 მამაკაცი, მასწავლებლების რაოდენობა ბაღებში იზრდება. რაც შეეხება საბავშვო ბაღების აღსაზრდელებს ბაღებში 59 გოგო (44%) და 76 ბიჭია. 2022 წლისთვის მუნიციპალიტეტში 110 ახალგაზრდა დედაა.

დიაგრამა 10. სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების აღსაზრდელების რაოდენობა ონის მუნიციპალიტეტში მოსახლეობის 1 000 კაცზე

დიაგრამა 11. სკოლამდელი აღზრდისა და განათლების დაწესებულებების აღსაზრდელების რაოდენობების შედარება, 2022-2023 წლების პერიოდისთვის

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

წყარო: საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახური

ზოგადი სრული განათლება. ონის მუნიციპალიტეტში 9 სსიპ საჯარო სკოლაა 544 მოსწავლით და 135 მასწავლებლით. 2013 წლიდან მოსწავლეთა რაოდენობა სკოლებში 600-ზე ნაკლებია. მუნიციპალიტეტის 1 მასწავლებელზე ოთხი საშუალო სკოლის კურსდამთავრებული მოდის. ადგილობრივ პედაგოგიურ კადრებთან ერთად სკოლებში დასაქმებული არიან მასწავლებლები, რომლებმაც დაამთავრეს პროგრამა „ასწავლე საქართველოსთვის“ და დარჩნენ თავიანთ სკოლებში. სკოლებში ბავშვების ტრანსპორტირებას სკოლებამდე სრულად უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტი. ონის მუნიციპალიტეტის სკოლებს ყოველწლიურად 50-მდე მოსწავლე ამთავრებს³⁰. 2022-2023 სასწავლო წელს ოქროს მედლით სკოლა დაასრულა 10 მოსწავლემ, უმაღლეს სასწავლებელში ჩააბარა და სახელმწიფო გრანტი მოიპოვა მუნიციპალიტეტის სკოლების 55-მა კურსდამთავრებულმა.

ცხრილი 22.

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა	55	62	43	49	40
ოქროს მედალოსანი კურსდამთავრებული	5	8	9	8	10
ვერცხლის მედალოსანი კურსდამთავრებული	1		1	1	
უმაღლეს სასწავლებელში ჩარიცხული კურსდამთავრებული სახელმწიფო გრანტით	7	7	9	4	7

წყარო: საქსტატი

მუნიციპალიტეტი ზრუნავს თავის კურსდამთავრებულებზე. 2023 წლიდან ამოქმედდა და მომავალშიც გაგრძელდება, ონის მუნიციპალიტეტის მერის სტიპენდიის გაცემა წარმატებული სტუდენტებისთვის ახალგაზრდული პროგრამის ფარგლებში. 2023 წელს 200 ლარის ოდენობის სტიპენდია მიიღო ცამეტმა სტუდენტმა. სახელმწიფო სოციალური

³⁰ მეტი ინფორმაცია ონის მუნიციპალიტეტის საჯარო და კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების შესახებ იხილეთ დანართში 12.

პროგრამით ფინანსდება მაღალმთიანი სტატუსის მქონე ოთხი კურსდამთავრებული. „გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული სტუდენტების სწავლის დაფინანსების“ პროგრამის ფარგლებში 32 ახალგაზრდას უფინანსდება უმაღლეს სასწავლებელში სწავლის გადასახადი. მუნიციპალიტეტის ყველა საჯარო სკოლა სარგებლობს ინტერნეტ მომსახურებით და ადაპტირებულია შშმ პირთათვის.

ეტაპობრივად მიმდინარეობს სარემონტო სამუშაოები მუნიციპალიტეტის 3 საჯარო სკოლაში. 2022 წელს განხორციელდა სოფლების შეუბნისა და გლოლის საჯარო სკოლების რეაბილიტაცია.

არაფორმალური განათლება. ონის მუნიციპალიტეტში ახალგაზრდობის არაფორმალურ განათლებას უზრუნველყოფს: ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ზურა ბაკურაძის სახელობის სამუსიკო სკოლა; ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის მოსწავლე ახალგაზრდობის სახლი; ახალგაზრდული სივრცე; ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის უჩა ჯაფარიძის სახელობის სამხატვრო სკოლა. ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ზურა ბაკურაძის სახელობის სამუსიკო სკოლა, საკუთარ შენობაში ავარიულობის გამო ვერ აგრძელებს მუშაობას და დროებით განთავსებულია ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის გიგა ჯაფარიძის სახელობის კულტურის სახლში არასაკმარისი ფართი აქვს ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის მოსწავლე-ახალგაზრდობის სახლს და ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის უჩა ჯაფარიძის სახელობის სამხატვრო სკოლასაც, რაც სასწავლო პროცესის ხარისხზე ახდენს ზეგავლენას. მიუხედავად ამისა, სამხატვრო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი სანახევროდ ამავე სკოლის კურსდამთავრებული კადრით არის დაკომპლექტებული, რომლებიც სამხატვრო აკადემიის დამთავრების შემდეგ, უკან დაუბრუნდნენ მშობლიურ სკოლას და წარმატებით აგრძელებენ პედაგოგიურ მუშაობას. თითოეული მათგანი საჭიროებს თანამედროვე ინვენტარით აღჭურვას.

არაფორმალური განათლების დაწესებულებები ემსახურება 285-ზე მეტ ბავშვს, მ.შ. 192 გოგო. სასკოლო ასაკის ახალგაზრდობისთვის ხელმისაწვდომია კლასიკური მუსიკის, ხალხური სიმღერებისა და ცეკვების შესწავლა, ხოლო ფორმალური განათლების პარალელურად, შეუძლიათ მიიღონ დამატებითი განათლება სხვადასხვა საგნობრივ წრეში: ხის მხატვრული დამუშავება, თექის დამუშავება, ქსოვა, ხატვა და სხვა. ამ წრეებში 89 ბავშვია ჩართული. ახალგაზრდებს შეუძლიათ თავისუფალი დრო დაუთმონ სამოყვარულო დასის სპექტაკლებში მონაწილეობას და მოახდინონ შემოქმედებითი უნარების რეალიზაცია.

კულტურა. მუნიციპალიტეტი მოსახლეობის დასვენების, გართობის, თავისუფალი დროის ორგანიზებულად გატარებისთვის ახორციელებს და კოორდინაციას უწევს მასობრივი ღონისძიებების პროექტებს. აღნიშნული პროექტები ხელ უწყობს ადგილობრივი ავთენტური ფოლკლორული ნიმუშების მოძიებას, ფესტივალების ორგანიზებას და მათ პოპულარიზაციას. არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის პოპულარიზაცია სამომავლოდ ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტს გადაიქცეს საფესტივალო ლოკაციად. მუნიციპალიტეტში უკვე დაიმკვიდრეს ადგილი საერთაშორისო ფოლკლორულ ფესტივალებმა და რეგიონულმა მასობრივმა ღონისძიებებმა. ამ პროცესში ჩართულია ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის გიგა ჯაფარიძის სახელობის კულტურის სახლი

ფოლკლორული ანსამბლებით „რაჭა“ და „ბუზა“, ქორეოგრაფიული ანსამბლით „ორბა“, სამოყვარულო თეატრალური დასით. მუნიციპალიტეტის საფესტივალო ტრადიციების გასაგრძელებლად და განვითარებისთვის აუცილებელია აშენდეს მრავალფუნქციური ამფითეატრი. ასევე ერთ-ერთი პრიორიტეტია სახალხო თეატრისთვის ძველი ტრადიციების დაბრუნება.

მუზეუმი. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. 1991- 2009 წლებში მომხდარი მიწისძვრების შედეგად მუზეუმის შენობა ავარიულია და ვერ ფუნქციონირებს სრული დატვირთვით, მიუხედავად არსებული მდგომარეობისა მუზეუმი ახორციელებს სამეცნიერო კვლევებს, კულტურულ-საგანმანათლებლო საქმიანობას, კულტურული მემკვიდრეობის გამოვლენას, შეგროვებას, აღრიცხვას, დაცვას, შესწავლას, ექსპონირებას და პოპულარიზაციას. მუზეუმში დაცული არქეოლოგიური მასალა მოიცავს ქვეყნის ისტორიულ-კულტურული განვითარების სხვადასხვა პერიოდს, კერძოდ ქვის ხანიდან გვიანფეოდალური ხანის ჩათვლით. მუზეუმის საცავებში, დღეის მდგომარეობით, დაცულია 14 252 ექსპონატი, მათი უმრავლესობა განეკუთვნება ბრინჯაოს პერიოდს.

2022 წელს დასრულდა რაჭის ახალი მუზეუმის შენობის მშენებლობა რომლის გახსნაც იგეგმება 2024 წელს, სადაც არსებული მუზეუმი განაგრძობს ფუნქციონირებს ეროვნული მუზეუმის დაქვემდებარებაში. 2022 წელს მუზეუმს 1250 ვიზიტორი ყავდა.

ბიბლიოთეკები. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ერთი ცენტრალური (ქ. ონის) და 17 სასოფლო ბიბლიოთეკა 62 597 წიგნადი ფონდით, მკითხველთა რაოდენობა მუნიციპალიტეტში 1055 შეადგენს. მათზე წლის მანძილზე, საშუალოდ 5235 წიგნი, ბროშურა და ჟურნალი გაიცემა. 2022 წელს 1 მკითხველი წლის განმავლობაში ბიბლიოთეკაში საშუალოდ სარგებლობს 5 წიგნით, ბროშურით ან/და ჟურნალით, ხოლო 1 ბიბლიოთეკა წლის განმავლობაში საშუალოდ ემსახურება 59 მკითხველს. 2022 წელს წიგნით მოსახლეობის მომსახურებისთვის მუნიციპალიტეტმა 77000 ლარი დახარჯა. ონის მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკებში დასაქმებულია 25 ადამიანი, მ.შ. 23 ქალია. წლის განმავლობაში ბიბლიოთეკებში საინტერესო კულტურული და შემეცნებითი ღონისძიებები იმართება, სადაც მონაწილეობენ მკითხველთა სხვადასხვა ასაკობრივი ჯგუფები. ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკა განთავსებულია ავარიულ შენობაში, სოფლის ბიბლიოთეკების ინფრასტრუქტურა ყველგან მოსაწესრიგებელია, მოძველებულია ინვენტარი, წიგნადი ფონდი მოითხოვს განახლებას, კადრების გადამზადებას. ონის ბიბლიოთეკას არ აქვს საკმარისი ფართობი საბავშვო წიგნადი ფონდისთვის და სათანადო მომსახურების გაწევისთვის.

სპორტი. მუნიციპალიტეტში ფუნქციონირებს ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა და მოზარდთა სასპორტო სკოლის კომპლექსი და ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო სკოლა „მამისონი“. 2022 წელს, ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა და მოზარდთა სასპორტო სკოლის დაფინანსება მიმდინარე წელს შეადგენდა 163 700 ლარს, აქედან სპორტული ღონისძიებები დაფინანსდა 44 900 ლარით. ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო სკოლა მამისონის დაფინანსება კი შეადგენა 84 000 ლარს, საიდანაც სპორტული ღონისძიებები დაფინანსდა 15 120 ლარით. იმავე პერიოდში, ა(ა)იპ

ონის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა და მოზარდთა სასპორტო სკოლაში დასაქმებულია 16 ადამიანი, მ.შ. 4 ქალი, მასში გაერთიანებულია 105 ბავშვი. მუნიციპალიტეტის დაფუძნებული საფეხბურთო სკოლა ემსახურება 50 ბავშვს. სკოლაში 13 ადამიანია დასაქმებული, რომელთაგან 4 ქალია. 2023 წელს შეიქმნა რაგბის რეგიონული კლუბი „ამარანტები“ მასში ონის მუნიციპალიტეტიდან გაერთიანებულია 8 ბავშვი, დასაქმებულია 2 ადამიანი, ორვე მამაკაცი.

მუნიციპალიტეტში, სხვადასხვა სახეობებში ახალგაზრდების წვრთნა და მომზადება უფასოა. ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა და მოზარდთა სასპორტო სკოლის კომპლექსში ფუნქციონირებს ჭიდაობის (თავისუფალი და ბერძნულ-რომაული ჭიდაობის), კალათბურთისა და ფრენბურთის სექციები. ასევე, სკოლა სთავაზობს მოსახლეობას სხვადასხვა სახის სერვისს, როგორცაა ფიტნეს სერვისი და საცოცი კედელი. სკოლა დამთავრებული აქვთ საქართველოს, ევროპისა და მსოფლიო ჩემპიონებს.

2023 წლის ბოლოსთვის მუნიციპალიტეტის მოსახლეობა ისარგებლებს 26 მინი სტადიონით, სლავა მეტრეველის სახელობის სტადიონითა და ღია სივრცეებში განთავსებული სპორტული ტრენაჟორებით. მუნიციპალიტეტი ახორციელებს წარმატებული სპორტსმენების და მწვრთნელის დახმარებას ფულადი ჯილდოს სახით. 2022 წელს ამ ღონისძიებისათვის დაიხარჯა 5000 ლარი და დაფინანსდა 5 ბენეფიციარი, ხოლო 2023 წელს 4200 ლარით დაფინანსდა 4 ბენეფიციარი.

1.6. გარემოს დაცვა

ონის მუნიციპალიტეტი მდიდარია წყლის რესურსებით, რომელიც წარმოდგენილია უხვი ზედაპირული და მიწისქვეშა (მტკნარი და მინერალური) წყლებით. მუნიციპალიტეტის მთავარი მდინარეა რიონი და თავისი შენაკადებით. ტერიტორია ფლორისა და ფაუნის მრავალფეროვნებით გამოირჩევა. დაბალ ზონაში ადამიანის აქტიური ზემოქმედების შედეგად კულტურული ლანდშაფტია წარმოდგენილი. ბუნებრივი მცენარეულობა მხოლოდ მწიფად ასათვისებელ და დაუსახლებელ ტერიტორიებზეა შემორჩენილი და წარმოდგენილია მუხნარებით, ფიჭვნარებით, მუხნარ-რცხილნარებით, წაბლ-რცხილნარებით. ამ ძირითადი ფორმაციების გვერდით გვხვდება უთხოვარი, ცაცხვი, ნეკერჩხალი. მუნიციპალიტეტში ფრაგმენტებად განლაგებული ხელუხლებელი ტყეები და ალპური მდელოები გვხვდება კავკასიონის სამხრეთ ფერდობზე შოდა-კედელაზე, ქვედრულას სათავეებში და სხვა მცირე მონაკვეთებში. უნიკალური ბუნების დაცვა-შენარჩუნებისათვის მნიშვნელოვანი წინაპირობაა ონში დაცული ტერიტორიების არსებობა, რომელიც შეიქმნა არსებული ბიომრავალფეროვნების დაცვის მიზნით, 2022 წელს. ამასთან ტყეში ხანძარსაწინააღმდეგო საპრევენციო ღონისძიებების გატარების მიზნით განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს დაცული ტერიტორიების არსებობა.

ონის მუნიციპალიტეტი მოიცავს ლეჩხუმის ქედისა და რაჭის კავკასიონის ბოტანიკურ-გეოგრაფიული რაიონის 3 ქვერაიონს, სახელდობრ ჭანჭახისა და შოდა-კედელას, ღების და

ლექსუმისქედისა და ჭუთხარო-შუმაროს მასივის ქვერაიონებს. სოფელი მრავალძალი ლექსუმის ქედისა და ჭუთხარო-შუმაროს მასივის ქვერაიონში მდებარეობს. შესაბამის აქ არის გავრცელებული რაიონისთვის დამახასიათებელი ფლორა და ფაუნა. კერძოდ:

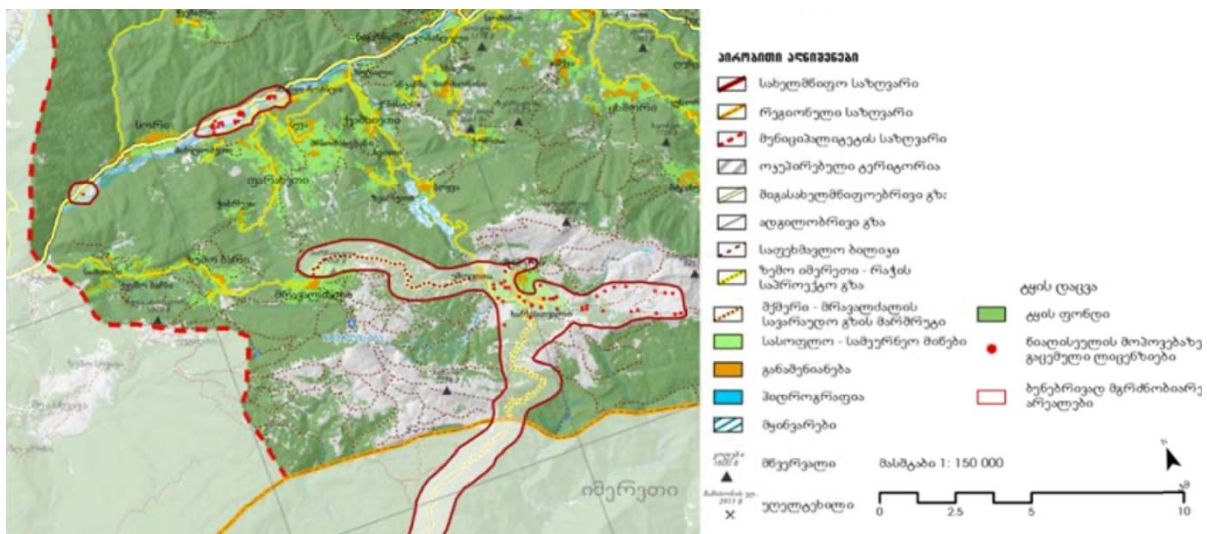
გარეული ცხოველებიდან გავრცელებულია: შველი, დათვლი, მაცვი, კურდრელი, კატა-დედოფალა, ფოცხვერი, ციყვი, ტურა, კვერნა, ღორი, მელა, მგელი, ჯიხვი და არჩვი.

სამკურნალო მცენარეებიდან გავრცელებულია: უთხოვარი, ნეკერჩხალი, ასკილი შინდი, მაყვალი, კუნელი ჭინჭარი, ცაცხვის ყვავილი, ფირისულას ზირები, იელი, მოცხარი

მინერალური რესურსები ონის მუნიციპალიტეტში. ონის მუნიციპალიტეტის ძირითადი ბუნებრივი რესურსებია: წყლის რესურსები; მინერალური რესურსები და მტკნარი მიწისქვეშა წყლები. მუნიციპალიტეტში არის ბუნებრივი წყლები³¹ს 1,022482 მლნ. მ³/დღდ. ოდენობის ჭარბი რესურსი. მუნიციპალიტეტში მრავალი სახეობის სასარგებლო წიაღისეული მოიპოვება, მაგრამ მუნიციპალიტეტის მაპროფილებელი მინერალების სახეობებია³²: მეტალური წიაღისეული; სამშენებლო მასალები და მოსაპირკეთებელი ქვები; შავი მეტალები - მანგანუმი; კეთილშობილი, ფერადი და იშვიათი მეტალები - ოქრო და ვერცხლი; სამთოქიმიური ნედლეული. სამშენებლო მასალების თვალსაზრისით, ონის მუნიციპალიტეტი მდიდარია შემდეგი ბუნებრივი ქვებით: მოსაპირკეთებელი ქვები, საკირე კირქვები, ნედლეული სამშენებლო ღორღის მისაღებად.

ბუნებრივი რესურსების მოპოვება-გადამუშავებასთან დაკავშირებით მისაღებია ისეთი გადაწყვეტილებები, რომ არ დაზიანდეს გარემო და შესაძლებელი იყოს მუნიციპალიტეტის ტურისტული პოტენციალის, ეკოლოგიურად სუფთა პროდუქციის და ენდოგენური პროდუქტების წარმოების შესაძლებლობა.

ილუსტრაცია 5. სოფელ შქმერთან არსებული ვითარება წიაღისეულის მოპოვებასთან და დაგეგმილ პროექტებთან დაკავშირებით.

³¹ დეტალურად იხილეთ დანართი 13.
³² დეტალურად იხილეთ დანართი 14

წყარო: გენგემა

ცხრილი . ონის მუნიციპალიტეტის ხარჯები გარემოსდაცვითი მიმართულებით, ათასი ლარი

	2018	2019	2020	2021	2022
ნაპირსამაგრი სამუშაოები	604.500	1.293.218	2.124.246	4.882.036	3.657.829
საკანალიზაციო სისტემები	-	60.450	35.820	-	133.314,51
სანიაღვრე არხები	283.100	452.693	271.881	285.453	341.466

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

მუნიციპალიტეტში 2023 წლიდან ფუნქციონირება დაიწყო „ონის მუნიციპალიტეტის გამწვანების სამსახურმა“, რომელიც უზრუნველყოფს ქალაქის სკვერებისა და გამწვანების ზოლის მოვლა-შენახვას.

ქ. ონსა და 40 სოფელს (იხ დანართი 15) ემსახურება ადგილობრივი თითმმართველობის დაქვემდებარებაში მყოფი შპს „ონი სერვის ჯგუფი“. სრული მომსახურება ვერ ხერხდება საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმართაობის გამო. შპს „ონი სერვის ჯგუფი“ ახორციელებს ნარჩენების შეგროვებას, მყარი ნარჩენების მოცულობის აღრიცხვას და მათ პოლიგონზე განათავსებს. მის მიერ შეგროვებული ნარჩენების რაოდენობა 6900 მ³-ია წლიურად. მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით საჭიროა 120 სანაგვე ურნის, 1 ნაგავმზიდი მანქანის დამატება.

მუნიციპალიტეტში შეგროვილი ნარჩენები გროვდება რიონი-ჯეჯორას შესართავთან არსებულ ნაგავსაყრელზე, რომელსაც გასული აქვს ექსპლუატაციის ვადა და საჭიროებს დახურვას. მუნიციპალიტეტის უმეტეს სოფლებში არსებობს ქოტური ნაგავსაყრელები, რომელიც წარმოადგენს ანტისანიტარიის კერას და საჭიროებს სასწრაფოდ ლიკვიდაციას, დოკუმენტის შედგენის პროცესში მიმდინარეობდა ქოტური ნაგავსაყრელების ლიკვიდაციის პროცესი სოფელ ღებში, უწერასა და ჭიორაში. 2024 წლისთვის დაგეგმილია სრული დახურვა ლიკვიდაცია. საკითხი გათვალისწინებულია ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმაში.

მიმდინარეობს სეპარაციასთან ნარჩენების დაკავშირებით ცნობიერების ამაღლების კამპანია. სეპარირებული ნარჩენების დასასაწყობებელი შენობის მშენებლობა დაწყებულია ქ. ონში. დასრულდა სამუშაოების პირველი ეტაპი სადაც შესაძლებელია დაახლოებით 50მ³ მოცულობის სეპარირებული ნარჩენის შეგროვება.

1.7. მუნიციპალური სერვისები და მმართველობა

მუნიციპალური სერვისები: ონის მუნიციპალიტეტში ხელისუფლება ხორციელდება ადგილობრივი თვითმმართველობის მეშვეობით, რომელიც შედგება წარმომადგენლობითი (საკრებულო) და აღმასრულებელი (მერია) ორგანოებისაგან. ონის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანო და მუნიციპალიტეტის უმაღლესი თანამდებობის პირი არის მერი, რომელიც წარმოადგენს მუნიციპალიტეტს, უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის

უფლებამოსილებების განხორციელებასა და მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოს გადაწყვეტილებების აღსრულებას.

ონის მუნიციპალიტეტის წარმომადგენლობითი ორგანოა კოლეგიური ადმინისტრაციული ორგანო - მუნიციპალიტეტის საკრებულო, რომელსაც ხელმძღვანელობს საკრებულოს თავმჯდომარე. საკრებულო აირჩევა 4 წლის ვადით მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე რეგისტრირებული საქართველოს მოქალაქეების მიერ პირდაპირი არჩევნებით საყოველთაო თანასწორი საარჩევნო უფლების საფუძველზე ფარული კენჭისყრით. ადგილობრივი თვითმმართველობის შესახებ საქართველოს ორგანული კანონი განსაზღვრავს საკრებულოს განსაკუთრებულ უფლებამოსილებებს, რომელთა გადაწყვეტა მხოლოდ საკრებულოს პრეროგატივაა და მათი დელეგირება თვითმმართველობის სხვა ორგანოებზე დაუშვებელია. აღნიშნული უფლებამოსილებებიდან შეიძლება გამოიყოს: ადგილობრივი ბიუჯეტის პროექტის განხილვა და დამტკიცება; საკრებულოს თავმჯდომარის, რომელიც თვითმმართველი ერთეულის უმაღლესი თანამდებობის პირია, არჩევა; ადგილობრივი გადასახადებისა და მოსაკრებლების შემოღება და სხვა. თუმცა, განსაკუთრებული უფლებამოსილებებიდან, შეიძლება ითქვას, უმთავრესია საკრებულოს უფლებამოსილება დაამტკიცოს როგორც საკუთარი, ისე აღმასრულებელი ორგანოს, მისი სამსახურებისა და ტერიტორიული ორგანოების დებულებები, ანუ მოახდინოს თვითმმართველი ერთეულის საკუთარი უფლებამოსილებების გადანაწილება თვითმმართველობის წარმომადგენლობით და აღმასრულებელ ორგანოებსა და თანამდებობის პირებს შორის. საქართველოს ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაციის მიერ ორგანიზებულ საუკეთესო პრაქტიკის კონკურსში 2022 წელს ონის მუნიციპალიტეტის მერიას მიღებული აქვს საქართველოს ადგილობრივ თვითმმართველობათა ეროვნული ასოციაციის მიერ ორგანიზებულ საუკეთესო პრაქტიკის კონკურსის ჯილდო „ახალგაზრდული პოლიტიკის განხორციელება და ახალგაზრდების ჩართულობის ხელშეწყობა“.

მუნიციპალიტეტში 2,4³³ საჯარო დაწესებულებაა 1000 მოსახლეზე, 64 მუნიციპალიტეტის თანამშრომელი მოდის იგივე რაოდენობის მოსახლეზე. 1000 მაცხოვრებელს მუნიციპალიტეტის 64 თანამშრომელი ემსახურება.

მერიის სტრუქტურა და საშტატო. მაცხოვრებლების გარდა, მუნიციპალური სერვისებით ³⁴სარგებლობენ მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მოქმედი შემდეგი ეკონომიკური სუბიექტები: სამშენებლო და სამშენებლო მასალების მწარმოებელი კომპანიები, ჰესები, ხის გადამამუშავებელი ქარხანა, კვების და ტურიზმის კლასტერების წევრები, მუზეუმი, საჯარო და სახელოვნებო სკოლები, საბავშვო ბაღები, და ბაგა-ბაღი, სავაჭრო ობიექტები, და სხვა. მუნიციპალიტეტის გარდა მათ მომსახურებას უწევენ ადგილობრივ, რეგიონულ და ეროვნულ დონეზე მოქმედი შემდეგი ორგანიზაციები: რაჭის მდგრადი განვითარების ასოციაცია, აჭარის ტურიზმისა და კურორტების ასოციაცია, სოფლის განვითარების

³³ წყარო: 2022 წლის მონაცემები

³⁴ იხ. მუნიციპალური და სახელმწიფო სერვისების ჩამონათვალი დანართ 15-ში

სააგენტოს ონის საკონსულტაციო ცენტრი, დაცული ტერიტორიების სააგენტო, PMCG კვლევითი ცენტრი, საქართველოს ადგილობრივი თვითმართველობის ფინანსთა ასოციაცია.

სახელმწიფო სერვისებს, მუნიციპალიტეტში მოქმედი ეკონომიკური სუბიექტები ღებულობენ ქალაქ ონში მოქმედი იუსტიციის სახლის, ხოლო სოფლებში მისი მობილური სერვისის საშუალებით. მუნიციპალური სერვისების განვითარების სააგენტოსთან ერთად მიმდინარეობს მუნიციპალიტეტური სერვისების დიჯიტალიზაციის პროცესი. დღეისთვის ელექტრონიზებულია შემდეგი სერვისები: MSDA, MMS, HRMS. არსებულ დიჯიტალიზებულ სერვისებით მოსახლეობის სარგებლობის დონე დაბალია კომპიუტერებსა და ინტერნეტთან წვდომის და ცოდნის დაბალი დონის გამო.

სახელმწიფო სტრუქტურებიდან, მუნიციპალიტეტი თანამშრომლობს ინფრასტრუქტურისა და რეგიონული განვითარების სამინისტროსთან; კულტურის, სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროსთან; ფინანსთა სამინისტროსთან; განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროსთან; ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროსთან; საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან; ახალგაზრდობის სააგენტოსთან.

ეროვნულ დონეზე მოქმედი ეკონომიკური მუნიციპალიტეტს თანამშრომლობის გამოცდილება აქვს შემდეგ ორგანიზაციებთან: სათავგადასავლო ტურიზმის სკოლა, სერფინგის და სათავგადასავლო ტურიზმის ასოციაცია, აფხაზინტერკონტი, კოლეჯი ერქვანი, თბილისის ბიბლიოთეკა და პი ემ სი კვლევითი ცენტრი. განვითარების პარტნიორებიდან, მუნიციპალიტეტს თანამშრომლობის გამოცდილება აქვს შემდეგ ორგანიზაციებთან და პროგრამებთან: ავსტრიის საელჩოსთან, ავსტრიის კულტურის ცენტრთან, ჩეხეთის რესპუბლიკის კარიტასი საქართველოში, ევროპის საბჭო, UNDP, მერები ეკონომიკური ზრდისთვის და USAID-ის ძლიერი სოფლის პროგრამა.

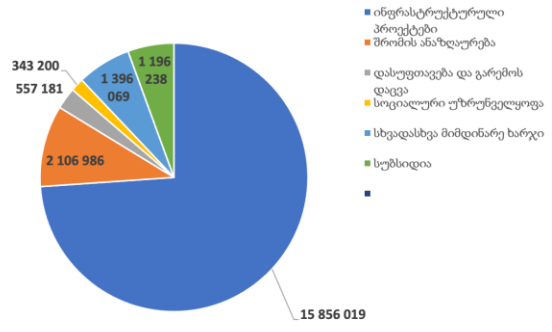
ბიუჯეტი. ონის მუნიციპალიტეტის 2022 წლის შემოსულობებმა 18 765 200 ლარი შეადგინა. მუნიციპალიტეტში 2022 წელს, 600 ფიზიკური და იურიდიული პირის მიერ გადახდილმა ქონების გადასახადმა 911 822 ლარი შეადგინა, რაც 2022 წლის მთლიანი ბიუჯეტის დაახლოებით 5%-ია. მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი ყოველწლიურად იზრდება. ბიუჯეტის ხარჯები ერთ სულ მოსახლეზე 3 459 ლარს შეადგენს, ლენტეხის მუნიციპალიტეტის ხარჯი ერთ სულ მოსახლეზე 3 442,6 ლარია. ონის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯი 2022 წელს 21 455 693 ლარი იყო, საიდანაც ინფრასტრუქტურის განვითარების პროექტებისთვის დახარჯულია 15 856 019 ლარი (ბიუჯეტის 74%), მუნიციპალიტეტის თანამშრომლების შრომის ანაზღაურების ფონდში გახარჯული იქნა 2 106 986 ლარი. ონის მუნიციპალიტეტში 2022 წელს საკანონმდებლო და აღმასრულებელ ორგანოებში დასაქმებულია 134 კაცი, ხოლო მის დაქვემდებარებაში მყოფ ა(ა)იპ-ებში 209 კაცი, სულ დასაქმებულია 343 კაცი, რაც მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის 6 %-ს შეადგენს.

დიაგრამა 13.. მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსავლების დინამიკა, ლარი

დიაგრამა 14. მუნიციპალიტეტის ხარჯები, 2022 წელი, ლარი

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

წყარო: ონის მუნიციპალიტეტი

1.8.SWOT ანალიზი

მლიერი მხარეები	სუსტი მხარეები
<ul style="list-style-type: none"> • ეკოლოგიურიად სუფთა გარემო. • ტყის ბიომრავალფეროვნება. • ნარჩენების მართვის სერვისით ქალაქის სრულად დაფარვა, სეპარაციასთან დაკავშირებით ცნობიერების ამაღლების კამპანიის არსებობა და დასასაწყობებელი შენობის მშენებლობა • მაღალი სიჩქარის და იაფი ფართოზოლოვანი ინტერნეტის არსებობა მუნიციპალიტეტში. • ტურისტული სანახაოებების სიმრავლე. • ტრადიციული პროდუქტების (რაჭული ლორი, შქმერული, ლობიანი, რაჭული ყველი) წარმოება. • საერთაშორისო და რეგიონული ფოლკლორული მუდმივმოქმედი ფესტივალები. • რაჭის მუზეუმის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი შენობა • სათიბ-სამოვრების მდიდარი რესურსები. • მუნიციპალიტეტში სხავდასხვა სახის წიაღისეული რესურსის არსებობა. • მდიდარი ჰიდრორესურსები; • მინერალური და სამკურნალო წყლების დიდი რესურსი. • დასავლეთ საქართველოს დიდ ქალაქთან და აეროპორტებთან სიახლოვე. ქალაქ თბილისთან დამაკავშირებელი საჩხერე-ონის გზა. • შიდა სრულად ასფალტირებული ქუჩები ქალაქ ონში. • თვრამეტივე თემში ასფალტირებული სოფლებამდე მისასვლელი გზები. • მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სრულად მოწყობილია გარე განათება. • გამართული წყალმომარაგების, საკანალიზაციო და სანიაღვრე სისტემები ქალაქ ონში. • მუნიციპალიტეტის მუდმივად მაცხოვრებელი დასახლებების უზრუნველყოფა ელექტროენერგიით და მობილური კავშირით. • ქალაქ ონისა და 17 სოფლის უზრუნველყოფა ბუნებრივი აირით. • მომსახურების ხელმისაწვდომობა მუნიციპალიტეტის ყველა ადმინისტრაციულ ერთეულში. • ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის (საავადმყოფო, სასწრაფო სამედიცინო ცენტრი, ამბულატორიები) და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრის, ოჯახის ექიმის მომსახურების ხელმისაწვდომობა. • სკოლამდელი და სრული ზოგადი განათლების შესაბამისი ინფრასტრუქტურის არსებობა და მომსახურების ხელმისაწვდომობა; 	<ul style="list-style-type: none"> • მწირი ნიადაგები, დამრეცი რელიეფი და ფართობების ფრაგმენტაცია. • სათიბ-სამოვრების მნიშვნელოვანი ნაწილის გაუხეშება. • აგროწარმოების და ლოჯისტიკის განვითარების არადაამაკმაყოფილებელი დონე. • სოფლის მეურნეობის პროდუქციის წარმოების დაბალი პროდუქტიულობა. • საკრედიტო რესურსებზე ხელმიუწვდომლობა. • არასრულყოფილი ვეტერინარული მომსახურება. • ჰასპის სტანდარტების დანერგვის სირთულე; • გახშირებულია მეწყრული და ეროზიული მოვლენები • ეკონომიკის განვითარების ხელშემწყობი მუნიციპალური სერვისების სიმცირე; • მოკლე ტურისტული სეზონი; • ვაჭრობის და მომსახურების სფეროს არასაკმარისი დონე; • მაღალი კლასის სასტუმროების სიმცირე; • მრეწველობის/წარმოების სექტორის განვითარების არადაამაკმაყოფილებელი დონე; • მოქმედი ბიზნეს სუბიექტების მცირე რაოდენობა; • ბიზნეს სექტორში ტექნოლოგიებით სარგებლობისა და ცნობადობის არასათანადო დონე; • ადამიანური რესურსის სიმცირე/გადინება; • სოფლებში მოუწესრიგებელი შიდა საუბნო და სასოფლო სავარგულეებამდე მისასვლელი გზები; • მუნიციპალიტეტის მომარაგებელი წყლის სათავე ნაგებობების არადაამაკმაყოფილებელი მდგომარეობა; • სოფლად სასმელი წყლის არადაამაკმაყოფილებელი ხარისხი (ტექნიკური წყალი); • წყალანირების ქსელის არარსებობა სოფლებში, ქალაქ ონში გამწმენდი ნაგებობის არარსებობა; • არასაკმარისი ნაპირსამაგრი ნაგებობები; • არსებული ცენტრალური გაზსადენის მიმდებარე ზოგიერთ სოფელში გაზსადენი შიდა ქსელისა და ღარი-უწერის მიმართულებით გაზსადენის ცენტრალური მაგისტრალის არარსებობა; • შინ მოვლის სერვისის, სოციალური საცხოვრისის და მოხუცებულთა თავმესაფრის არარსებობა; • სამედიცინო სფეროში ექიმებისა და ვიწრო სპეციალისტების ნაკლებობა და დაბალი კვალიფიკაცია; • სამედიცინო სფეროში მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის სიმწირე;

<ul style="list-style-type: none"> • წარმატებული მოსწავლეების და სტუდენტების წასახალისებლად მუნიციპალური ახალგაზრდული პროექტების არსებობა. • გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული სტუდენტების უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლის დაფინანსება. • ქალაქ ონში მოქმედი კულტურული ობიექტების არსებობა და სერვისებით ქალაქის სრულყოფილად დაფარვა. • პროფესიული სპორტისთვის შესაფერისი ინფრასტრუქტურა. • მუნიციპალიტეტის გამოცდილება საერთაშორისო პროექტების განხორციელებაში • მუნიციპალიტეტის გამჭვირვალე ად 	<ul style="list-style-type: none"> • სოფლად ბაღს მიღმა დარჩენილი ბავშვებისთვის სათანადო კვალიფიციური კადრის არ-არსებობა. • მიგრაციის გამო ბავშვთა რაოდენობის სისტემატური შემცირება სოფლად; • საჯარო სკოლების სპორტული დარბაზების ტექნიკური გაუმართაობა; • სოფლად არაფორმალური განათლების დაბალი ხელმისაწვდომობა; • ფესტივალისათვის სათანადო ინფრასტრუქტურის არარსებობა (ამფითეატრი). • მომველებული საბიბლიოთეკო ინფრასტრუქტურა და სერვისები • ნარჩენების მართვის მოსაკრებლის ამოღების დაბალი მაჩვენებელი • სტიქიური ნაგავსაყრელები; • მიუსაფარ ცხოველთა პრობლემა; • თბობისთვის საშუაზე მერქნის უკონტროლო ჭრა; • მუნიციპალური ტრანსპორტირების სერვისის დაბალი ხელმისაწვდომობა; • არადიჯიტალიზირებული მუნიციპალური სერვისები;
შესაძლებლობები	საფრთხეები
<ul style="list-style-type: none"> • დისტანციური მუშაობის მსურველთა რაოდენობის ზრდა. • მუნიციპალიტეტიდან წასულთა უკან დაბრუნების სურვილი. • მაღალი სეზონური მიგრაცია. • მაღალმთიანი რეგიონების განვითარებისა და მაცხოვრებელთა დაბრუნების ხელშემწყობი სახელმწიფო პოლიტიკა. • განვითარების პარტნიორების მიერ მუნიციპალიტეტში განვითარების მხარდამჭერი პროგრამებისა და პროექტების განხორციელება. • ოპტიკურბოჭკოვანი ინტერნეტის ქსელის გაფართოება მუნიციპალიტეტში. • მეწარმეობის, ინოვაციების განვითარების და ფერმერთა, მუნიციპალიტეტისთვის პრიორიტეტული სექტორების მხარდამჭერ სახელმწიფო პროგრამებსა და პროექტებში ადგილობრივი თავისებურებების გათვალისწინება. • მუნიციპალიტეტში არსებული უძრავი ქონების ერთიანი მონაცემთა ბაზის არსებობა • ტერიტორიების განვითარებასთან დაკავშირებულ სახელმწიფო პროგრამებსა და პროექტებში მუნიციპალიტეტის საჭიროებების (საზოგადოებრივი ტრანსპორტი, გზები, ა.შ.) გათვალისწინება. • მაღალი გადახდისუნარიანობის მქონე ტურისტების მომსახურე კომპანიების დაინტერესება მხარით. • ინტერესი მუნიციპალიტეტის კულტურული მემკვიდრეობის, იდენტობის, ტრადიციების და ენდოგენური პროდუქტების მიმართ. 	<ul style="list-style-type: none"> • დეპოპულაციის სპირალის განვითარება • უფრო მიმზიდველი საცხოვრებელი პირობები და სამუშაო შესაძლებლობები სხვა მუნიციპალიტეტებში • მოსახლეობის უკან დაბრუნების პროცესის შეჩერება • ქვეყანაში შრომისუნარიანი მოსახლეობის ემიგრაციის გაზრდა • მაღალმთიანი რეგიონებისთვის კანონმდებლობით გათვალისწინებული შეღავათების და დაფინანსების შემცირება-გაუქმება • სეხელმწიფო პროექტების და გეგმების სუსტი კავშირი ადგილობრივ განვითარების ინტერესებთან • რუსეთის ფედერაციასთან და ოკუპირებულ ტერიტორიებთან სიახლოვე • წიაღის მოპოვება-გადამუშავებით გარემოს დაზინძირება, დეგრადირება, დაზიანება, ტურიზმის განვითარების შეფერხება. • გარე საინვესტიციო შეთავაზებების ნაკლებობა პატარა ბაზრის და მცირე მუნიციპალური რესურსების გამო • ტყის ხანძრები და ტყის მავნებლების გავრცელება • ეპიდემიების, ეპიზოოტიებისა და მცენარეული დაავადებების გავრცელება • ღვარცოფების, მეწყერების და წყალდიდობების განვითარება • 9-ბალიან სეისმურ ზონაში ყოფნის გამო მიწისძვრების და თანმდევი უარყოფითი სტიქიური პროცესების განვითარება • კლიმატის ცვლილებება

<ul style="list-style-type: none"> • გაცემული გრძელვადიანი ლიცენზიები წიაღის კვლევა-ძიებასა და მოპოვებაზე. • ა(ა)იპ საქართველოს სამედიცინო ჰოლდინგის მიერ 4 ამბულატორიების მშენებლობა. • სახელმწიფოს მიერ 2 ერთეული მაღალი გამავლობის ავტობუსის შეძენა მუნიციპალიტეტისათვის. • საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანიის მიერ ქალაქ ონის წყალმომარაგების სისტემის გაუმჯობესების სამუშაო. • სოფლებში გაზსადენი შიდა ქსელის მოწყობის და ღარი-უწერის მიმართულებით გაზსადენის ცენტრალური მაგისტრალის მშენებლობით ოპერატორი კომპანიის მზაობა. • ინვესტორების ინტერესი მუნიციპალიტეტის ტყის და წყლის რესურსების მიმართ 	
--	--

ხედვა, მიზნები და ამოცანები

ხედვა

ონის მუნიციპალიტეტი წარმოადგენს კავკასიონის ქედთან მდებარე მაღალმთიანი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულს. განვითარებულია სათავგადასვლო ტურისტული, პილიგრიმული(როგორც ქრისტიანული, ასევე ებრაული) მარშრუტები, რაც ადგილობრივ და საერთაშორისო დონის ვიზიტორებს დაუვიწყარ თავგადასავალს სთავაზობს. სასარგებლო წიაღისეულით და კარგად განვითარებული მცირე და საშუალო ჰიდროელექტროსადგურების საშუალებით უზრუნველყოფილია მოსახლეობის მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, შენარჩუნებულია მოსახლეობის ზრდის ტენდენცია და უკუმიგრაცია. ამასთან, მუნიციპალიტეტი სარგებელს ღებულობს ზემო სვანეთი-აღმოსავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი გზის არსებობიდან.

მოქალაქეებისთვის სრულად არის ხელმისაწვდომი ჯანდაცვისა და განათლების სერვისები, შექმნილია მიმზიდველი გარემო მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარებისა და ახალგაზრდების დასაქმებისათვის. მოსახლეობის მაღალი ჩართულობის შედეგად, ახალგაზრდების სამოქალაქო აქტიურობით უზრუნველყოფილია ეფექტური მუნიციპალური მართველობა. მინერალური, ენერგეტიკული რესურსების გამოყენებითა და მწვანე ეკონომიკის მხარდაჭერით გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ცხოვრების დონე. ტურიზმის განვითარებამ მუნიციპალიტეტი ჩამოაყალიბა რეგიონის ტრადიციების შენარჩუნებისა და პოპულარიზაციის ჰაზად.

მიზანი 1: ონის მუნიციპალიტეტში ინფრასტრუქტურისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლება.

ამოცანა 1.1: შიდა მუნიციპალური გზების მოწესრიგება

ამოცანა 1.2: მუნიციპალიტეტთაშორისი გზების განვითარების მხარდაჭერა

ამოცანა 1.3: წყლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება მუნიციპალიტეტის იურისდიქციის ფარგლებში

ამოცანა 1.4: გარე განათების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების ხარისხის შემცირება ალტერნატიული ენერჯის გამოყენებით)

ამოცანა 1.5: მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება

ამოცანა 1.6: ელექტროენერჯის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერის გზით

ამოცანა 1.7: გაზიფიცირების ხელშეწყობა

ამოცანა 1.8: სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება

ამოცანა 1.9: საზოგადოებრივი და დასასვენებელი სივრცეების მოწყობა-რეაბილიტაცია, ექსპლოატაცია

ამოცანა 1.10: ქ. ონში აგრარული ბაზრის და სავაჭრო პავილიონების მშენებლობა, კეთილმოწყობა

ამოცანა 1.11: ავარიული ობიექტებისა და შენობების რეაბილიტაცია

ამოცანა 1.12: ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ხელშეწყობა და გამყოფ ხაზთან მდებარე თემების განვითარების მხარდაჭერა

ამოცანა 1.13: ბუნებრივი კატასტროფის რისკის შემცირება

ამოცანა 1.14: მუნიციპალურ ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა

ამოცანა 1.15: საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობა და გაძლიერება

ამოცანა 1.16: მუნიციპალური სოციალური პროგრამის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

მიზანი 2: ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და ონის ჩამოყალიბება რაჭის ტრადიციების შენარჩუნებისა და პოპულარიზაციის კერად.

ამოცანა 2.1: სტრატეგიული, გამოუყენებელი პოტენციური ადგილების იდენტიფიცირება და განვითარების მხარდაჭერა

ამოცანა 2.2: რაჭული ენდემური პროდუქტებისა და ტრადიციების პოპულარიზაციის მხარდაჭერა

მიზანი 3: გარემოს მდგომარეობის გაუმჯობესება და მწვანე ეკონომიკის მხარდაჭერა

ამოცანა 3.1: ნარჩენების მართვის სისტემის გაუმჯობესება

ამოცანა 3.2: ახალი ტურისტული მარშუტების შექმნა

ამოცანა 3.3: რეკრეაციული ზონების გამწვანება და მოვლა-პატრონობა

ამოცანა 3.4: მიუსაფარი ცხოველების პოპულაციის მართვის პროცესების გუმჯობესება

ამოცანა 3.5: სასაფლაოების მოვლა-დასუფთავება

მიზანი 4: განათლების, სპორტისა და კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერა

ამოცანა 4.1: განათლების ხელშეწყობა

ამოცანა 4.2: ჯანსაღი ცხოვრების წესის მხარდაჭერა ახალგაზრდებში

მიზანი 5: მოსახლეობის მაღალი ჩართულობით ეფექტური მუნიციპალური მმართველობის უზრუნველყოფა

ამოცანა 5.1: გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობის ხელშეწყობა

ამოცანა 5.2: ელექტრონული მმართველობის კომპონენტის გაძლიერება მუნიციპალური სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გასაუმჯობესებლად

ამოცანა 5.3: ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ხელშეწყობა

ლოგიკური ჩარჩო

მოცემულია ცალკე დანართად

განხორციელება, მონიტორინგი და შეფასება

განხორციელება

სტრატეგიის დოკუმენტის განხორციელება იწყება 2024 წლის 1 იანვრიდან და მის განხორციელებაზე პასუხისმგებელია მუნიციპალიტეტის მერი. სტრატეგიის განხორციელების კოორდინაციას უზრუნველყოფს მუნიციპალიტეტის მერის პირველი მოადგილე. თითოეული მიზნის და მისი ამოცანების, გავლენის ინდიკატორების მიღწევაზე პასუხისმგებელ სამსახურებს განსაზღვრავს მერი. აქტივობების შესრულებაზე პასუხისმგებელი უწყებები განსაზღვრულია სამოქმედო გეგმაში. სტრატეგიის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი სამსახურის (უწყების) რეორგანიზაციის, ლიკვიდაციის ან/და სხვა სამსახურთან (უწყებასთან) შერწყმის შემთხვევაში სტრატეგიის შესაბამის მიზნების, მათი ამოცანების, გავლენის ინდიკატორების მიღწევაზე პასუხისმგებელი იქნება მისი უფლებამონაცვლე სამსახური (უწყება).

სტრატეგიის განსახორციელებლად საჭიროა თანხების მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის პროექტში გათვალისწინებაზე და მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის პროექტის სტრატეგისთან შესაბამისობაზე პასუხისმგებელია საფინანსო-საბიუჯეტო სამსახური. სტრატეგიის სამოქმედო გემით გათვალისწინებული აქტივობების განსახორციელებლად საჭირო შესყიდვების დაგეგმვასა და შესყიდვების დროულად განხორციელებაზე პასუხისმგებელია მუნიციპალური შესყიდვების სამსახური.

სამოქმედო გეგმის ხანგრძლივობა შეადგენს 2 წელს. ის მოიცავს მიზნების, ამოცანების, აქტივობების, აქტივობის შედეგის ინდიკატორის, განხორციელების პერიოდის, შესაბამისი ბიუჯეტის, დაფინანსების წყაროსა და განმახორციელებელი უწყების შესახებ კონსოლიდირებულ ინფორმაციას. ორწლიანი სამოქმედო გეგმის განსახორციელებლად საჭიროა 22 მლ ლარი. აქედან 1.1% დახარჯული იქნება მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტიდან, 95% გამოყენებული იქნება რეგიონებში განსახორციელებელი პროექტების ფონდიდან. ორწლიანი სამოქმედო გეგმის განსახორციელებლად საჭირო თანხის 95%-ის

მობილიზებისთვის გამოყენებული იქნება კანონმდებლობით გათვალისწინებული დაფინანსების ყველა შესაძლო წყარო, მათ შორის - ადგილობრივი და საერთაშორისო ფონდები, საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციებისა და პარტნიორი ქვეყნების ფინანსური მხარდაჭერა, კერძო სექტორისა და სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციების თანამონაწილეობა.

ახალი სამოქმედო გეგმის შემუშავებამდე განხორციელდება არსებულის მონიტორინგი და შეფასება, რაც საფუძველი იქნება მომდევნო 2 წლიანი პერიოდის მეტად ეფექტიანად და ხარჯეფექტიანად დასაგეგმად. სამოქმედო გეგმის მონიტორინგი და შეფასება მთლიანი დოკუმენტის შუალედური შეფასების ნაწილს წარმოადგენს. შედეგად, შესაძლებელია სამოქმედო გეგმაში ცვლილებების შეტანა, თუმცა საჭიროა აღნიშნული ცვლილებების მიზანშეწონილობის დასაბუთება. სტრატეგიაში ცვლილებების შეტანა მოხდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად. მუნიციპალიტეტის მერის ანგარიშის საფუძველზე მუნიციპალიტეტის საკრებულო უფლებამოსილია, განიხილოს და დაამტკიცოს სტრატეგიაში ან/და სამოქმედო გეგმაში ცვლილებების შეტანის საკითხი.

დაინტერესებული მხარეები, სტრატეგიის განხორციელებაში ჩართული უწყებები და ორგანიზაციები და მეზობელი მუნიციპალიტეტები სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განხორციელების შესახებ ინფორმაციის მიღებას შეძლებენ მუნიციპალიტეტის პასუხისმგებელ პირებთან შეხვედრების, მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ვებგვერდების, სოციალური ქსელების და სხვადასხვა მედიის მეშვეობით.

მონიტორინგი და შეფასება

სტრატეგიის დოკუმენტის შესრულების მონიტორინგი განხორციელდება სისტემატურად, რაც გულისხმობს მონიტორინგის და შეფასების გეგმის მიხედვით გაწერილი საქმიანობების განხორციელებას, აქტივობების და პროექტების შესრულების მეთვალყურეობას დროულად, ხარვეზების, შეფერხებისა თუ წარმატების შემთხვევების გამოვლენის მიზნით.

სტრატეგიის დოკუმენტის განხორციელების მონიტორინგისთვის, მის განხორციელებაზე პასუხისმგებელი პირი, რომელსაც განსაზღვრავს მერი, ყოველი სამი თვის განმავლობაში ღებულობს ინფორმაციას აქტივობების განხორციელების და აქტივობის შედეგის ინდიკატორის მაჩვენებლის მიღწევაზე პასუხისმგებელი უწყებებისგან. მომზადებული ე.წ. პროგრესი ანგარიში წარედგინება მერს. ყოველი ექვსი თვის შემდეგ, იგივე პრინციპით ინფორმაცია გროვდება აქტივობების განხორციელების და აქტივობის შედეგის ინდიკატორის მაჩვენებლის მიღწევის შესახებ და ე.წ. პროგრესის ანგარიში წარედგინება მერს.

ყოველი წლის ბოლოს ე.წ. პროგრესის ანგარიშების ანალოგიურად მომზადებული მონიტორინგის წლიური ანგარიში წარედგინება მერს და საკრებულოს.

სტრატეგიის დოკუმენტის განხორციელების დაწყებიდან მეორე წლის ბოლოს, სტრატეგიის განხორციელების კოორდინაციაზე პასუხისმგებელი პირი მოამზადებს ინფორმაციას აქტივობების და ამოცანის განხორციელების, აქტივობის შედეგის და ამოცანის შედეგების ინდიკატორის მაჩვენებლების მიღწევის შედეგების შესახებ და წარუდგენს სტრატეგიის დოკუმენტის განხორციელების შეფასების ჯგუფს. შეფასების ჯგუფი მოახადებს სტრატეგიის განხორციელების შესრულების შუალედურ ანგარიშს და შუალედურ ანგარიშს წარუდგენს მუნიციპალიტეტის მერს და საკრებულოს.

მონიტორინგი და შეფასება, რაც დაკავშირებულია სამოქმედო გეგმის განახლებასთან, დაგეგმილია 2 წელიწადში ერთხელ. გამომდინარე იქიდან, რომ 1 მარტამდე მზადდება ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში, მასთან ერთად განხორციელდება მონიტორინგისა და შეფასების ნაწილიც პირველი წლის ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის გათვალისწინებით. შედეგების საფუძველზე კი მოხდება სამოქმედო გეგმის განახლება უკვე შემდეგი ორი წლისათვის.

სტრატეგიის დოკუმენტის საბოლოო შეფასება შეფასების ჯგუფის მიერ მზადდება სტრატეგიის ამოქმედებიდან ოთხი წლის გასვლის შემდეგ. საბოლოო შეფასებაზე დაყრდნობით შესაძლებელია, სრულად განახლდეს მუნიციპალიტეტის სტრატეგიის დოკუმენტი. მონიტორინგისა და შეფასების ნაწილში ადგილობრივი ხელისუფლება ითანამშრომლებს საზოგადოების ორგანიზაციებთან, მოქალაქეებსა და ბიზნეს სექტორთან.

სტრატეგიის დოკუმენტის შესაფასებლად მერი შექმნის მუნიციპალიტეტის და სამოქალაქო საზოგადოების წარმომადგენლებისაგან შემდგარ შერეული ტიპის სტრუქტურას, რომლის შემადგენლობაშიც შევა, მერიის, საკრებულოს, სამოქალაქო საზოგადოების და ბიზნესის წარმომადგენლები.

დანართები და რუკები

[მოცემულია ცალკე დოკუმენტის სახით]

1. ხედვა მიზნები და ამოცანები

1.1.ლოგიკური ჩარჩო

ხედვა	<p>ონის მუნიციპალიტეტი წარმოადგენს კავკასიონის ქედთან მდებარე მაღალმთიანი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულს. განვითარებულია სათავგადასვლო ტურისტული, პილიგრიმული(როგორც ქრისტიანული, ასევე ებრაული) მარშრუტები, რაც ადგილობრივ და საერთაშორისო დონის ვიზიტორებს დაუვიწყარ თავგადასავალს სთავაზობს. სასარგებლო წიაღისეულით და კარგად განვითარებული მცირე და საშუალო ჰიდროელექტროსადგურების საშუალებით უზრუნველყოფილია მოსახლეობის მდგრადი სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, შენარჩუნებულია მოსახლეობის ზრდის ტენდენცია და უკუმიგრაცია. ამასთან, მუნიციპალიტეტი სარგებელს დეზულობს ზემო სვანეთი-აღმოსავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი გზის არსებობიდან.</p> <p>მოქალაქეებისთვის სრულად არის ხელმისაწვდომი ჯანდაცვისა და განათლების სერვისები, შექმნილია მიმზიდველი გარემო მცირე და საშუალო მეწარმეობის განვითარებისა და ახალგაზრდების დასაქმებისათვის. მოსახლეობის მაღალი ჩართულობის შედეგად, ახალგაზრდების სამოქალაქო აქტიურობით უზრუნველყოფილია ეფექტური მუნიციპალური მართველობა. მინერალური, ენერგეტიკული რესურსების გამოყენებითა და მწვანე ეკონომიკის მხარდაჭერით გაუმჯობესებულია მოსახლეობის ცხოვრების დონე. ტურიზმის განვითარებამ მუნიციპალიტეტი ჩამოაყალიბა რეგიონის ტრადიციების შენარჩუნებისა და პოპულარიზაციის ჰაბად.</p>					
სექტორული პრიორიტეტი	-					
მიზანი 1: (GOAL 1):	<i>ონის მუნიციპალიტეტში ინფრასტრუქტურისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლება.</i>			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) კავშირი:		6, 9, 11
გავლენის ინდიკატორი 1.1: (IMPACT Indicator 1.1):	<i>გაუმჯობესებული კავშირი და ხელმისაწვდომობა¹</i>		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification): <i>www.oni.gov.ge</i>
წელი		2023	-	2027		
მაჩვენებელი						
ამოცანა 1.1: (OBJECTIVE 1.1):	<i>შიდამუნიციპალური გზების მოწესრიგება</i>					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.1.1:	<i>სოფლებამდე მისასვლელი გზები - კაპიტალური გზა (მყარსაფარიანი)</i>		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification): <i>www.oni.gov.ge</i>
წელი		2023	2025	2027		

¹ მოიცავს ისეთ ინდიკატორებს, როგორცაა მგზავრობის დროის შემცირება, გზის ხარისხის გაუმჯობესება, სატრანსპორტო სერვისების გაზრდილი სიხშირე და ზემო სვანეთსა და აღმოსავლეთ საქართველოს შორის კავშირის გაძლიერება

(OUTCOME Indicator) 1.1.1)		მაჩვენებელი	60%	80%	90%	რომლებიც ასახავს მოწყობილ და მოვლილი შიდამუნიციპალური გზების რაოდენობას
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.2: (OBJECTIVE 1.1):	მუნიციპალიტეტთაშორის გზების განვითარების მხარდაჭერა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.2.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	სხვა მუნიციპალიტეტებთან დამაკავშირებელი გზების პროექტების რაოდენობა (ღები სვანეთის გზის ქვე პროექტები)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge ინტერმუნიციპალური გზის მშენებლობის მიმდინარეობაზე
		მაჩვენებელი	0	2025	2027	
რისკი (Risk):	არაეფექტური კოორდინაცია დაინტერესებულ მხარეებს შორის, სახელმწიფოს და სხვა დაინტერესებული მხარეების მიერ განსხვავებული პრიორიტეტების ქონა					
ამოცანა 1.3: (OBJECTIVE 1.1):	წყლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება მუნიციპალიტეტის იურისდიქციის ფარგლებში					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.3.1: (OUTCOME Indicator) 1.3.1)	წყლით უზრუნველყოფილი დასახლებები		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	60%	2025	2027	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.4: (OBJECTIVE 1.1):	გარე განათების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების ხარისხის შემცირება ალტერნატიული ენერჯის გამოყენებით)					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.4.1: (OUTCOME Indicator) 1.4.1)	ეკონათურების რაოდენობა (წილი მთლიან რაოდენობაში)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	3%	2025	2027	

რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.5: (OBJECTIVE 1.1):	მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.5.1: (OUTCOME Indicator 1.5.1)	პროექტების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification): www.oni.gov.ge.
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	1%	3%	8%	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.6: (OBJECTIVE 1.1):	ელექტროენერჯის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერის გზით					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.6.1: (OUTCOME Indicator 1.6.1)	სოფლების რაოდენობა, რომლებსაც მუდმივ რეჟიმში მიეწოდება ელ ენერჯია		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification): www.oni.gov.ge.
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	90%	100%	100%	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.7: (OBJECTIVE 1.1):	გაზიფიცირების ხელშეწყობა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.7.1: (OUTCOME Indicator 1.7.1)	დაფარული ტერიტორია		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification): www.oni.gov.ge.
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	23%	31%	45%	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.8: (OBJECTIVE 1.1):	სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.8.1:	სპორტული მოედნები (ღია/დახურული)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification): www.oni.gov.ge.
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	

(OUTCOME Indicator) 1.8.1)		მაჩვენებელი	30%	40%	60%	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.9: (OBJECTIVE 1.1):	საზოგადოებრივი და დასასვენებელი სივრცეების მოწყობა-რეაბილიტაცია, ექსპლოატაცია					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.9.1: (OUTCOME Indicator) 1.9.1)	ფართობი კვმ		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	3000	2025	2027	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.10: (OBJECTIVE 1.1):	ქ. ონში აგრარული ბაზრის და სავაჭრო პავილიონების მშენებლობა, კეთილმოწყობა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.10.1: (OUTCOME Indicator) 1.10.1)	კეთილმოწყობილი პავილიონების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	0	2025	2027	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.11: (OBJECTIVE 1.1):	ავარიული ობიექტების შესწავლა შემდგომი რეაბილიტაციის ან დემონტაჟის მიზნით					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.11.1: (OUTCOME Indicator) 1.11.1)	შესწავლილი ობიექტების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	5	2025	2027	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					

ამოცანა 1.12: (OBJECTIVE 1.1):	ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ხელშეწყობა და გამყოფ ხაზთან მდებარე თემების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდაჭერა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.12.1: (OUTCOME Indicator) 1.12.1)	მხარდაჭერილი დასახლებული პუნქტების რაოდენობა, სადაც პროექტები განხორციელდა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	1	4	8	<i>www.oni.gov.ge.</i>
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.13: (OBJECTIVE 1.1):	ბუნებრივი კატასტროფის რისკის შემცირება					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.13.1: (OUTCOME Indicator) 1.13.1)	მოქმედი მუნიციპალიტეტის უსაფრთხოების პასპორტი (ყოველწლიური განახლება)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	0	1	1	<i>www.oni.gov.ge.</i>
რისკი (Risk):						
ამოცანა 1.14: (OBJECTIVE 1.1):	მუნიციპალურ ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.14.1: (OUTCOME Indicator) 1.14.1)	მუნიციპალური ტრანსპორტით უზრუნველყოფილი დასახლებების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	10	20	35	<i>www.oni.gov.ge.</i>
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.15: (OBJECTIVE 1.1):	საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობა და გაძლიერება					

ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.15.1: (OUTCOME Indicator) 1.15.1)	შექმნილი პლატფორმა/ განხორციელებული პროექტები		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური 2025	საბოლოო 2027	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	2	6	8	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 1.16: (OBJECTIVE 1.1):	მუნიციპალური სოციალური პროგრამის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 1.16.1: (OUTCOME Indicator) 1.16.1)	მუნიციპალიტეტის მიერ დადგენილი წესების მიხედვით მომართვიანობის დაკმაყოფილების მაჩვენებელი		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური 2025	საბოლოო 2027	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	100%	100%	100%	
რისკი (Risk):						
მიზანი 2: (GOAL 1):	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) კავშირი:		9, 11
გავლენის ინდიკატორი 2.1: (IMPACT Indicator 1.1):			საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური 2025	საბოლოო 2027	
		მაჩვენებელი				
ამოცანა 2.1: (OBJECTIVE 1.1):	პოტენციურად ტურისტული ახალი ადგილების იდენტიფიცირება და განვითარების მხარდაჭერა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.1.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ახალი ტურისტული კერები		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	შუალედური 2025	საბოლოო 2027	www.oni.gov.ge.
		მაჩვენებელი	10	15	20	

რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 2.2: (OBJECTIVE 1.1):	რეალური ენდემური პროდუქტებისა და ტრადიციების პოპულარიზაციის მხარდაჭერა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 2.2.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ლონისძიებების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	2	6	8	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
მიზანი 3: (GOAL 1):	გარემოს მდგომარეობის გაუმჯობესება და მწვანე ეკონომიკის მხარდაჭერა			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) კავშირი:		9, 11
გავლენის ინდიკატორი 3.1: (IMPACT Indicator 1.1):			საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი				
ამოცანა 3.1: (OBJECTIVE 1.1):	ნარჩენების მართვის სისტემის გაუმჯობესება					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.1.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ნაგავმზიდი მანქანების რაოდენობის გაზრდა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	3	5	7	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 3.2: (OBJECTIVE 1.1):	რეკრეაციული ზონების გამწვანება და მოვლა-პატრონობა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.3.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ფართობი (კვ.მ)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	www.oni.gov.ge
		წელი	2023	2025	2027	
		მაჩვენებელი	1.5 ჰა	2.3 ჰა	3.5 ჰა	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					

ამოცანა 3.3: (OBJECTIVE 1.1):	მიუსაფარი ცხოველების პოპულაციის მართვის პროცესების გუმჯობესება					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.4.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	მართვის ქვეშ მყოფი ცხოველების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი	350	510	600			
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 3.4: (OBJECTIVE 1.1):	სასაფლაოების მოვლა-დასუფთავება					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 3.5.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	მოვლილი სასაფლაოების წილი მთლიან რაოდენობაში		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი	30%	50%	60%			
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
მიზანი 4: (GOAL 1.1):	განათლების, სპორტისა და კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერა			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) კავშირი:		3, 4, 11
გავლენის ინდიკატორი 4.1:	მიზნის კომპლექსურობიდან გამომდინარე გავლენის ინდიკატორს წარმოადგენს ამოცანების ინდიკატორების შესრულება		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი						
ამოცანა 4.1:	განათლების ხელშეწყობა					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი 4.1.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ახალი ბაღების ან/და რეაბილიტირებული/დაპტირებული ბაღების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი	2	3	4			
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					
ამოცანა 4.2: (OBJECTIVE 1.1):	ჯანსაღი ცხოვრების წესის მხარდაჭერა ახალგაზრდობში					
ამოცანის შედეგის ინდიკატორი	ღონისძიებების /აქტივობების რაოდენობა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge

ორი 4.2.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)		მაჩვენებელი	8	10	12	
რისკი (Risk):	შეზღუდული რესურსები, საზოგადოების/ახალგაზრდების აქტიური მონაწილეობისა და ჩართულობის ნაკლებობა.					
მიზანი 5: (GOAL 1):	მოსახლეობის მაღალი ჩართულობით ეფექტური მუნიციპალური მმართველობის უზრუნველყოფა			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGs) კავშირი:		4, 16
გავლენის ინდიკატორი 5.1: (IMPACT Indicator 1.1):	მონაწილეობა და ანგარიშგაღებულება (PA ინდექსი)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი	47%	70%	85%			
ამოცანა 5.1: (OBJECTIVE 1.1):	გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობის ხელშეწყობა					
ამოცანი ს შედეგის ინდიკატ ორი 5.1.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ადგილობრივი თვითმმართველო ბის ინდექსი ბლოკი 3		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი	47%	70%	85%			
რისკი (Risk):	შეზღუდული რესურსები, საზოგადოების აქტიური მონაწილეობისა და ჩართულობის ნაკლებობა.					
ამოცანა 5.2: (OBJECTIVE 1.1):	ელექტრონული მმართველობის კომპონენტის გაძლიერება მუნიციპალური სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გასაუმჯობესებლად					
ამოცანი ს შედეგის ინდიკატ ორი 5.2.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)	ელექტრონული მმართველობა (EG ინდექსი)		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge
მაჩვენებელი	49%	60%	70%			
რისკი (Risk):						
ამოცანა 5.3: (OBJECTIVE 1.1):	ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ხელშეწყობა					
ამოცანი ს შედეგის ინდიკატ ორი	ქალაქის განვითარების გეგმა		საბაზისო	სამიზნე		დადასტურების წყარო (Sources of Verification):
				შუალედური	საბოლოო	
		წელი	2023	2025	2027	www.oni.gov.ge

ორი 5.3.1: (OUTCOME Indicator) 1.1.1)		მაჩვენებელი	0	1	1	
რისკი (Risk):	არასაკმარისი დაფინანსება					

სამოქმედო გეგმა

დამტკიცებულია იწის მუნიციპალიტეტის
საკრებულოს მიერ 2023 წლის 27 დეკემბრის N30
განკარგულებაში

მიზანი (GOAL 1)	იწის მუნიციპალიტეტში ინფრასტრუქტურისა და სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, მოსახლეობის ცხოვრების დონის ამაღლება.		მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGS) კავშირი			6,9,11					
მიზნის გავლენის ინდიკატორი: (IMPACT Indication)	მიზნის კომპლექსურობიდან გამომდინარე გავლენის ინდიკატორს წარმოადგენს ამოცანების ინდიკატორების შესრულება	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
		2022	2024	2025							
მაჩვენებელი											
ამოცანა 1.1	შიდამუნიციპალური გზების მოწესრიგება										
ამოცანა 1.1-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	სოფლებამდე მისასვლელი გზები - კაპიტალური გზა (მყარსაფარიანი)	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
		2023	2024	2025							
მაჩვენებელი		60%	70%	80%							
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.1.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.1.1-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.1.1 საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარება	14 კმ	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	7 000 000	02 01			
აქტივობა 1.1.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.1.2-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.1.2 ხიდების მოწყობა/რეაბილიტაცია (საკაოს თემში)	3 კეთილმოწყობილი ხიდი	მერის ანგარიში	მუნიციპალიტეტი		2024-2025			02 01			3 000 000
ამოცანა 1.2	მუნიციპალიტეტთაშორის გზების განვითარების მხარდაჭერა										
ამოცანა 1.2-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	პროექტების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
		2023	2024	2025							
მაჩვენებელი		0	0	1							
რისკი	არაეფექტური კოორდინაცია დაინტერესებულ მხარეებს შორის, სახელმწიფოს და სხვა დაინტერესებული მხარეების მიერ განსხვავებული პრიორიტეტების ქონა										

აქტივობა 1.2.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.2.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.2.1 ზემო სვანეთი- აღმოსავლეთ საქართველოს დამაკავშირებელი გზის მოწყობის ადგილკატირება.	(გამართული შეხვედრების რაოდენობა)	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025		01 01				
აქტივობა 1.2.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.2.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.2.2. საგზაო ინფრასტრუქტურის განვითარების და გზების მართვის გეგმის მომზადება.	გეგმის არსებობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	საავტომობილო გზების დეპარტამენტი	2024-2025		01 01				
ამოცანა 1.3	წყლის ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება მუნიციპალიტეტის ორისდიქციის ფარგლებში										
ამოცანა 1.3-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	წყლით უზრუნველყოფილი დასახლებები	წყლი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მაჩვენებელი	60%	65%	70%								
რისკი	არასაკმარის დაფინანსება										
აქტივობა 1.3.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.3.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.3.1. არსებული წყლის სისტემების რეაბილიტაცია და	დაფარვის გაზრდა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები; ადგილობრივი და	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	2 380 000	02 02 01			
აქტივობა 1.3.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.3.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	

							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.3.2. არსებული წყლის სისტემების მოვლა-პატრონობა	დაფარვის გაზრდა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	350 000	02 02 02			
აქტივობა 1.3.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.3.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა	დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.3.2.სოფ გლოლას სასმელი წყლის შიდა ქსელის რეაბილიტაცია	1300 გრძ.მ	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025		20 000	02 02 01			30 000
ამოცანა 1.4	გარე განათების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების ხარისხის შემცირება ალტერნატიული ენერჯის გამოყენებით)										
ამოცანა 1.4-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ეკო ნათურების რაოდენობა (წილი მოლიან რაოდენობაში)	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
	მაჩვენებელი	3%	18%	30%							
რისკი	არასაკმარის დაფინანსება										
აქტივობა 1.4.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.4.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა	დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.4.1. არსებული სისტემების რეაბილიტაცია (ეკო ნათურებით ჩანაცვლება)	დაფარვის გაზრდა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		92 000	02 03 02			
აქტივობა 1.4.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.4.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა	დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.4.2.ალტერნატიული ენერჯის წყაროების დანერგვის პროექტების მხარდაჭერა	პროექტების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025			01 01			
ამოცანა 1.5	მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება										

ამოცანა 1.5-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	პროექტების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მარჯვენები			1%	2%	3%						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.5.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.5.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
ამხანაგობების ინიცირებული პროექტების მხარდაჭერა (კორპუსების ფასადები, სახურავები, ეზოები, სადარბაზოები)	მხარდაჭერილი პროექტების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	60 000	02 04 01			
ამოცანა 1.6	ელექტროენერჯის ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება ინფრასტრუქტურული პროექტების მხარდაჭერის გზით										
ამოცანა 1.6-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	სოფლები, რომლებსაც მუდმივ რეჟიმში მიეწოდება ელ ენერჯია	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მარჯვენები			90%	95%	100%						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.6.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.6.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
მოსახლეობისთვის ელ ენერჯის მიწოდების ხელმისაწვდომობისთვის ადვოკატირება	დასახლებული პუნქტების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		01 01				
ამოცანა 1.7	გაზიფიკირების ხელშეწყობა										
ამოცანა 1.7-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	დაფარული ტერიტორია	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მარჯვენები			23%	27%	31%						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										

აქტივობა 1.7.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.7.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.7.1 მოსახლეობისთვის ბუნებრივი აირის მიწოდების ხელმისაწვდომობის თვის ადგოკატირება	დასახლებული პუნქტების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		01 01				
ამოცანა 1.8											
სპორტული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება											
ამოცანა 1.8-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	სპორტული მოედნები (დია/დახურული)	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
	მაჩვენებელი		30	35	40						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.8.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.8.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.8.1. სპორტული მოედნების და დარბაზების მოწყობა/რეაბილიტა ცია	დარბაზების/მოედნების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	500 000	01 01; 02 04 02		300 000	
ამოცანა 1.9											
საზოგადოებრივი და დასასვენებელი სივრცეების მოწყობა-რეაბილიტაცია, ექსპლოატაცია											
ამოცანა 1.9-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	კვ. მ	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
	მაჩვენებელი		3000 კვ.მ	5000 კვ.მ	7000 კვ.მ						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.9.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.9.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	

1.9.1. ღობეების, საფეხმავლო ბილიკების, გამწვანების ზოლის, ლამპიონების, დეკორატიული ლამპიონების, სკვერების და დასასვენებელი სივრცეების მოწყობა/რეაბილიტაცია ( )	ფართობი	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	3 512 000	02 05 01			
ამოცანა 1.10	ქ. თბილისი აგრარული ბაზრის და სავაჭრო პავილიონების მშენებლობა, კეთილმოწყობა										
ამოცანა 1.10-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	კეთილმოწყობილი პავილიონების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მაჩვენებელი		0	3	6							
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.10.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.10.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.10.1. ქ თბილისი აგრარული ბაზრის მშენებლობა	ფუნქციონირებადი აგრარული ბაზარი	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	1 315 300	02 05 01			
აქტივობა 1.10.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.10.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.10.2. სავაჭრო პავილიონების კეთილმოწყობა (2 - დიდი, 1 საშუალო, 1 - პატარა)	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	500 000	02 05 01			700 000
ამოცანა 1.11	ავარიული ობიექტების შესწავლა შემდგომი რეაბილიტაციის ან დემონტაჟის მიზნით										
ამოცანა 1.10-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	შესწავლილი ობიექტების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მაჩვენებელი		5	7	10							

რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.11.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.11.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.11.1. აგარიული შენობების რეაბილიტაცია (შეუზნის, გლოლის, კვაშიეთის, ცხმორის, ბარის ადმინისტრაციული შენობები), საავადმყოფოს შენობა)	რეაბილიტირებული ობიექტების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		5 700 000	02 04 02			1 300 000
ამოცანა 1.12	ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ხელშეწყობა და გამყოფ ხაზთან მდებარე თემების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მხარდაჭერა										
ამოცანა 1.12-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მხარდაჭერილი დასახლებული პუნქტების რაოდენობა, სადაც პროექტები განხორციელდა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
	მაჩვენებელი	1	3	4							
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.12.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.12.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.12.1 გამყოფ ხაზთან მდებარე თემების განვითარების მხარდაჭერა (გლოლა, ცხმორი, დარი, უწერაგომი, შეუზანი, პიპილეთი, წედისი)	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025			02 00			
აქტივობა 1.12.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.12.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	

								ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.12.2. ბიზნეს და საინვესტიციო გარემოს მხარდაჭერა	განხორციელებული პროგრამების რაოდენობა	მერის ანგარიში; კლასტერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი		160 800	02 10			100 000
ამოცანა 1.13 ბუნებრივი კატასტროფის რისკის შემცირება												
ამოცანა 1.13-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მოქმედი მუნიციპალიტეტის უსაფრთხოების პასპორტი (ყოველწლიური განახლება)	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)						
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში						
			2023	2024	2025							
	მაჩვენებელი	0	1	1								
რისკი												
აქტივობა 1.13.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.13.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	სხვა	დეფიციტი			
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
1.13.1. სანიაღვრე არხების მოწყობა-რეაბილიტაცია და ნაპირსამაგრების მოწყობა	მოწყობილი სანიაღვრე არხები და ნაპირსამაგრები (4.5კმ)	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	5 258 000	02.08				
აქტივობა 1.13.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.13.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	სხვა	დეფიციტი			
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
1.13.2. ტექნიკით უზრუნველყოფა	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	სახელმწიფო ბიუჯეტი		02 09	100 000\$	აშშ		
აქტივობა 1.13.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.13.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი	სხვა	დეფიციტი			
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		

1.13.3. უსაფრთხოების პასპორტის შექმნა და ყოველწლიური განახლება	მოქმედი პასპორტი	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025			01 01				
აქტივობა 1.13.4. (ACTIVITY)	აქტივობა 1.13.4.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
1.13.4. საგანგებო სიტუაციების მართვის სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭო	საბჭოს რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025			01 01				
აქტივობა 1.13.5 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.13.5.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
1.13.5. ტრენინგები - ცნობიერების ამაღლება - კატასტროფების პრევენცია და მათზე რეაგირება	მონაწილეთა რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025			01 01				
ამოცანა 1.14	მუნიციპალურ ტრანსპორტზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა											
ამოცანა 1.14-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მუნიციპალური ტრანსპორტით უზრუნველყოფილი დასახლებების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)						
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში						
			2023	2024	2025							
	მაჩვენებელი	10	15	20								
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება											
აქტივობა 1.14.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.14.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		

1.14.1 ტრანსპორტის დამატება	3 ერთეული	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ცენტრალური ხელისუფლება (მგვ), ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	950 937	218714	02 09	194666	იაპონიის განვითარე ბის სააგენტო	
ამოცანა 1.15 საჯარო და კერძო სექტორებს შორის თანამშრომლობის ხელშეწყობა და გაძლიერება											
ამოცანა 1.15-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	შექმნილი პლატფორმა/ განხორციელებული პროექტები	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო:					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მაჩვენებელი	2	4	6								
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 1.15.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.1.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.15.1. მწარმოებლების ადგილობრივ ბიზნესთან დაკავშირება/ ინფორმირება	მხარდაჭერილი ფესტივალებისა თუ გამოფენების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ცენტრალური ხელისუფლება (მგვ), ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	150 000	05 02			
აქტივობა 1.15.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.15.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.15.2. ელექტრონიკის პლატფორმის მხარდაჭერა	გამართული პლატფორმის ფუნქციონირება	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ცენტრალური ხელისუფლება (მგვ), ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	160 800	02 10			
აქტივობა 1.15.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.15.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
1.15.3. მწარმოებების ფინანსების მოზიდვის კუთხით ინფორმირებულობის ს გაზრდა	მხარდაჭერილი პროექტების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ცენტრალური ხელისუფლება (მგვ), ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		01 01				
ამოცანა 1.16 მუნიციპალური სოციალური პროგრამის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა											
ამოცანა 1.16-ის	მუნიციპალიტეტის მიერ დათავსებული წესების	წელი	სამიზნე				დადასტურების წყარო:				

შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მიხედვით მომართვიანობის დაკმაყოფილების მაჩვენებელი	მაჩვენებელი	საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
			100%	100%	100%						
რისკი											
აქტივობა 1.16.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.16.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.16.1. არსებული მუნიციპალური სოციალური პაკეტების გაუმჯობესება (მათ შორის შინ მოვლის სერვისი)	არსებული მუნიციპალური სოციალური პაკეტების რაოდენობის ზრდა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	808 300	06 02			
აქტივობა 1.16.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 1.16.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
1.16.2. სერვისების დიჯიტალიზაცია	ფუნქციონირებადი ელექტონული მომართვიანობის სისტემა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, სახელმწიფო სერვისები სააგენტო	2024-2025		01 01				
მიზანი (GOAL 2)	ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGS) კავშირი		9,11					
მიზნის გავლენის ინდიკატორი: (IMPACT Indication)	მიზნის კომპლექსურობიდან გამომდინარე გავლენის ინდიკატორს წარმოადგენს ამოცანების ინდიკატორების შესრულება	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verifikation)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2022	2024	2025						
		მაჩვენებელი									
ამოცანა 2.1	პოტენციურად ტურისტული ახალი ადგილების იდენტიფიცირება და განვითარების მხარდაჭერა										
ამოცანა 2.1-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ახალი ტურისტული კერები	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verifikation)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
		მაჩვენებელი	10	12	15						

რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 2.1.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.1.1.-ის შედგენის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
2.1.1 ახალი ტურისტული კერების იდენტიფიცირება სათავგადასავლო, არქეოლოგიური, პილიგრიმული და ბალნეოლოგიური ტურიზმისთვის.	ახალი ტურისტული კერების იდენტიფიცირება (რადენობა)	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	142 000	05 02 05; 01 01			
აქტივობა 2.1.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.1.2.-ის შედგენის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
2.1.2. იდენტიფიცირებულ ადგილებში ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და სერვისების გაუმჯობესება, მათი პოპულარიზაცია ტურისტების მოსაზიდად	განვითარებული ახალი ტურისტული კერები	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციები, რეგონდი	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	1 800 000	02 00			800 000
აქტივობა 2.1.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.1.3.-ის შედგენის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
2.1.3. შემერის გადმოსახედის მოწყობა - "კვაგაზეთილაზე" გადმოსახედის მოწყობა		მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციები, რეგონდი	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	600 000				400 000
ამოცანა 2.2	რაჭული ენდემური პროდუქტებისა და ტრადიციების პოპულარიზაციის მხარდაჭერა										

ამოცანა 2.2-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ლონისძიებები რაოდენობა	წელი მარკენბელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 2.2.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
2.2.1. ონის ენდემური პროდუქტების განვითარების კონცეფციის შემუშავება.		მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, ააიპ. ტურისტული საინფორმაციო ცენტრი, დონორი ორგანიზაციები	2024-2025		01 01				
აქტივობა 2.2.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
2.2.2. ონში ენდემური პროდუქტების მწარმოებელთა ბაზა	განახლებული ბაზის არსებობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, ააიპ. ტურისტული საინფორმაციო ცენტრი,	2024-2025		01 01				
აქტივობა 2.2.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
2.2.3. ენდემური გასტრონომიული პროდუქტების მწარმოებლების მხარდაჭერა.	ბუნეფიციარების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	21 000	02 10		10 000	
აქტივობა 2.2.4 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.4.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	

2.2.4. რაჭულ ტრადიციებთან დაკავშირებული ღონისძიებებისა და ფესტივალების ხელშეწყობა და ორგანიზება.	ღონისძიებები რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, ააიპ. ტურისტული საინფორმაციო ცენტრი, საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	302 000	05 02				
აქტივობა 2.2.5. (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.6.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
2.2.5. მუზეუმის განვითარება და პოპულარიზაცია	აქტივობების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, MDF	2024-2025	სახელმწიფო ბიუჯეტი	40 000	02 06	7 000 000	მგვ		
აქტივობა 2.2.6 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.7.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
2.2.6. კულტურული მემკვიდრეობის მფლობელთა პარტნიორობა და პოპულარიზაცია	მოელა-პატრონოზის ქვეშ მყოფი ძეგლები რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	400 000	05 03; 02 00;				
აქტივობა 2.2.7 (ACTIVITY)	აქტივობა 2.2.8.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია		
2.2.7. ტრადიციული სპორტული თამაშების პოპულარიზაცია	ჩატარებული ღონისძიებები	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	საერთაშორისო დონორი ორგანიზაცია	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	10 000	05 01				10 000
მიზანი (GOAL 3)	გარემოს მდგრადი განვითარების გაუმჯობესება და მწვანე ეკონომიკის მხარდაჭერა			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGS) კავშირი		9,11 (13,15)						
მიზნის გავლენის ინდიკატორი: (IMPACT Indication)	მიზნის კომპლექსურობიდან გამომდინარე გავლენის ინდიკატორს წარმოადგენს ამოცანების ინდიკატორების შესრულება	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)						
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში						
			2022	2024	2025							
მაჩვენებელი												
ამოცანა 3.1	ნარჩენების მართვის სისტემის გაუმჯობესება											
ამოცანა 3.1-ის შედეგის				სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					

ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	საგეოგრაფიო დახვეწის რაოდენობის გაზრდა	წელი	საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
		მაჩვენებელი	3	4	5						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 3.1.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 3.1.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
3.1.1 ნარჩენების გატანისთვის საჭირო ტრანსპორტის/სპეც ტექნიკის უზრუნველყოფა	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-25	ადგილობრივი ბიუჯეტი	258 378	02 09			
აქტივობა 3.1.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 3.1.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
3.1.2. ნარჩენების მართვის გეგმის შემუშავება	დოკუმენტი	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025			01 01			
აქტივობა 3.1.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 3.1.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
3.1.3. ქოთური ნაგავსაყრდენების დახურვა/კონსერვირ ება	ლოკაციების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025			03 01; 02 05; 02 00			
ამოცანა 3.2	რეკრეაციული ზონების გამწვანება და მოვლა-პატრონობა										
ამოცანა 3.3-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ფართობი (ჰა)	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verifikation)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო						
			2023	2024	2025						
		მაჩვენებელი	1.5	1.8	2.3	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 3.2.1	აქტივობა 3.3.1.-ის	თაბახკონების	პასუხისმგებელი	პარტნიორი	შესრულების						

შედეგის ინდიკატორი (ACTIVITY)	შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	უწყებები:	უწყებები:	ვადა:	ბიუჯეტი	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
							3.2.1. ურნების რაოდენობის ზრდა (მათ შორის სეპარირებულის)	ურნების რაოდენობა და სახეობები	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	
აქტივობა 3.2.2. (ACTIVITY)	აქტივობა 3.3.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
3.2.2. არსებული სკვერების/პარკების რეაბილიტაცია	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	რეგ ფონდი	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	50 000	02 05	1 500 000	რეგ ფონდი	1 000 000
აქტივობა 3.2.3. (ACTIVITY)	აქტივობა 3.3.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
3.2.3. ახალი დასასვენებელი ადგილის მოწყობა	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	რეგ ფონდი	2024-2025		50 000	02 05	1 000 000	რეგ ფონდი	500 000
აქტივობა 3.2.4. (ACTIVITY)	აქტივობა 3.3.4.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
3.2.4. ბულვარის, პარკებისა და მოედნების გამწვანება და მოვლა-პატრონობა	ფართობი	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	250 000	03 02			
ამოცანა 3.2	მიუსაფარი ცხოველების პოპულაციის მართვის პროცესების გუმჯობესება										
ამოცანა 3.3-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მართვის ქვეშ მყოფი ცხოველების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			2023	2024	2025	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
	მაჩვენებელი		350	420	510						
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										

აქტივობა 3.3. 1. (ACTIVITY)	აქტივობა 3.4.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
3.3.1. მიუსაფარი ცხოველების პოპულაციის მართვის პროექტების გუმჯობესება ჰუმანური პრინციპებისა და მეთოდების გამოყენებით	მართვის ქვეშ მყოფი ცხოველების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	30 000	03 03			
ამოცანა 3.4	სასაფლაოების მოვლა-დასუფთავება										
ამოცანა 3.4-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მოვლილი სასაფლაოების წილი მთლიან რაოდენობაში	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
	მაჩვენებელი	30%	40%	50%							
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 3.4.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 3.5.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
3.4.1. სასაფლაოებამდე მისასვლელი გზები	ფართობი	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	200 000	02 00			
აქტივობა 3.4.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 3.5.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
3.4.2. სასაფლაოების პერიმეტრის შემოღობვა - გასაუფთავება	სასაფლაოების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, რეგ ფონდი	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	10 000	02 07	70 000	რეგ ფონდი	
მიზანი (GOAL 4)	განათლების, სპორტისა და კულტურული ღონისძიებების მხარდაჭერა			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGS) კავშირი		3,4,11					
მიზნის გავლენის ინდიკატორი: (IMPACT Indication)	მიზნის კომპლექსურობიდან გამომდინარე გავლენის ინდიკატორს წარმოადგენს ამოაჩიობის	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2022	2024	2025						

	ინდიკატორების შესრულება	მარჯვენა									
ამოცანა 4.1	განათლების ხელშეწყობა										
ამოცანა 3.1-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ახალი ბაღების ან/და რეაბილიტირებული/ადაპტირებული ბაღების რაოდენობა	წელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მარჯვენა	2	3	4								
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება										
აქტივობა 4.1.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.1.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.1.1 სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებების რაოდენობის ზრდა (ქონში ახალი და სოფ. ღარი) და არსებული ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება (ქონში არსებული, გლოლის ზადი)	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, მგვ	2024-25		50 000	04 02	3 000 000	მგვ	
აქტივობა 4.1.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.1.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.1.2. ზადის მასწავლებლების გადამზადება	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	16 000	04 01			
აქტივობა 4.1.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.1.3.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.1.3 სკოლების რეაბილიტაცია (ღები, ღარი, სორი, გლოლა)	რაოდენობა 4	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	მერია, მგვ				04 03	3 500 000	მგვ	
ამოცანა 4.2	ჯანსაღი ცხოვრების წესის მხარდაჭერა ახალგაზრდებში										

ამოცანა 4.2-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ლონისძიებების/აქტივობების რაოდენობა	წელი მარკენტი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
			8	9	10						
რისკი	შეზღუდული რესურსები, საზოგადოების/ ახალგაზრდების აქტიური მონაწილეობისა და ჩართულობის ნაკლებობა.										
აქტივობა 4.2.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.2.1-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.2.1 სპორტის სახეობების ხელმისაწვდომობა	სპორტული წრეების რაოდენობის ზრდა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	960 000	05 01			
აქტივობა 4.2.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.2.2-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.2.2. ტრანსპორტირების სუბსიდირება	ბენეფიციართა რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	110 305	02 09			
აქტივობა 4.2.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.2.3-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.2.3. საკრთველოს ჩემპიონატი თავისუფალ კიდაობაში (ასაკობრივ კატეგორიაში)	ლონისძიებების ჩატარება	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი		05 01			
აქტივობა 4.2.4 (ACTIVITY)	აქტივობა 4.2.4-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.2.4. მასტერ ლიგა 7/7	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი		05 01			
აქტივობა 4.2.5	აქტივობა 2.3.1-ის	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
		დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი					

შედეგის ინდიკატორი (ACTIVITY)	შედეგის ინდიკატორი:	წყარო:	უწყება:	უწყება:	ვადა:	ბიუჯეტი	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
4.2.5. კულტურულ-სპორტული ღონისძიებების/ფესტივალები (მაგ. საერთაშორისო ფოლკლორული ფესტივალი "კავკასია")	მხარდაჭერილი ღონისძიებების რაოდენობა (შიდა და გასვლითი)	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	დარგობრივი ასოციაციები; სასკოლო სპორტული ოლიმპიადა;	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი		05 00			
მიზანი (GOAL 5)	მოსახლეობის მაღალი ჩართულობით ეფექტური მუნიციპალური მმართველობის უზრუნველყოფა			მდგრადი განვითარების მიზნებთან (SDGS) კავშირი		4,16					
მიზნის გავლენის ინდიკატორი: (IMPACT Indication)	მიზნის აღწერა და ანგარიშგაღებულება (PA ინდექსი)	წყელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
		მაჩვენებელი									
ამოცანა 5.1	გადაწყვეტილების მიღების პროცესში მოსახლეობის მონაწილეობის ხელშეწყობა										
ამოცანა 5.1-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	მუნიციპალური ინდექსი ბლოკი 3	წყელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
		მაჩვენებელი	47%	60%	70%						
რისკი	შეზღუდული რესურსები, საზოგადოების აქტიური მონაწილეობისა და ჩართულობის ნაკლებობა.										
აქტივობა 5.1.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.1.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
5.1.1 მრჩეველთა საბჭოების შექმნა	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	საერთაშორისო დონორი ორგანიზაცია				01 01			
აქტივობა 5.1.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.1.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
5.1.2. ელ პლატფორმის განვითარება	ფუნქციური ელ პლატფორმის არსებობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025			01 01			
აქტივობა 5.1.3	აქტივობა 5.1.3.-ის						დაფინანსების წყარო				

აქტივობა (ACTIVITY)	შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	აპრიორული უწყება:	აპოსტერიორი უწყება:	სესიულის ვადა:	ბიუჯეტი	მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
5.1.3. მაღალი საზოგადოებრივი ინტერესის მქონე საკითხებზე საჯარო განხილვების გამართვა	განხილვების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025		01 01				
აქტივობა 5.1.4 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.1.4.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
5.1.4. თემის საჭიროებების გამოვლენა საჯარო კონსულტაციების გზით	განხილვების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025		01 01				
აქტივობა 5.1.5 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.1.5.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	
5.1.5. სამოქალაქო ბიუჯეტირება	განხილვების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო		2024-2025	200 000	02 11				
ამოცანა 5.2	ელექტრონული მმართველობის კომპონენტის გაძლიერება მუნიციპალური სერვისების ხელმისაწვდომობისა და ხარისხის გასაუმჯობესებლად										
ამოცანა 5.2-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ელექტრონული მმართველობა (EG ინდექსი)	წყელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)					
			საბაზისო	შუალედური	საბოლოო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში					
			2023	2024	2025						
მაჩვენებელი	49%	55%	60%								
რისკი											
აქტივობა 5.2.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.2.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზაცია	

5.2.1. ელექტრონული პლატფორმების	ფუნქციური ელ პლატფორმის არსებობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	45 500	01 01				
აქტივობა 5.2.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.2.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია		
5.2.2. თანამშრომლების ცნობიერების დონის ამაღლება ელ პლატფორმების შესახებ	დატრენინგებული თანამშრომლების რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	10 000	01 01				10 000
ამოცანა 5.3	ინტეგრირებული ტერიტორიული განვითარების ხელშეწყობა											
ამოცანა 5.3-ის შედეგის ინდიკატორი: (OUTCOME Indication)	ქალაქის განვითარების გეგმა	წყელი	სამიზნე			დადასტურების წყარო: (Sources of Verification)						
			საბაზისო	შუალედური	სახოლო	მუნიციპალიტეტის ოფიციალური ანგარიში						
			2023	2024	2025							
		მაჩვენებელი	0	0	1							
რისკი	არასაკმარისი დაფინანსება											
აქტივობა 5.3.1 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.3.1.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია		
5.3.1. ონის მუნიციპალიტეტის სივრცითი მოწყობის გეგმა	გეგმის არსებობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები; ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		01 01					
აქტივობა 5.3.2 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.3.2.-ის შედეგის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო					
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი	
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია		
5.3.2. ქალაქმშენებლობის დოკუმენტის (ქ ონის განვითარების დოკუმენტი) შესყიდვა	დოკუმენტის არსებობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	სახელმწიფო უწყებები; ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2024-2025		100 000	01 00; 02 06				50 000

აქტივობა 5.3.3 (ACTIVITY)	აქტივობა 5.3.3.-ის შედგენის ინდიკატორი:	დადასტურების წყარო:	პასუხისმგებელი უწყება:	პარტნიორი უწყება:	შესრულების ვადა:	ბიუჯეტი	დაფინანსების წყარო				
							მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი		სხვა		დეფიციტი
							ოდენობა (ლ.)	პროგრამული კოდი	ოდენობა	ორგანიზა ცია	
საინვესტიციო პაკეტის მომზადება	რაოდენობა	მერის ანგარიში	მერია და საკრებულო	ადგილობრივი და საერთაშორისო ორგანიზაციები	2025	ადგილობრივი ბიუჯეტი	400 000	02 06			50 000

დანართები

დანართი 1. ინფორმაცია ონის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულების შესახებ

სოფლის თემი	თემში შემავალი სოფლები
1. ბარის თემი	ზემო ბარი; ქვემო ბარი; სამთისი.
2. უწერას თემი	უწერა; ნიგავეზები; ფარავნეში; ნაკიეთი.
3. გლოლას თემი	გლოლა.
4. გომის თემი	გომი; ჯინჭვისი.
5. კვაშხიეთის თემი	კვაშხიეთი; ზუდალი; შრომის უბანი; ხეითი; ბოყვა; ზვარეთი.
6. კომანდელის თემი	კომანდელი; ქრისტესი; ხირხონისი; ქორთა; სომიწო; სხიერი.
7. მრავალძალის თემი	მრავალძალი.
8. პიპილეთის თემი	პიპილეთი; ჟაშქვა; ონჭევი; სორგითი.
9. საკაოს თემი	საკაო; ხიდშლები; მაჟიეთი; ბორცო; ლაგვანთა.
10. სორის თემი	სორი; ჭვებარი; გადამში.
11. ფარახეთის თემი	ფარახეთი; ჭიბვერი; შარდომეთი; სევა; ახალი ჩორდი.
12. ღარის თემი	ღარი; წმენდაური.
13. ღების თემი	დიდი ღები; პატარა ღები; გონა.
14. შეუბანის თემი	შეუბანი; ლაჩთა; ჭალა; ნიგვზნარა; ხურუთი; წოლა.
15. შქმერის თემი	შქმერი; ხარისთვალი, უშოლთა.
16. ცხმორის თემი	ცხმორი; ბაჯიხევი; ღუნდა; ფსორი.
17. წედისის თემი	წედისი; ქვედი; ქვერდულა; ირი; სხანარი;
18. ჭიორას თემი	ჭიორა.
19. ონი	ქ. ონი

დანართი 2.

2008 წელს რუსეთის ფედერაციის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ განხორციელებული აგრესიის შედეგად, ადმინისტრაციული გამყოფ ხაზთან მდებარე ონის მუნიციპალიტეტის ადმინისტრაციული ერთეულების სოფლები

ადმინისტრაციული ერთეული	სოფელი
გლოლა:	გლოლა

ღარი:	ღარი, წმენდაური
პიპილეთი:	ონჭევი, პიპილეთი, ჟამქვა, სორგითი
გომი:	გომი, ჯინჭვისი
შეუბანი:	ლაჩთა, ნიგვზნარა, შეუბანი, წოლა, ჭალა, ხურუთი
წედისი:	ირი, სხანარი, ქვედი, ქვედრულა, წედისი
ცხმორი:	ბაჯიხევი, ფსორი, ღუნდა, ცხმორი
უწერა:	ნაკიეთი, ნიგავზები, უწერა, ფარავნეში

დანართი 3.

ონის მუნიციპალიტეტის დასახლებები 300 და მეტი მოსახლით, ქ. ონის გარდა

სოფელი			ადმინისტრაციული ერთეულის დასახლება
დასახლება	მოსახლეობის რაოდენობა	წილი ადმინისტრაციული ერთეულის მოსახლეობაში, %	
ღები	394	68	ღები
უწერა	322	67	უწერა
ღარი	343	86	ღარი

დანართი 4. ბიზნეს სტატისტიკა

ბიზნეს სექტორის დამატებული ღირებულება, მლნ. ღარი

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	3,0	5,1	6,1	8,1	8,0	10,9	11,3	8,4
ღენტეხი	2,1	4,1	4,1	5,4	3,4	5,7	10,0	7,7
ყაზბეგი	55,9	61,2	66,9	102,0	85,2	93,9	121,6	141,2

ბიზნეს სექტორის პროდუქციის გამოშვება, მლნ. ღარი

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	4,7	9,5	9,7	12,1	14,1	17,7	20,8	20,1
ღენტეხი	4,2	5,8	7,8	8,7	9,9	21,8	23,9	18,0
ყაზბეგი	109,8	118,0	140,2	194,2	146,7	170,1	212,5	188,7

ბიზნეს სექტორის დასაქმებულთა რაოდენობა, ერთეული

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	314	705	646	655	582	648	536	701
ღენტეხი	373	349	395	306	254	387	364	334
ყაზბეგი	1305	1266	1435	1572	1221	1742	1360	1635

ბიზნეს სექტორის შრომითი დანახარჯები, მლნ. ღარი

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	1,3	3,3	3,4	3,3	2,5	3,8	3,9	4,3
ლენტეხი	1,3	1,7	1,7	1,4	1,6	2,3	1,8	1,5
ყაზბეგი	12,8	16,3	22,6	24,6	19,5	19,5	15,9	13,6

ბიზნეს სექტორის ბრუნვა, მლნ. ლარი

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	7,9	11,5	12,0	14,9	17,9	22,5	24,9	22,2
ლენტეხი	4,3	6,2	9,8	11,4	11,0	22,9	26,4	20,1
ყაზბეგი	129,7	121,8	142,3	195,1	148,0	160,3	179,8	203,1

ბიზნეს სექტორის დაქირავებით დასაქმებულთა შრომის საშუალო თვიური ანაზღაურება, ლარი

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	399,9	485,3	497,0	523,4	531,5	641,8	832,2	662,6
ლენტეხი	324,5	484,8	424,0	760,2	762,0	727,5	730,7	627,1
ყაზბეგი	890,6	1 075,0	1 347,4	1 333,0	1 347,7	976,7	1 019,6	819,1

ბიზნეს სექტორის დაქირავებულთა რაოდენობა, ერთეული

მუნიციპალიტეტი	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ონი	280	573	575	520	386	489	388	535
ლენტეხი	343	300	337	153	173	267	207	196
ყაზბეგი	1 197	1 261	1 383	1 539	1 197	1 648	1 286	1 367

ბიზნეს სექტორის შუალედური მოხმარება ონის მუნიციპალიტეტში (მლნ. ლარი)

წელი	2018	2019	2020	2021	2022
შუალედური მოხმარება	6.1	6.8	9.4	11.6	13.2

ბიზნეს სექტორის საქონლისა და მომსახურების ყიდვები ონის მუნიციპალიტეტში (მლნ. ლარი)

	2018	2019	2020	2021	2022
საქონლისა და მომსახურების ყიდვები სულ	4.3	13.3	8.1	6.9	14.4

დანართი 5

ონის მუნიციპალიტეტში რეგისტრირებული მოქმედი სუბიექტების რაოდენობის საკუთრების ფორმებისა და ზომების მიხედვით

საკუთრების ფორმა	2019					2020					2021					2022				
	ს ც ლ	მ ს ხ ც ი ა	სა შ უ ა ვ ვ	მ ც ი რ ე	ზ ო მ ა უ ც ნ ო ბ ი ა	ს ც ლ	მ ს ხ ც ი ა	სა შ უ ა ვ ვ	მ ც ი რ ე	ზ ო მ ა უ ც ნ ო ბ ი ა	ს ც ლ	მ ს ხ ც ი ა	სა შ უ ა ვ ვ	მ ც ი რ ე	ზ ო მ ა უ ც ნ ო ბ ი ა	ს ც ლ	მ ს ხ ც ი ა	სა შ უ ა ვ ვ	მ ც ი რ ე	ზ ო მ ა უ ც ნ ო ბ ი ა
სულ	22 7	0	4	17 9	44	23 5	0	3	16 1	71	24 9	0	4	21 3	32	31 2	0	5	26 9	38
კერძო ადგილ ობრივ ი საკუთ რება	20 2	0	0	15 8	44	21 1	0	0	14 1	70	22 4	0	0	19 3	31	28 6	0	1	24 7	38
სახელმ წიფო	12	0	2	10	0	12	0	2	10	0	12	0	2	10	0	12	0	2	10	0

საკუთრება																				
მუნიციპალური საკუთრება	11	0	1	10	0	10	0	0	9	1	11	0	1	9	1	11	0	1	10	0
შერეული კერძო საკუთრება ადგილობრივის უპირატესობით	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	2	0	0	2	0
შერეული კერძო საკუთრება უცხოეთის უპირატესობით	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	0

სხვა	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
გაურკვეველი	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

დანართი 6.

მუნიციპალიტეტის მასშტაბით არსებული მდინარეების ჩამონათვალი

თემი	მდინარეების დასახელება	#
ღების თემი	1. ჩვეშური	1
	2. ხვარგული	2
	3. რიონი	3
	4. ბერალი	4
	5. კოდნარულა	5
გლოლას თემი	1. ილინე	6
	2. ბოყო	7
	3. ნოწარულა	8
	4. ჭანჭახი	9
	5. ბუბა	10
	6. ჩხოჭური	11
უწერის თემი	1. მუშუანი	12
	2. ბედლორი	13
	3. სკოდორა	14
გომის თემი	1. გომრულა	15
საკაოს თემი	1. საკაურა.	16
	2. ბოდეურა.	17
	3. ხოჭორა	18
	4. ბუძგორი	19

ღარის თემი	1. ღარულა	20
შეუზნის თემი	1. ჭალულა	21
	2. ძუძურა	22
წედისის თემი	1. ჯეჯორა	23
	2. ნიგაფთურა	24
	3. ქვედრულა	25
	4. სხინარა	26
	5. ლაშურა	27
	6. ლუბორძალი	28
ცხმორის თემი	1. ბორჯანა	29
	2. ჩორდულა	30
კომანდელის თემი	1. კომანდულა	31
შქმერის თემი	1. ხეორი	32
კვაშხეთის თემი	1. ცეცაურა	33
ფარახეთის თემი	1. მურეხანა	34
სორის თემი	1. სომფერალა	35
	2. სონტარულა	36
ბარის თემი	1. ბარულა	37

დანართი 7. ინფორმაცია სასტუმროებისა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებების და იქ დასაქმებულების შესახებ

ნომრების რაოდენობა სასტუმროებსა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში ონის მუნიციპალიტეტში (ერთეული)^ჟ

	2018	2019	2020	2021	2022
ნომრების რაოდენობა სულ	123	119	57	105	68

ლუქსი	20	21	12	9	3
ერთ ადგილიანი	5	5	1	1	1
ორ ადგილიანი	55	52	27	59	43
სამი და მეტ ადგილიანი	43	41	17	36	21

სასტუმროებისა და სასტუმროს ტიპის დაწესებულებებში დასაქმებულთა რაოდენობა ონის მუნიციპალიტეტში^ჰ

	2018	2019	2020	2021	2022
ყველა	61	39	16	58	53
ქალი	30	17	9	27	27
კაცი	31	22	7	31	26

დანართი 8.

ონის მუნიციპალიტეტში არსებული კურორტები და საკურორტო ადგილები

კურორტი ს / საკურორტო ადგილის დასახელებ ა	მდებარეობა	კურორტის / საკურორტო ადგილის ტიპი	ზღვის დონიდან სიმაღლე და საკურორტო ზონა	მინერალური წყლის ძირითადი ტიპი	სავარაუდო სამედიცინო პროფილი
კურორტი					
სორტუანი		კლიმატო- ბალნეოლოგიური	788მ. დასავლეთ საქართველოს კავკასიონის შუამთიანეთის საკურორტო ზონა	ნახშირმჟავა	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პერიფერიული ნერვული სისტემა), გინეკოლოგიური
უწერა		ბალნეო- კლიმატური	880-960მ.	კარბონატულ-	ართროლოგიური, გინეკოლოგიური,

			ქართლისა და ახალციხის ზეგანის დაბალმთიანი საკურორტო რაიონი	ჰიდროკარბონატულ-ქლორიდული	ნევროლოგიური (პერიფერიული ნერვული სისტემა), დერმატოლოგიური
შოვი		კლიმატო-ბალნეოლოგიური	1600მ. დასავლეთ საქართველოს შუამთიანეთის საკურორტო რაიონი	ნახშირმჟავა	პროფილაქტიკური, პულმონოლოგიური, ალერგოლოგიური, გასტროენტეროლოგიური
საკურორტო ადგილი					
ბარი		კლიმატო-ბალნეოლოგიური	900 მ კავკასიონის ქედის განშტოებების ზონაში დაბალმთიანი საკურორტო რაიონი	სულფიდური	ართროლოგიური, ნევროლოგიური (პერიფერიული ნერვული სისტემა), გინეკოლოგიური
სხეფური		კლიმატო-ბალნეოლოგიური	980 მ კავკასიონის ქედის განშტოებების ზონაში დაბალმთიანი საკურორტო რაიონი	ნახშირმჟავა	პროფილაქტიკური, გასტროენტეროლოგიური, კარდიოლოგიური
ქვედის ტბა		კლიმატო-ბალნეოლოგიური	1150 მ თრიალეთის ქედის დასავლეთ ნაწილის დაბალმთიანი საკურორტო ზონა	ნახშირმჟავა	პროფილაქტიკური, გასტროენტეროლოგიური
ძეგლები		კლიმატო-ბალნეოლოგიური	1100 მ დასავლეთ საქართველოს	ნახშირმჟავა	პროფილაქტიკური, გასტროენტეროლოგიური

			კავკასიონის შუამთიანეთის საკურორტო ზონა		
--	--	--	--	--	--

დანართი 9

(დანართი ხიდების რაოდენობებით, ჩამონათვალით, მდგომარეობით და კუთვნილებით.)

N	ტერიტორიული ორგანო	N	სოფლების ჩამონათვალი		ხიდის ადგილმდებარეობა	პარამეტრები	ხიდის მდგომარეობა	რეაბილიტაციის სავარაუდო ღირებულება
	ქ. ონი		ქ. ონი	1	მდ. რიონზე არსებული ხიდი	70*8	კარგი	
1	ღეზი	1	დიდი ღეზი	2	პატარა ღეზთან დამაკავშირებელი ხიდი	50*5	კარგი	
				3	ჩვეშურის ხიდი	26*5	კარგი	
				4	ჭინჭალის ხიდი (ბრილთან მდ. რიონზე დამაკავშირებელი)	25*5	სარეაბილიტაციო	300000

				5	ზოფხიტოს ხიდი	15*4.5	სარეაბილიტაცი ო	150000
				6	მდ. ზოფხითურაზე გადასასველი(ტაძარში, სავარგულები, საზაფხულო სამოვრებზე)	20*4	მოსაწყობია ახალი	350000
				7	მდ. გადარეულაზე (რიონის სათავე, ტურისტული ბილიკი)	20*4	მოსაწყობია ახალი	350000
				8	ფაცხეულას რუზე (რიონის სათავე, ტურისტული ბილიკი)	20*4	მოსაწყობია ახალი	350000
		2	პატარა ღები					
		3	გონა	9	მდ. ჩვემურზე გადასასვლელი ხიდი	30*5	კარგი	
				10	მდ. ხვარგულის ხიდი	10*4	სარეაბილიტაცი ო	120000
				11	მდ. ჩვემურზე, ველევის ხიდი	20*4	მოსაწყობია ახალი	350000
2	ჭიორა	4	ჭიორა	12	მდ რიონზე	160*5	კარგი	

				13	მდ. შხიროლოზე	50*4	კარგი	
				14	მდ. ხოლოზე, სასაფლაოზე და სავარგულეებში გადასასვლელი	10*4	მოსაწყობია ახალი	250000
3	გლოლა	5	გლოლა	15	მდ. ბოყოს წყალზე გადასასვლელი ხიდი	20*2	სარეაბილიტაცი ო	100000
				16	მდ. რიონზე საგლოლოს ხიდი	50*7	კარგი	
				17	მდ. ილინეზე ხიდი	15*5	კარგი	
				18	მდ. ბუმბურაზე გადასასვლელი ხიდი (შოვი)	30*4	სარეაბილიტაცი ო	120000
				19	ჩხოჭურის ხიდი	15*4	სარეაბილიტაცი ო	80000
				20	მდ. ჭანჭახზე (შოვის მიმდებარედ)	15*4	სარეაბილიტაცი ო	120000
				21	მდ. ჭანჭახზე სოფ. გლოლაში არსებული ხიდი (სახელმწ)	64*8	სტიქიისგან დაზიანებული	800000
				22	მდ. დღვიორაზე ხიდი ძველი	35*4	კარგი	

				23	მდ. დღვიორაზე ხიდი ახალი	30*4	კარგი	
4	უწერა	6	უწერა	24	მდ. რიონი ჟამიერეთის უბანში გადასასვლელი ხიდი	80*6.0	კარგი	
				25	მდ მუშუანზე ხიდი	48*7	კარგი	
				26	მდ ბელლორზე ხიდი	48*7	კარგი	
				27	მდ სკოდორაზე ხიდი	30*7	კარგი	
				28	მდ. მუშუანზე (სასაფლაოზე და სავარგულებში მიმავალი)	20*5	მოსაწყობია ახალი	350000
		7	ნიგავზეები					
		8	ფარავნეში	29	მდ. ოქანურზე	20*4	სარეაბილიტაცი ო	120000
		9	ნაკიეთი	30	მდ. რიონზე ზეციეთას მიმავალი	25*5	სარეაბილიტაცი ო	90000
				31	მდ. რიონზე	30*7	კარგი	
5	გომი	10	გომი					

		11	ჯინჭვისი	32	მდ. გომბრულაზე გადასასვლელი ხიდი	20*4	კარგი		
				33	მდ. რიონზე არსებული	70*4	კარგი		
6	საკაო	12	საკაო	34	საკაო სხარალის ხიდი	20*4		1100000	
				35	საკაო სამწყაროს ხიდი	18*4	მოსაწყობია ახალი	500000	
				36	ზედა საკაო მდ. ბოდეურა	15*4	მოსაწყობია ახალი	300000	
		13	ხიდემლები	37	მდ ზოფხარელაზე ხიდემლები	12*4	სარეაბილიტაცი ო	150000	
				38	ხიდემლები (სავარგულებსაკენ მიმავალ გზაზე)	15*4	მოსაწყობია ახალი	300000	
		14	მაჟიეთი	39	მდ. ბოდეურაზე ხიდი	26*4	სარეაბილიტაცი ო	150000	
		15	ბორცო						
		16	ლაგვანთა	40	ლაგვანთა მდ. რიონზე	90*8	კარგი		
41	ლაგვანთა მდ. საკაურაზე			50*5	კარგი				

				42	ლაგვანთა მდ. საკაურაზე	30*4	კარგი	
7	ღარი	17	ღარი	43	ღარი, მდ ღარულაზე	80*9	კარგი	
				44	ღარი მდ. ღარულაზე	20*3.5	სარეაბილიტაცი ო	მიმდინარეობს სარეაბილიტა ციო სამუშაოები
				45	ღარი მდ. ღარულაზე (ველები)	20*4	კარგი	
		18	წმენდაური					
8	შეუბანი	19	შეუბანი					
		20	ლაჩთა					
		21	ჭალა	46	მდ. ჭალულაზე გადასასვლელი ხიდი	7*3.5	კარგი	
				47	მდ. ჭალულაზე გადასასვლელი ხიდი	7*3.5	კარგი	
		22	ხურუთი					

		23	ნიგვზნარა					
		24	წოლა					
9	კომანდელი	25	კომანდელი	48	მდ. ჯეჯორაზე გადასასვლელი ხიდი	30*4.5	სარეაბილიტაცი ო	250000
		26	ქრისტესი					
		27	ხირხონისი					
		28	სხიერი					
		29	ქორთა					
		30	სომიწო					
10	პიპილეთი	31	პიპილეთი	49	მდ. ჯეჯორაზე გადასასვლელი ხიდი	30*5	სარეაბილიტაცი ო	150000
		32	ჯაშქვა					
		33	ონჭევი					

		34	სორგითი					
11	ცხმორი	35	ცხმორი	50	მდ. ბორჯანაზე გადასასვლელი ხიდი	15*4.0	სარეაბილიტაცი ო	80000
		36	ბაჯიხევი	51	წყალთაშუას ხიდი	5*3.5	კარგი	
				52	წყალთაშუას ხიდი	7*4	კარგი	
				53	მდ. მთისწყალზე (სალოცავისკენ მიმავალ გზაზე)	15*4	მოსაწყობია ახალი	300000
		37	ლუნდა					
		38	ფსორი					
12	წედისი	39	წედისი					
		40	ქვედი	54	მდ. ქვედრულა, სანახშოს ხიდი	5*3	სარეაბილიტაცი ო	80000
				55	მდ. ქვედრულა სათიბებისკენ მიმავალი ხიდი	10*3.5	კარგი	

				56	მდ. ქვედრულა სასაფლაოსკენ მიმავალი ხიდი	10*3.5	სარეაბილიტაცი ო	90000
				57	მდ. ქვედრულაზე სავარგულებსკენ მიმავალი	15*4	მოსაწყობია ახალი	300000
		41	ქვედრულა	58	მდ. ქვედრულაზე ხიდი	30*8	კარგი	
				59	მდ. ქვედრულაზე (წყალსადენის ხიდი)	20*4	სარეაბილიტაცი ო	150000
		42	ირი	60	მდ. ჯეჯორაზე ხვედიანის ხიდი	25*5.0	კარგი	
				61	მდ. ლებორდაზე (სავარგულებში მისასვლელი)	12*4	მოსაწყობია ახალი	250000
				62	მდ. ჯეჯორაზე, ჩორდის ხიდი	50*7	სარეაბილიტაცი ო	200000
				63	მდ. ჩორდულაზე სოფ ღუნდაში მისასვლელ გზაზე	10*4	მოსაწყობია ახალი	250000
		43	სხანარი					
13	კვაშხიეთი	44	კვაშხიეთი	64	მდ. ხეორზე გადასასვლელი ხიდი	8*5	სარეაბილიტაცი ო	90000

				65	მდ. ხეორზე გადასასვლელი ხიდი	8*4	კარგი	
		45	ზუდალი	66	მდ, რიონზე არსებული ხიდი	45*9	კარგი	
		46	შრომის უბანი					
		47	ხეითი	67	გუგულის დელეზე გადასასვლელი ხიდი	12*4	მიმდინარეობს რეაბილიტაციის სამუშაოები	
		48	ბოყვა	68	მდ. ხეორზე არს. ხიდი	30*8	კარგი	
		49	ზვარეთი					
14	ფარახეთი	50	ფარახეთი					
		51	ჭიბრევი					
		52	შარდომეთი	69	მდ. მურეხანაზე გადასასვლელი ხიდი	6*3	კარგი	
				70	მდ. რიონზე არს. ხიდი	50*4	სარეაბილიტაციო	700000

		53	სევა	71	სკოლის უბნის დამაკავშირებელი ხიდი	6*4	სარეაბილიტაცი ო	50000
		54	ახალი ჩორდი	72	მდ. ჭეშორაზე გადასასვლელი ხიდი	7*3	სარეაბილიტაცი ო	45000
15	სორი	55	სორი	73	მეტრეველების უბნისკენ მიმავალი ხიდი	30*5	კარგი	
				74	მდ. სონტარულაზე არსებული ხიდი	20*10	კარგი	
		56	ჭვებარი	75	მდ სონტარულაზე	5*3	სარეაბილიტაცი ო	25000
		57	გადამში	76	მდ სანტარულაზე გადასასვლელი ხიდი	10*4	მოსაწყობია ახალი	250000
				77	მდ სანტარულაზე გადასასვლელი ხიდი	8*4	სარეაბილიტაცი ო	30000
				78	მდ სანტარულაზე გადასასვლელი 2 ხიდი	8*3	სარეაბილიტაცი ო	30000
16	ბარი	58	ზემო ბარი	79	მდ. ბარულაზე არჩვაძეების უბანი გადასასვლელი ხიდი	8*4	სარეაბილიტაცი ო	25000

				80	მდ. ბარულა სულაძეების უბანი	15*4	მოსაწყობია ახალი	300000
				81	მდ. ბარულა მაგრაქველიძეების უბანი	15*4	მოსაწყობია ახალი	300000
		59	ქვემო ბარი	82	მდ. ბარულაზე გადასასვლელი ხიდი	10*4	კარგი	
				83	მდ. ბარულა, კახეთელიძეების უბანი	15*4	კარგი	
		60	სამთისი					
17	შქმერი	61	შქმერი					
		62	ხარისთვალი	84	მდ. ხეორზე გადასასვლელი ხიდი	5.0*4.5	სარეაბილიტაციო	70000
		63	უშოლთა	85	მდ. ხეორზე გადასასვლელი ხიდი	8*6	კარგი	
18	მრავალძალი	64	მრავალძალი					
	ჯამი							10515000

დანართი 10

(მუნიციპალიტეტის მიერ ბოლო წლების განმავლობაში გარეგანათებისთვის მოხმარებული ელექტორენერჯის მოცულობა და ღირებულება, ქსელის მომსახურების საფასურის შესახებ ინფორმაცია)

წლიური გარეგანათებისთვის მოხმარებული ელექტორენერჯის მოცულობა (კვტ.სთ)	661 632
წლიური ელექტრო ენერჯის ხარჯი (ლარი)	211 458
გარე განათების სარემონტო სამუშაოებზე წლიური ხარჯი 2022 წელს (ლარი)	54 959

დანართი 11

(ინფორმაცია სახელმწიფო ფონდებიდან მიღებული თანხებით განხორციელებული ინფრასტრუქტურული და სხვა პროექტების შესახებ)

დანართი 12

საჯარო და კერძო ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებები ონის მუნიციპალიტეტში, (სასწავლო წლის დასაწყისისთვის)

	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023
სკოლების რაოდენობა (ერთეული)	9	9	9	9	9
მოსწავლეთა რიცხოვნობა (კაცი)	541	533	542	550	557
საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა	55	62	43	49	-
მათ შორის: გოგო	20	40	20	26	-
ბიჭი	35	22	23	23	-
საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა რიცხოვნობა 1000 მოსახლეზე;	9,3	10,6	7,5	8,7	-
პედაგოგების რიცხოვნობა (კაცი)	149	127	131	131	130
მათ შორის: ქალი	122	104	110	111	111
კაცი	27	23	21	20	19

დანართი 13.

მუნიციპალიტეტში არსებული თერმული და მინერალური წყლები

#	თერმული/ მინერალური წყალი	ადგილმდებარეობა	სასარგებლო თვისებები
1	გვერთა N 80	უწერა	სასმელ-სამკურნალო, სუფრის;
2	ჭაბურღილი 14კ	უწერა	სასმელ-სამკურნალო, სუფრის;
3	ჭაბურღილი N1კ	უწერა	ბალნეო-სამკურნალო;
4	გლოლა წყარო "ჭალას წყარო" N3(30)	გლოლა	ჰიდროკარბონატულ-ნატრიუმთან-კალციუმთან ტიპის;
5	გლოლა წყარო N4(31)	გლოლა	ჰიდროკარბონატული კალციუმთან ტიპის;
6	გლოლა წყარო N5(32) „გლოლის ვეძა“	გლოლა	ჰიდროკარბონატული კალციუმთან-მაგნიუმთან ტიპის;
7	გლოლა წყარო N6(33) „უკანაღელის-ვეძა“,	გლოლა	ჰიდროკარბონატული კალციუმთან-ნატრიუმთან-მაგნიუმთან ტიპის;
8	შოვი N4	შოვი	სასმელ-სამკურნალო სუფრის, ჩამოსასხმელი;
9	შოვი წყარო N8წ (რკინოვანი) და ჭაბურღილი N5	შოვი	სასმელ-სამკურნალო სუფრის;
10	ჭაბურღილი N2	შოვი	სასმელ-სამკურნალო სუფრის, ბალნეო-სამკურნალო;
11	ჭაბურღილი N1	შოვი	სასმელ-სამკურნალო;
12	ჭაბურღილი N4	შოვი	სასმელ-სამკურნალო, სუფრის, ჩამოსასხმელი;
13	წყარო N8 (რკინოვანი)	შოვი	სასმელ-სამკურნალო, სუფრის;

14	ჭაბურღილი N5	შოვი	სასმელ-სამკურნალო სუფრის, ბალნეო-სამკურნალო;
15	ჭაბურღილი N1	შოვი	სასმელ-სამკურნალო;
16	ჭაბურღილი N2	სორტუანი	ბალნეო-სამკურნალო.
17	წყარო N9	ჭალა	ჰიდროკარბონატულ-ქლორიდულ, ნატრიუმთან-მაგნიუმთან ტიპის;
18	წყარო N10 „ჭალის წყალი“	ჭალა	ჰიდროკარბონატულ-ქლორიდულ, ნატრიუმთან-მაგნიუმთან-კალციუმთან ტიპის;
19	წყარო N28	ლაჩთა	ქლორიდულ-ჰიდროკარბონატული, ნატრიუმთან ტიპის;
20	წყარო N29	ქ.ონი	ჰიდროკარბონატულ-ქლორიდული ნატრიუმთან ტიპის;
21	წყარო N6	ქ.ონი	ჰიდროკარბონატული კალციუმთან-ნატრიუმთან ტიპის;
22	წყარო N69	სოფ. დები	ჰიდროკარბონატული კალციუმთან-ნატრიუმთან ტიპისაა.

წყარო: მინერალური რესურსების სააგენტო

დანართი 14.

მინერალური რესურსები ონის მუნიციპალიტეტში

#	რესურსი	საზადოს სახელი	ადგილმდებარეობა	რაოდენობა	ერთეული	გამოყენება
1	ბარიტი	ჩორდის ბარიტის საზადო	სოფელი ჩორდი			ლითოფონის წარმოება

2	ბარტი	ჩორდის ბარტის საბადოს ლესორასა და ღვალვანას უბნები				რადიაციული დანადგრების შესაღებად, სამედიცინო დანიშნულებით
3	ბარტის ნარჩენები		სოფელი ირი			
4	ბარტშემცველი ტექნოგენური ნარჩენები		სოფელი ირი			
5	მანგანუმი		სოფელი შქმერი	6,398	ათ. ტ.	
6						
7	ანთიმონიტი	„ზოფხიტო“-ს საბადო	სოფელი ღები			ძირითადად გამოიყენება ნახევარგამტარებში
8	დარიშხანი					
9	ოქრო					

წყარო:

დანართი 15

ონში მოქმედი სახელმწიფო და მუნიციპალიტეტის მიერ დაფუძნებული იურიდიული პირები

მუნიციპალიტეტში ხელმისაწვდომია შემდეგი სახელმწიფო სერვისები:

- ს.ს.ი.პ. ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს რაჭა-ლეჩხუმი-ქვემო სვანეთის სატყეო სამსახური;
- ს.ს.ი.პ. სოციალური მომსახურების სააგენტოს ონის განყოფილება;
- სამოქალაქო რეესტრის რაჭა-ლეჩხუმისა და ქვემო სვანეთის პრობაციის ბიურო;
- შ.პ.ს. "საქართველოს გაერთიანებული წყალმომარაგების კომპანია";
- სახმელეთო-სასაზღვრო დაცვის დეპარტამენტის სასაზღვრო პოლოციის N8 სამმართველო (ჯავა, ონი);
- შს ონის რაიონული სამმართველო;
- შ.პ.ს. "საქართველოს ფოსტა";
- შ.პ.ს. რეგიონული ჯანდაცვის ცენტრი ონის საავადმყოფო;
- ონის საგანმანათლებლო რესურსცენტრი;
- ონის 43-ე საოლქო საარჩევნო უბანი;
- შ.პ.ს. "ონიგზა-99";
- სოფლის მეურნეობის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახური;
- სურსათის უვნებლობისა და ვეტერინარიის სამსახური;
- დაცვის პოლიცია;
- სსიპ საქარველოს ეროვნული არქივი;
- ონის მაგისტრატი სასამართლო;
- იუსტიციის სახლი;
- საგანგებო სიტუაციების კოორდინაციისა და დახმარების ცენტრი;
- ს.ს ეპ ჯორჯია;
- ს.ს სოკარ ჯორჯია გაზი;

მუნიციპალური სერვისები:

- შ.პ.ს ონის მუნიციპალიტეტის სერვისცენტრი; 12 თანამშრომელი (63 პირი საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობის ქვეპროგრამის ფარგლებში დასაქმებული)
- შ.პ.ს ონის მუნიციპალიტეტის კეთილმოწყობისა და დასუფთავების სამსახური; 79 თანამშრომელი (21 პირი საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობის ქვეპროგრამის ფარგლებში დასაქმებული)

- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის გამწვანების სამსახური; 12 თანამშრომელი (27 პირი საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობის ქვეპროგრამის ფარგლებში დასაქმებული)
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის წყალმომარაგების ქსელის მოვლა-შენახვის ცენტრი; 8 თანამშრომელი (32 პირი საზოგადოებრივ სამუშაოებზე დასაქმების ხელშეწყობის ქვეპროგრამის ფარგლებში დასაქმებული)
- საქალაქთაშორისო და შიდასასოფლო წლიური სატრანსპორტო მომსახურება;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის გიგა ჯაფარიძის სახელობის კულტურის სახლი - 41 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი - 12 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი - 6 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის საფეხბურთო სკოლა - 10 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ტურისტული საინფორმაციო ცენტრი - 6 თანამშრომელი.
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბაგა-ბაღი - 43 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბავშვთა და მოზარდთა სასპორტო სკოლის კომპლექსი - 17 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის მოსწავლე -ახალგაზრდობის სახლი - 13 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის სამუსიკო სკოლა - 9 თანამშრომელი.
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის უჩა ჯაფარიძის სახელობის სამხატვრო სკოლა - 6 თანამშრომელი;
- ა(ა)იპ ონის მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკა - 25 თანამშრომელი;